

Jack London

Aventuri în Alaska

CUPRINS:

Adăpost pentru o zi 5

Sete de viață 31

Purtarea albilor 62

Povestea lui Keesh 81

Neprevăzutul 93

Lupul din Alaska 125

Drumul soriilor 149

Negoro lașul 177

Fiul lupului 194

ADĂPOST PENTRU O ZI.

John Messner se agăța cu o mână de bara oscilantă, ca să țină sania pe direcția cea bună. Cu cealaltă, și ea protejată de mănușă, își freca obrajii și nasul fără încetare. Uneori, când amortea se întetea, se freca, s-ar putea spune, cu furie. Fruntea îi era acoperită de cozorocul căciulii sale de blană, ale cărei margini lăsate îi adăposteau urechile. Ceea ce mai rămânea din chipul lui era protejat de o barbă deasă, castaniu-aurie, aflată sub o crustă subțire de gheață.

În fața lui aluneca o sanie de Yukon, încărcată până la refuz, trasă de un atelaj format din cinci câini. Frânghia care atârna în urma saniei se freca de piciorul lui Messner. Când atelajul cotea din pricina meandrelor pistei pe care o urmau, bărbatul pășea peste funie. Cum existau multe cotituri, trebuia să sară deseori peste ea și, uneori, se împiedica. Părea neîndemânatic și picioarele oboseite îl trădau, astfel că, din când în când, sania îl lovea peste călcâie.

„Ajuns într-un loc unde pista pornea în linie dreaptă și sania putea aluneca o vreme fără să fie condusă de cineva, eliberă bara și își lovi, de câteva ori, palma de lemnul tare. Astfel reuși să își restabilească circulația sângelui. Dar, în timp ce o scutură, nu încetase să își frece nasul și obrajii cu cealaltă.

— Oricum, zise el, e prea ger pentru a călători.

Vorbea tare, cum fac oamenii care sunt singuri deseori...

— Trebuie să fii nebun să umbli pe o asemenea temperatură, căci, dacă nu sunt cel puțin 80 de grade sub zero, atunci sunt cu siguranță 79.

Își scoase ceasul și abia după câteva încercări reuși să și-l pună iar în buzunarul vestei sale groase din lână. Apoi privi către cer și își plimbă ochii de-a lungul liniei orizontului până spre sud.

— Ah, e deja prânzul, murmură el, cerul e senin, dar nu există nici urmă de soare...

După încă zece minute de mers în același ritm, adăugă:

— N-am făcut prea mult drum. E prea ger pentru a călători.

Brusc, le strigă „uuă” câinilor, apoi se opri. Mâna sa dreaptă părea să-l îngrijoreze. Începu să o lovească, furios, de bară.

— Amărăților! Le zise el câinilor, care se lăsaseră jos, greoi, să se odihnească în zăpadă.

Cuvântul acela neașteptat fusese rostit cu aceeași violență cu care își izbea mâna de lemn.

— Ce rău ați făcut voi încât a venit un alt animal, un biped, v-a dresat ca să trageți la ham, vă știe toate punctele slabe și a făcut din voi niște sclavi?

Își frecă nasul, nu ușor, ci cu brutalitate, ca să pună sângele în mișcare. Apoi îi forță pe câini să își reia treaba.

Călătorea pe suprafața înghețată a unui fluviu care descria, în urma lui, o cotitură gigantică, de multe mile lungime, pierzându-se în dezordinea fantastică a munților tăcuți, acoperiți de zăpadă. Înaintea lui, apa respectivă se despărțea în numeroase brațe, înainte de a face loc insulelor din mijlocul ei. Insulele acelea erau tăcute și albe.

Nu se vedea nici un animal, nici o pasăre nu zbura prin aerul înghețat și nici o insectă nu bâzâia prin văzduh, ca să spargă liniștea atotstăpânitoare. Nu se zărea nici o ființă omenească, nici o urmă care să pomenească de trecerea cuiva pe acolo. Lumea era adormită și părea cufundată în somnul morții...

John Messner părea să cadă și el victimă apatiei care-l înconjură. Gerul era gata să-i amortască cugetul. Mergea înainte, cu capul aplecat, fără să observe ceva în jurul lui, frecându-și parcă automat nasul și obrazii, izbindu-și mâna de bara ce direcționa sania, atunci când pista era dreaptă.

Dar ei, câinii, observau totul. Se opriră brusc, își. Întoarseră privirile către stăpânul lor și se uitară la el agitați și întrebători. Genele le erau înghețate, ca și boturile. Gerul și oboseala îi sleiseră de puteri.

Bărbatul îi mai împinse înainte până ce se opri, la rândul lui. Cu greu își înălță capul, apoi se uită în jur. Câinii se opriseră lângă o groapă. Nu era o crăpătură, ci o groapă făcută de om în stratul de gheață, rezultat al trudei, al loviturilor de topor, având o adâncime de trei picioare și jumătate.

O pojghiță de gheață care se instalase între timp indica faptul că nu fusese folosită de ceva vreme. Messner își ridică privirea: câinii îi arătaseră deja unde trebuia să meargă, fiecare bot alb și neliniștit fiind îndreptat către poteca de-abia trasată prin zăpadă, care părăsea pista principală a fluviului și ducea către malul insulei.

— Prea bine, amărăților, zise el, merg până acolo să văd despre ce este vorba. Nici voi n-aveți mai mult chef ca mine să continuăm drumul.

Urcă malul insulei și dispăru. Câinii nu se culcară ci, agitați, îl așteptară să se întoarcă stând în picioare. El reveni, legă o frânghie de partea din față a sâniei, apoi și-o puse peste umeri. Se întoarse către câini și le făcu semn să urce colina alergând.

Treaba era destul de dificilă, dar animalelor parcă le dispăru toată oboseala în vreme ce-și deschideau pârție prin zăpadă, lătrând de nerăbdare și de bucurie, luptându-se și consumându-și ultimele puteri în acel efort. Când unul dintre ei cădea sau alunecă, cel din urmă lui îl mușca de picioarele din spate. Bărbatul îi încuraja ori îi amenința prin strigăte, trăgând cu toate forțele de frânghie.

Urcară dintr-o singură încercare panta aceea dificilă, apoi cotiră în stânga și merseră până la o cabană micuță, ridicată din trunchiuri de copaci, unde se opriră. Cabana era pustie, având o singură încăpere, de opt pe zece picioare. Messner își deshăimă animalele, descarcă sania și pătrunse în cabană. Ultimul călător pe care întâmplarea îl adusesse pe acolo lăsase o provizie bună de lemne pentru foc.

Messner aranjă puțin soba metalică, apoi aprinse flăcările. Puse deasupra lor, fără a-i mai dezgheța, cinci somoni uscați la soare, pentru câini, după care își umplu ibricul cu bucăți de gheață. Făcu același lucru cu marmita sa.

Așteptând să dea apă în clocot, rămase cu fața deasupra sobei. Umezeala provenită din respirația lui i se depusese în barbă, prefăcându-se în țurțuri care începeau să se topească. Pe măsură ce se topeau și stropii cădeau pe sobă, aceștia sfârâiau și se evaporau. Grăbi operațiunea cu degetele sale, detașând țurțurii micuți, care se prăbușeau, cu zgomot, pe podea.

Lătrăturile sălbatice ale câinilor de afară nu-l opriră din treaba să. Auzi mârâiturile și urletele scoase de animalele dintr-un alt atelaj, ca și un glas omenesc. Cineva bătu în ușă.

— Intrați, strigă Messner, oarecum sufocat, fiindcă tocmai sugea un țurture pe care vroia să și-l îndepărteze de pe buza de sus.

Ușa se deschise și, prin aburii ce o înconjurau, văzu un bărbat și o femeie care se opriseră în prag.

— Intrați, le zise el hotărât, și închideți ușa.

Nu putea să zică nimic despre ei din felul în care arătau. Căciula uriașă, ale cărei margini îi acopereau nasul și obrazii, și fularul lung, care îi înconjura capul, nu lăsau să se vadă din femeie decât o pereche de ochi negri.

Și bărbatul avea ochii negri. Era bărbierit, iar mustața sa înghețată îi ascundea gura.

— Am vrea să știm dacă mai există vreo cabană prin împrejurimi, zise el, uitându-se prin încăperea goală. Am crezut că această cabană e pustie.

— Nu-i cabana mea, îi răspunse Messner. Am găsit-o în urmă cu câteva minute. Intrați și instalați-vă. E aici loc pentru toți și nu aveți nevoie de soba pe care ați adus-o cu voi.

Auzindu-i glasul, femeia începu să-l privească mai atentă.

— Adu-ți lucrurile, îi zise necunoscutul. Eu voi dezlega câinii și voi aduce apă, ca să ne putem apuca de gătit.

Messner ieși ca să le dea peștii câinilor săi înfometate, pe care trebui să-i apere de animalele celuilalt atelaj. Când reveni în cabană, noul venit își deshămasse câinii și adusese apă. Lichidul din vasul lui Messner dăduse deja în clocot. Puse cafeaua, coborî zațul cu o jumătate de ceașcă de apă rece și luă băutura de pe sobă. Dezgheță biscuiții în cuptor, alături de fasolea pe care o fierse noaptea trecută. Odată treaba terminată, își luă vasele de pe sobă, ca să-i lase și pe noii veniți să-și pregătească mâncare. Se așeză pe așternutul făcut sul și începu să-și potolească foamea mâncând cu poftă din vasul pus pe cutia lui de provizii, între două înghițituri, vorbea cu bărbatul acela care, cu capul pe deasupra sobei, își dezgheța țurțurii din mustață. După ce isprăvi, noul venit își întinse și așternutul într-un colț al încăperii.

— Ne vom culca aici, zise el, dacă nu vreți dumneavoastră acest colțișor. Ați venit primul și aveți dreptul să alegeți.

— Nu e nici o problemă, răspunse Messner. E bine oriunde.

Își desfășură și el așternutul, își pregăti culcușul, apoi se așeză pe marginea lui.

Străinul puse o trusă medicală micuță sub păturile sale, la un capăt, ca să o folosească drept pernă.

— Sunteți doctor? Îl întrebă Messner.

— Da, îi răspunse celălalt, dar vă asigur că n-am venit în Klondyke în căutare de clienți.

Femeia se ocupa cu gătitul, în timp ce bărbatul tăia carnea grasă și întreținea focul din sobă. Lumina slabă intra în cabană printr-o ferestruică de hârtie unsă cu grăsime, astfel că John Messner nu-i putea distinge prea bine trăsăturile.

Nici nu încercă să o privească mai atent, fiindcă nu-l interesa. Ea, însă, se uita curioasă la el, din când în când, din colțul întunecat în care se găsea.

— Ah, e o viață frumoasă, zise doctorul cu entuziasm, oprindu-se din ascuțitul cuțitului de burlanul sobei. Îmi place lupta, efortul propriului trup. Realitatea e că trăim ca niște primitivi.

— Realitatea e că afară s-a făcut un ger cumplit, zise Messner râzând.

— Știți ce temperatură e afară? Îl întrebă doctorul. Celălalt clătină din cap. 9

— Vă voi spune eu. Șaptezeci și patru de grade sub zero – atât arată termometrul cu alcool de la sania mea.

— Adică o sută șase grade sub temperatura indicată, ca să călătorească un om!

— O adevărată sinucidere, adăugă doctorul. Obosești, respiri din greu, tragi gheață în plămâni și astfel le îngheți țesuturile. Capeți o tuse seacă ce te scutură, în vreme ce țesutul mort se desprinde singur. La vară mori de pneumonie și te întrebi de ce. Voi rămâne în cabana asta cel puțin o săptămână, dacă termometrul nu urcă până la minimum cincizeci de grade sub zero.

Apoi se întoarse către femeie:

— Spune-mi, Tess, nu crezi că a fiert destul cafeaua? La auzul acestui nume, John Messner ciuli urechea.

O privi repede, în vreme ce pe chipul lui trecu umbra unei amintiri care-l obseda, fantoma unui chin ce refuza să moară. Dar, în clipa următoare, alungase fantoma aceea prin efortul voinței sale. Chipul îi era la fel de liniștit ca înainte, chiar dacă era cu ochii în patru și părea nemulțumit de lumina slabă ce-l împiedica să vadă clar fața femeii.

În mod automat, prima ei mișcare fu să ia ibricul de pe foc, apoi se uită la Messner. El se liniștise, astfel că ea nu văzu decât un bărbat stând pe marginea culcușului, cu privirea ațintită asupra propriilor mocasini. Totuși, când ea se întoarse să se ocupe de gătit, el îi aruncă rapid o privire, lucru care nu-i scăpă femeii. Ochii bărbatului se îndreptară apoi către doctor, pe deasupra ei. Pe buzele acestuia se ivise un zâmbet care o complimentă pentru felul în care căzuse în capcană.

Femeia scoase o lumânare din cutia de provizii și o aprinse. O singură privire aruncată asupra chipului ei astfel luminat îl lămurii pe Messner. În cabană mică, cel mai îndepărtat ungher se găsea la o distanță de câțiva pași. Într-o clipă, femeia ajunse lângă el. Se grăbi să-i lumineze fața, îl privi fix și, recunoscându-l, ochii i se măriră de teamă. Liniștit, el îi răspunse printr-un zâmbet.

— Ce cauți, Tess? O întrebă doctorul.

— Agrafele pentru păr, zise ea îndepărtându-se de străin și scotocind prin sacul de drum.

Puseră proviziile în lada lor, se așezară pe cea a lui Messner și se uitară la el. Acesta stătea lungit în culcuș, ca și cum ar fi vrut să doarmă, culcat pe o parte, cu capul pe braț. În camera mică, era ca și cum ar fi stat toți trei la masă.

— Din ce parte a Statelor Unite veniți? Întrebă Messner.

— Din San Francisco, răspunse doctorul, și mă aflu în ținutul acesta de doi ani.

— Eu tot din California am venit, zise Messner.

Femeia îl privi rugătoare, dar el zâmbi și continuă:

— Ați auzit de Berkeley? Doctorul deveni foarte atent.

— Este vorba de Universitatea Berkeley din California? Întrebă el.

— Da.

— Ați fost profesor la vreo facultate? Zise doctorul, îmi amintiți de cei de acolo.

— Îmi pare rău că spunei asta, zâmbi Messner. Aș fi preferat să trec drept un căutător de aur ori un conducător de sanie.

— Nu pare mai profesor decât pari tu doctor, zise femeia.

— Mulțumesc, spuse Messner. Chiar așa, doctore, cum vă numiți? Adăugă el, întorcându-se către bărbatul necunoscut.

— Haythorne, dacă vreți să mă credeți, și mi-am încheiat socotelile cu civilizația.

— Și dânsa este doamna Haythorne? Zise Messner salutând-o.

Ea îi aruncă o privire mai curând mânioasă decât rugătoare.

La rândul său, Haythorne vru să-l întrebe pe celălalt cum îl cheamă. Deschisese deja gura să o facă, dar Messner îl întrerupse.

— Mă gândesc, doctore, că dumneata mi-ai putea satisface curiozitatea. Acum vreo doi sau trei ani a avut loc un scandal în cercul restrâns ai celor de la facultate. Soția unui profesor englez – scuzați-mă, vă rog, doamnă Haythorne – a dispărut, împreună cu un medic din San Francisco. Cel puțin așa am înțeles eu. Nu-mi amintesc exact numele ei, în clipa asta. Știți ceva despre acel incident?

Haythorne făcu un semn din cap:

— S-a făcut mult caz de lucrurile acelea în vremea respectivă. El se numea Womble, Graham Womble. Avea o clientelă pe cinste pe atunci. L-am cunoscut, într-un fel...

— Ei, bine, aș vrea să aflu ce s-a mai întâmplat cu ei. Nu știu dacă ați aflat acest lucru, dar au dispărut fără urmă.

— El a fost destul de viclean ca să șteargă orice urmă. Se spune că au plecat către Mările Sudului, că au dispărut de la bordul unui vapor în timpul unui taifun sau altceva de felul ăsta.

— N-am auzit așa ceva, mărturisi Messner. Dumneavoastră vă amintiți de ei, doamnă Haythorne?

— Bineînțeles, răspuse ea calmă, în contrast cu mânia de care era cuprinsă.

Femeia stătea astfel încât Haythorne să nu-i poată vedea chipul.

Doctorul vru să-l întrebe iar cum îl cheamă, dar Messner vorbi înaintea lui:

— Despre doctorul Womble am auzit spunându-se că era un bărbat tare chipeș, de care femeile se țineau scai.

— Dacă era așa, atunci povestea asta l-a terminat, mormăi Haythorne.

— Iar femeia era o zgrițuroaică, cel puțin așa mi s-a zis. Era de notorietate publică la Berkeley faptul că făcea un iad din viața soțului ei.

— N-am auzit niciodată așa ceva, răspuse Haythorne. La San Francisco se spunea chiar contrariul.

— Un fel de femeie martiră, nu? Crucificată pe altarul căsniciei?

Doctorul făcu semn din cap. Ochii cenușii ai lui Messner străluceau ciudat. După un răstimp, continuă:

— E de la sine înțeles că orice monedă are două fețe. Trăind la Berkeley, n-am văzut decât una dintre ele. Se pare că femeia se ducea deseori la San Francisco.

— Cafea, te rog, ceru Haythorne. Femeia îi umplu ceașca, râzând încet.

— Stați la palavre ca doi bătrâni; zise ea în glumă.

— De ce? E o discuție foarte interesantă, îi spuse Messner zâmbind.

Apoi i se adresă doctorului:

— Bărbatul ei nu se bucura de o reputație bună la San Francisco?

— Dimpotrivă, era cunoscut drept un om de o înaltă moralitate, răspunse Haythorne ceva mai aprins decât ar fi fost normal. Propovăduia peste tot moralitatea fiindcă el nu cunoscuse niciodată pasiunea adevărată.

— L-ați cunoscut?

— Nu l-am văzut niciodată, fiindcă nu frecventam cercurile universitare.

— Deci e vorba de cealaltă față a monedei, zise Messner de parcă ar fi fost un judecător. Chiar dacă din punct de vedere fizic nu reprezenta mare lucru, nu era totuși un slăbănog. Se interesa de sporturile practicate în colegiu și avea ceva talent. Mai scria și câteva povestiri care plăceau celor din anturajul lui. Am auzit că urma să devină decanul facultății, dar după cele întâmplate din pricina soției sale și-a dat demisia și a plecat. Cred că evenimentul acela i-a distrus cariera. În orice caz, putem considera că l-a făcut knock-out. Probabil că-și iubea mult soția.

Haythorne își termină cafeaua, murmură ceva, ca și cum povestea aceea nu-l mai interesa, apoi își aprinse pipa.

— E bine că n-au avut copii, continuă Messner. Haythorne, uitându-se la sobă, își puse căciula și mănușile.

— Mă duc să caut niște lemne, zise el. Apoi îmi voi scoate mocasinii și mă voi simți în largul meu.

Ușa se închise în urma lui. Timp de câteva minute se lăsă o liniște grea. Bărbatul rămase în aceeași poziție în culcușul său, iar femeia, așezată pe cutia cu provizii, îl privea țintă.

— Ce ai de gând să faci? Îl întrebă ea deodată. Messner îi aruncă o privire nehotărâtă și leneșă.

— Ce crezi că ar trebui să fac? Sper că nimic dramatic. După cum vezi, sunt obosit, dărâmat după drumul ăsta, iar culcușul e atât de îmbietor.

Ea își mușcă buza inferioară și își stăpâni mânia de care era cuprinsă.

— Dar... începu ea, apoi tăcu.

— Sper că nu vrei să-l omor pe domnul... Haythorne, zise el cu blândețe, aproape rugător. Mi-ar fi tare greu, dar și inutil.

— Dar trebuie să faci ceva! Strigă ea.

— Dimpotrivă, eu cred că nu am ce să fac.

— Vei rămâne cu noi? El făcu semn că da.

Femeia privi, disperată, prin cabană și văzu „celălalt așternut, într-un ungher.

— Vine noaptea, nu poți rămâne aici. Nu poți, ți-o spun, e imposibil!

— Firește că pot. Ți amintesc faptul că eu am găsit primul cabana asta și că voi îmi sunteți oaspeți.

Femeia se uita iar prin încăperea și o apucă groaza la vederea celui alt așternut.

— Atunci va trebui să plecăm noi, se hotărî ea.

— Imposibil. Te chinuie acea tuse seacă de care spunea domnul Haythorne. Deja ai răcit la plămâni. El e doctor, știe bine lucrurile astea, așa că nu va permite să plecați de aici.

— Atunci ce vei face? Întrebă ea pe un ton reținut și calm, dar care prevestea furtuna.

Messner o privi aproape părintește, fiindcă încercase să dovedească o răbdare și o milă ieșite din comun.

— Draga mea Tereza, așa cum ți-am zis, nu știu, încă nu m-am gândit.

— Ah! Mă înnebunești!

Se ridică brusc, frângându-și mâinile de neputință.

— Înainte nu erai așa!

— Înainte eram blând și bun, zise el, clătinând din cap. Și din cauza asta m-ai părăsit, nu-i așa?

— Ești atât de diferit, atât de liniștit și de calm, încât mă îngrozești. Simt că vrei să ne faci ceva cumplit. Dar, orice vei face, să nu fie ceva nebunesc! Nu te aprinde prea tare!

— Nu mă aprind deloc. Cel puțin nu mă mai aprind de când ai plecat.

— Ai câștigat... ceva remarcabil, reluă ea.

El îi zâmbi ca pentru a-i mulțumi.

— În vreme ce eu mă gândesc la ceea ce voi face, iată ce vei face tu. Îi vei spune domnului... Haythorne cine sunt. Asta va face că șederea noastră în cabana asta să devină mai... sociabilă, nu?

— De ce m-ai urmărit prin țara asta îngrozitoare? Îl întrebă ea foarte curioasă.

— Să nu crezi că am venit prin locurile astea din pricina ta, Tereza. Nu mai fi așa de vanitoasă. E o iluzie. Ne-am întâlnit, pur și simplu din întâmplare. Ara rupt-o cu viața universitară și trebuia să mă duc undeva. Trebuie să spun, ca să fiu cinstit, că am venit în Klondyke pentru că era ultimul loc din lume unde aș fi sperat să dau de tine.

Tocmai atunci se auzi un zgomot la ușă, aceasta se deschise, iar în cabană pătrunse Haythorne cu un braț de lemne. De cum auzi zgomotul, Tereza începu să strângă farfuriile. Haythorne ieși ca să mai aducă lemne.

— De ce n-ai făcut prezentările? O întrebă Messner.

— Îi voi spune, răspuse femeia. Să nu crezi că mi-e frică.

— Niciodată nu ți-a fost frică de ceva.

— Nu mă tem nici să-i mărturisesc totul, continuă ea, îndulcindu-și tonul și trăsăturile feței.

— În cazul tău, cred că mărturisirea este un fel de minciună, un șiretlic, o auto-glorificare.

— Nu mai fi atât de pedant, îi zise ea, schimbând tonul și devenind mai tandră. Niciodată nu mi-au plăcut discuțiile astea. Nu mi-e teamă să îți cer iertare.

— Nu am de ce să te iert, Tereza. De fapt, îți sunt recunoscător. E drept, am suferit la început, apoi, din pricina primăverii, mi-am dat seama că eram fericit, foarte fericit. A fost o descoperire uimitoare.

— Dacă m-aș întoarce la tine? Îl întrebă ea.

— M-ar deranja destul de mult, îi răspunse el, privind-o ciudat.

— Dar sunt soția ta! Știi doar că divorțul nu s-a pronunțat încă.

— Îmi pare rău că am neglijat aspectul acesta. Va fi primul lucru de care voi avea grijă.

Ea se apropie de el și îi puse mâna pe braț.

— Nu mă mai vrei, John?

Vocea îi era blândă și mângâietoare, mâna ei îl ademenea.

— Dacă ți-aș spune că am greșit? Dacă ți-aș mărturisi că sunt nefericită? Ei bine, sunt. Și m-am înșelat cumplit.

Lui Messner începu să i se facă frică. Simți cum îl trec fiorii din pricina mâinii ei mângâietoare. Nu mai era stăpân pe situație, calmul lui aparent pierise. Ea îl privea cu ochii ei mari și îl cucerea iar. Se simțea la marginea prăpastiei, incapabil să reziste forței ce l-ar fi împins mai încolo.

— Mă întorc la tine, John. Mă întorc la tine azi... acum. El se zbătea sub atingerea acelei mâini ca într-un coșmar. În vreme ce ea îi vorbea, Messner credea că aude cântecul dulce al sirenelor. Ca și cum cineva cânta undeva la pian, iar sunetele se loveau de timpanul lui...

Deodată sări în picioare. O împinse, atunci când ea vru să-l îmbrățișeze, apoi se dădu înapoi, către ușă, îngrozit.

— Vrei să fac vreo nebunie? Strigă el.

Femeia începu să râdă batjocoritor, apoi se apucă de spălat farfuriile.

— Ți-am zis să nu te aprinzi. Stai liniștit, nu te vreau, doar mă jucam cu tine. Să știi că sunt mai fericită cu el.

Dar Messner nu o crezu. Își amintea de repeziciunea cu care ea își schimba atitudinea. Chiar în clipele acelea se folosise de farmecele ei. Nu era fericită cu bărbatul celălalt, descoperise că greșise. Mândria lui masculină se înflăcăra când pricepu asta. Ea vroia să se întoarcă la el, dar el nu dorea așa ceva. Fără să-și dea seama, mâna lui trase zăvorul.

— Nu fugi, îi zise ea râzând, nu te mușc.

— Nu fug, îi spuse el ca un copil, în vreme ce își punea mănușile. Mă duc doar să aduc apă.

Luă gălețile goale și marmitele, apoi deschise ușa, și se întoarse ca să o privească încă o dată.

— Nu uita să-i spui domnului... Haythorne cine sunt eu.

Messner sfărâmă pojghița de gheață care se formase la puț timp de o oră și umplu gălețile. Pe drum merse foarte repede, ca să nu cadă pradă gerului cumplit. Deodată, sprâncenele lui încruntate se destinseră, iar chipul lui

nehotărât deveni decis. Înțelese ce trebuia să facă. Buzele și obrajii i se destinseră într-un rânjel. Gălețile prinseseră deja pojghiță de gheață atunci când reveni la cabană.

Intrând, dădu peste celălalt bărbat, care-l aștepta, în picioare, lângă sobă. Poziția lui era rigidă. I se părea puțin jenat de ceva anume.

— Încântat să vă întâlnesc, domnule, numele meu este Graham Womble, zise el ceremonios, ca și cum ar fi răspuns unei prezentări.

Messner lăsăjos gălețile cu apă, dar nu-i întinse mâna. Womble nu putea să ascundă ura pe care o resimțea pentru cel pe care-l ofensase.

— Deci dumneata ești tinerelul, zise Messner, parcă mirat. Ei, bine, iată că sunt chiar fericit că te-am întâlnit. Eram curios să văd ce a găsit Tereza la dumneata. Adică prin ce ai sedus-o. Ia te uită!

Îl înconjură pe celălalt, uitându-se la el, ca și cum ar fi fost un cal scos la vânzare.

— Știi ce trebuie să credeți acum despre mine, începu Womble.

— Să nu mai vorbim despre asta, îl întrerupse Messner, exagerând, prin glasul său, cordialitatea, fiindcă n-are nici un rost. Vreau să știu doar ce crezi despre ea. A corespuns așteptărilor? Te-a satisfăcut? Viața dumi-tale a devenit un vis fericit de atunci? – - Nu fi prost, îl întrerupse Tereza.

— Nu mă pot împiedica să fiu firesc, mărturisi Messner.

— Ați putea fi, în același timp, constructiv și expeditiv, zise repede Womble. Vrem să știm ce veți face.

Messner schiță un gest de neputință.

— Chiar că nu știu. Este o situație imposibilă, pe care nimeni n-ar fi prevăzut-o.

— Dar nu putem sta toți trei sub același acoperiș. Messner îl aprobă printr-un semn din cap.

— Înseamnă că trebuie să plece cineva.

— Acest lucru este indiscutabil, zise Messner. Când trei oameni nu pot sta în același loc, în același moment, trebuie ca unul dintre ei să plece.

— Și omul acela sunteți dumneavoastră, îi spuse Womble cu răceală. Aveți de parcurs zece mile până la cea mai apropiată tabără, dar îi puteți face ușor.

— Acesta este primul punct slab din raționamentul dumitale, obiectă celălalt. De ce trebuie să plec eu? Doar eu am găsit primul cabana.

— Dar Tess nu poate ieși, îi explică Womble, fiindcă plămâni ei au fost deja atinși de ger.

— Sunt de acord cu asta. Nu poate risca să meargă zece mile pe un asemenea ger. Trebuie să rămână aici, fără îndoială.

— Atunci, vom face cum am zis și... vru să termine Womble.

Messner îl întrerupse:

— Dar plămâni dumitale sunt buni, nu-i așa?

— Și ce-i cu asta?

Celălalt tuși puțin, apoi vorbi fără să se grăbească.

— Nu mare lucru, doar că, după raționamentul dumatăle, nu te oprește nimic să te lupți cu gemi ca să străbați cele zece mile. O vei face cu ușurință.

Womble se uită repede la Tereza, bănuitor, ghicind în ochii femeii o scânteie de mulțumire.

— Ce vrea să spună cu asta? O întrebă el.

Femeia ezită să răspundă și chipul i se întunecă de furie. Womble se întoarce către Messner.

— Destul! Nu puteți rămâne aici.

— Ba da, pot.

— Nu voi permite așa ceva. Messner ridică din umeri.

— Eu sunt stăpân aici.

— În orice caz, eu rămân aici, insistă celălalt.

— Te voi da afară.

— Mă voi întoarce.

Womble se opri puțin, ca să se liniștească și să se controleze. După aceea vorbi hotărât, cu glas gros:

— Ascultați, domnule, dacă refuzați să ieșiți, vă voi bate. Aici nu e California. Vă voi pocni cu ambii pumni.

Messner ridică din umeri.

— Dacă faci asta, voi aduna minerii și te vor spânzura de primul copac. Cum ai spus, aici nu e California. Minerii ăștia sunt oameni simpli. Nu am decât să le arăt urmele loviturilor tale, să le mărturisesc adevărul și să le cer să-mi înapoieze soția.

Femeia vru să vorbească, dar Womble, furios, se întoarce la ea și-i strigă:

— Tu nu te amesteca!

— Te rog, Tereza, lasă-ne să discutăm, adăugă Messner pe un ton ce contrasta cu al celuilalt.

Furia femeii și sentimentele ce o animau îi iritară p 1 amânii, provocându-i o tuse seacă ce o scutură. Cu chipul înroșit și cu mâna la piept, așteptă să treacă accesul.

Womble o privi cu tristețe și îi observă tușea.

— Trebuie să terminăm odată! Zise el. Plămânii ei nu pot fi expuși la frig. Nu poate călători câtă vreme temperatura nu crește.

Messner tuși din nou, ca și cum s-ar fi scuzat, și spuse:

— Vreau bani.

Disprețul se citi imediat pe chipul lui Womble. Celălalt decăzuse deci mai mult decât el!

— Aveți un sac mare cu pulbere auriferă, continuă Messner, v-am văzut când l-ați coborât din sanie.

— Cât vă trebuie? Întrebă Womble cu dispreț în glas și pe chip.

— Am calculat că, la ceea ce aveți în sac, aș cere... patru mii de dolari, adică în jur de douăzeci de livre...

— Dar e tot ce am, strigă Womble.

— O ai pe Tereza, zise celălalt cu blândețe. Ea face mai mult de atât. Gândește-te la ce am renunțat eu. Sigur că e un preț rezonabil.

— S-a făcut! Zise Womble, și apucă sacul cu aur. Vreau să termin mai repede treaba asta, vierme!

— Aici greșești, îi răspunse, zâmbind, Messner. Din punct de vedere moral, omul care dă un vas cu vin valorează mai mult decât cel care-l primește? Tăinuitorul de obiecte furate nu e mai breaz decât hoțul, știi asta, de aceea nu ai nevoie să te consolezi cu o falsă superioritate morală în privința acestui târg.

— Nu mă interesează morala dumitale! Strigă celălalt.

Vino aici să supraveghezi cântărirea pulberii, te-aș putea înșela.

Femeia, aplecată peste pat, neputincioasă și albă de furie, văzu cum se cântăreau praful aurifer și pepitele în balanța pusă pe ladă cu provizii. Fiind mic, tasul balanței trebuia umplut de multe ori. Messner verifica fiecare cântărire cu multă atenție.

— Aurul nu e de bună calitate, zise el, legându-și sacul la gură. Nu cred că valorează nici măcar șaisprezece dolari uncia. Tot tu, Womble, faci o afacere mai bună.

Manevră sacul cu grijă și îl duse afară, pe sania lui, cu toată precauția ce se cuvenea unei asemenea comori.

Reveni în cabană, își strânse ustensilele, își luă lada cu provizii, apoi își împacheta așternutul. Când totul fu cărat în sanie și legat bine, iar câinii înhămați, Messner intră iar înăuntru, să își ia mănușile.

— Adio, Tess, zise el, de lângă ușa deschisă.

Ea se întoarse către el, încercând să îi vorbească, dar fiind prea furioasă ca să exprime pasiunea ce o ardea.

— Adio, Tess! Repetă el cu blândețe.

— Animalule! Abia reuși ea să pronunțe.

Apoi se întoarse, își ascunse chipul printre pături și suspină.

— Animalelor! Animale ce sunteți!

John Messner închise ușa după el. Porni câinii, apoi se uită către cabană. Chipul lui arăta o mare ușurare. Coborî panta și se opri jos, lângă puț. Desfăcu frânghia ce ținea legat sacul cu aur și îl duse lângă gaură. Se formase deja un strat nou de gheață la suprafața apei. Îi sparse cu un pumn. Desfăcu nodul cu dinții și vărsă întregul conținut al sacului. Râul nU era prea. Adânc în locul acela. La două picioare sub apă putu vedea fundul, de un galben mat în lumina ce pierea. Scuipe în gaura aceea. Apoi se întoarse la sanie și își mână câinii pe pista Yukonului. Aceștia, lipsiți de puteri, scheunau și trăgeau fără vlagă. Ținând bară cu mâna dreaptă, frecându-și nasul și obrazii, se împiedică de frânghie când atelajul viră la un cot al pistei.

— Înainte, animalelor păroase! Strigă el. Tot înainte!

SETE DE VIAȚĂ.

ÎN vreme ce coborau pe malul apei șchiopătând dureros, se întâmplă ca bărbatul care mergea primul să se împiedice de pietre. Amândoi erau obosiți și

slăbiți. Chipurile lor aspre exprimau chinul pe care îl produce privațiunea îndurată de multă vreme.

Aveau o mulțime de pături grele pe umeri, prinse în niște curele. Alte curele, care le treceau chiar peste frunte, îi ajutau să își susțină sarcina. Fiecare bărbat avea câte o pușcă, și mergea încovoiat sub greutatea poverii sale, cu umerii înainte, capul aplecat, privirea în pământ.

— Ce bine ar fi fost să mai am măcar două cartușe dintre cele ascunse în adăpostul nostru, zise cel de-al doilea.

Glasul lui era lipsit de expresivitate. Vorbea fără nici un entuziasm. Celălalt, care traversa șchiopătând curentul ce curgea înspumat și lăptos printre stânci, nu-i răspunse.

Tovarășul său îi călca pe urme. Nu-și scosese încălțăminte din. Picioare, deși apa era atât de rece că gleznele le înghețaseră și îi dureau, iar degetele și tălpile le amortiseră. În anumite locuri, apa le ajungea până la genunchi și amândoi se clătinau, căutând o zonă sigură în care să calce...

Cel din urmă lunecă pe o piatră netedă, căzu, dar se ridică de îndată. În aceeași clipă urlă de durere. Se simțea slăbit și capul parcă i se învârtea. În vreme ce se răsucea prin aer, întinse mâna liberă ca pentru a se prinde de ceva. Reuși să își păstreze astfel echilibrul, înainta iar, și iar alunecă, dar nu căzu în apă. Atunci se opri și se uită la celălalt, care nici măcar nu întorsese capul către el.

Un minut întreg rămase nemișcat, ca și cum s-ar fi examinat singur, apoi strigă:

— Bill, mi-am sucit glezna!

Bill, fără să se întoarcă spre el, continuă să meargă împleticindu-se prin mijlocul pârâului lăptos. Bărbatul îl văzu îndepărtându-se. Deși chipul îi rămăsese inexpresiv, ochii lui păreau cei ai unei căprioare îngrozite de apropierea vânătorului.

Tovarășul lui urcă, împleticindu-se, pe malul celălalt. 'Își continuă drumul mergând drept înaintea lui, fără să se întoarcă. Bărbatul rămas în mijlocul pârâului se uita după el. Buzele îi tremurau puțin, limba îi ieșea din gură ca să le umezească, iar barbă din jurul lor îi tremura în mod vizibil.

— Bill! Strigă el.

Era strigătul de ajutor al unui bărbat puternic, dar disperat. Bill nu-și întoarse privirea. Celălalt îl văzu cum se îndepărtează, șchiopătând și împleticindu-se, urcând cu greu pantă lină ce ducea către culmea unei coline nu prea înalte ce se distingea la orizont. Ochii lui îl urmăriră pe Bill până ce acesta ajunse pe vârf, după care dispăru.

Se uită apoi în jurul său, la lumea în care rămăsese singur, după ce îl părăsise tovarășul lui.

La orizont, focul soarelui mocnea, întunecat, aproape acoperit de cețurile lipsite de formă.

Bărbatul își scoase ceasul și își sprijini întregul trup pe un singur picior. Era ora patru. Nu știa dacă se găseau în ultimele zile ale lui iulie sau în primele

ale lui august. Cunoștea însă faptul că soarele trebuia să îi indice direcția nord-vest.

Se uită către sud. Știa că undeva, dincolo de acele înălțimi posace, se găsea Lacul Marelui Urs. Nu-i era străin nici faptul că, în acea direcție, cercul arctic își croia drumul dificil prin mijlocul pustietăților canadiene. Pârâul în care se găsea alimenta râul Coppermine care, la rândul său, curgea spre nord și se vărsa în Golful Coroanei din Oceanul Arctic. Nu fusese niciodată până acolo, dar văzuse asta pe o hartă a Companiei Golfului Hudson.

Privirea lui descrie un cerc întreg în jurul lui. Spectacolul acela nu era merit să-l încurajeze. Pretutindeni linia orizontului indica niște coline nu prea înalte. Nu existau arbori, tufe, ierburi. Totul era dezolant, pustiu, lipsit de viață, îngrozind privirea.

— Bill! Murmură el încă o dată. Bill!

Rămas în picioare în apa lăptoasă, părea mic și neînsemnat, iar imensitatea îl apăsa cu o forță colosală, sfărâmându-l cu liniștea ei îngrozitoare.

Începu să tremure ca într-un acces de febră, până ce carabina îi căzu din mână, stropindu-l cu apă. Acest lucru îl readuse la realitate. Învingându-și teama, căută prin undele înspumate și își recuperează arma. Își mută povara pe umărul stâng ca să-și ușureze partea trupului suportată de gleznă sucită. Apoi se îndreaptă încet spre mal, cu mare grijă, strâmbându-se de durere.

Însă nu se opri acolo. Cu o disperare nebunească, fără să ia în seamă durerea, se grăbi să urce colina dincolo de care dispăruse tovarășul lui. Dar, de pe culme, văzu un ținut lipsit de viață. Își învinse iar teama, își așează mai bine povara pe umărul stâng, apoi coborî panta șchiopătând.

Fundul văii era plin de apă. O spumă deasă stătea la suprafață ca un burete. Apa țâșnea de sub tălpile sale la fiecare pas și, de câte ori ridica piciorul, mișcarea se încheia printr-un zgomot de aspirație ca și cum spuma n-ar fi vrut să-i dea drumul. Făcu drumul acela foarte încet. Merse pe urmele celui alt de-a lungul pietrelor ce ieșeau ca niște insulițe din marea aceea de spumă.

Deși era singur, nu se rătăcise. Știa că mai departe avea să ajungă într-un loc unde pinii sau brazii uscați, mici și ofiliți, mărgineau un lac de dimensiuni reduse. Băștinașii le ziceau titchin-nichilie, adică ținutul bețișoarelor. În lacul acela se vărsa un pârâu cu apă limpede. Acolo se găseau trestii, după cum își amintea el, dar nu și copaci. Avea să meargă de-a lungul firului de apă până ce va ajunge într-o depresiune, la poalele unui deal. Urma să treacă peste deal și să ajungă la izvorul unui alt râu care se îndrepta spre vest și pe care-l va folosi drept călăuză până la vărsarea lui în râul Dease. Abia acolo avea să găsească, într-o ascunzătoare, un canoe răsturnat, acoperit de pietre. În ascunzătoare se afla și cartușe pentru carabina lui goală, undițe și cârlige, o plasă de pescuit, tot ce era necesar ca să ucizi și să prinzi hrana. Avea să găsească acolo și faină, nu prea multă, o bucată de carne grasă și fasole.

Bill avea să-l aștepte acolo și urmau să coboare împreună, cu ambarcațiunea, pe Dease spre sud, până la Lacul Marelui Urs. Vor traversa lacul, îndreptându-se tot către sud, vor ajunge pe Mackenzie, apoi, mergând în aceeași direcție, vor fugi de iarna ce zadarnic se va ține după ei. În urma lor totul va îngheța, iar zilele vor deveni scurte și-posace. Vor ajunge la un post al Companiei Golfului Hudson, unde se vor încălzi, căci acolo există lemne din belșug, iar proviziile nu lipsesc.

Astfel se gândea bărbatul acela în vreme ce se străduia să înainteze. Dar, luptându-se cu toată ființa lui împotriva naturii, încerca să creadă că Bill nu-l părăsise, că avea să-l aștepte, cu siguranță, la ascunzătoare. Trebuia să gândească astfel, altminteri nu mai avea de ce să lupte, se putea întinde pe jos ca să moară. În vreme ce discul întunecat al soarelui cobora încet spre nord-vest, el își imagina, pas* cu pas, fuga lor din fața iernii care îi amenința. Își număra, în minte, toate proviziile din ascunzătoare, ca și cele de la Compania Golfului Hudson.

Nu mâncase nimic de două zile. De fapt, de mult timp nu mai mâncase pe săturate. Deseori se aplecă, lua de jos un smoc gălbejit de mușchi, pe care-l mesteca, apoi îl înghițea. Pentru el era ca grâul crescut pe apă. E drept că era amar și tare, că nu avea substanțe hrănitoare, dar bărbatul îl mesteca cu răbdare, cu o speranță pe care nu i-o spulbera nici știința, nici experiența.

Pe la ora nouă se izbi cu degetul mare de la picior de colțul unei pietre. Obosit și slăbit, se împiedică și căzu. Incapabil de orice efort, rămase culcat pe o parte, nemișcat. Apoi se eliberă de curelele poverii sale și se puse, cu dificultate, pe șezut. Nu era încă întuneric. În lumina apusului se târi printre stânci ca să găsească un colțișor cu mușchi uscat. După ce strânse o grămăjoară, își făcu un foc, ale cărui flăcări ardeau fără forță, după care începu să-și fiarbă apă într-un ibric.

Își desfăcu povara și prima lui grijă fu să numere chibriturile. Avea șaiszeci și șapte de bețe. Le numără de trei ori, ca să fie sigur, apoi le împărți în mai multe grămăjoare, pe care le înveli în hârtie îmbibată în ulei, punând un pachet în punga lui goală de tutun, altul în calota pălăriei sale deformate, iar pe al treilea sub cămașă, la piept. După ce termină, i se făcu iarăși teamă. Scoase cele trei pachetele și numără iar chibriturile. Erau tot șaiszeci și șapte.

În timp ce își uscă încălțăminte la foc, observă că mocasinii îi erau niște zdrențe, iar ciorapii de lână numai tăieturi și găuriți peste tot – lăsau să se vadă picioarele lui însângerate. Își cercetă pe îndelete gleznă, plină de bătăături, și văzu că se umflase, devenind groasă ca genunchiul său. Tăie o bandă lungă dintr-una din cuver-I ui i și își făcu din ea un fel de obiele, în care își înfășură picioarele. Apoi bău vasul cu apă caldă, își întoarse ceasul și se băgă sub pături.

Dormi adânc, de parcă ar fi murit, întunericul scurt, din mijlocul nopții, se destrăma. Soarele se înalță dinspre nord-est. Cel puțin ziua veni dintr-acolo, căci soarele era ascuns de norii cenușii.

La ora șase se trezi, culcat pe spate. Se uită drept la cerul cenușiu și simți că îi era tare foame. Se ridică într-un cot. Fu surprins să audă un mârâit. Văzu un caribú mascul, care se uita la el cu teamă și curiozitate. În aceeași clipă, bărbatul se gândi la o friptură de caribú care ar fi sfârâit pe foc. *

Întinse mâna către pușca fără gloanțe, ochi și trase. Animalul se sperie și fugi, iar copitele sale răsunau izbindu-se de stânci, în vreme ce o zbughea.

Bărbatul înjură și aruncă pușca departe de el. Gemu în vreme ce se ridică în picioare. Era o sarcină dificilă și lentă. Încheieturile lui păreau înțepenite, aproape că scârțâiau. Fiecare gest se făcea doar printr-un mare efort de voință. Odată ridicat în picioare, îi trebuiră câteva minute să se îndrepte.

Se târi către o colină, privind drept înainte. Nu existau nici arbori, nici tufișuri, ci doar o mare de mușchi cenușii, rareori întreruptă de vreo stâncă, vreo baltă sau vreun pârâu. Și cerul era cenușiu. Nu știa pe unde putea fi nordul și uitase direcția pe care o urmase noaptea trecută ca să ajungă acolo. Însă nu se rătăcise, nu se îndoia de asta. Avea să ajungă în curând în ținutul bețișoarelor. I se părea că acesta se află undeva spre stânga lui, nu prea departe. Cine știe, poate chiar pe cealaltă parte a primei coline ce îi ieșise în drum.

Omul se întoarse pe propriile-i urme ca să își aranjeze bagajele. Se asigură de existența celor trei pachete de chibrituri, deși nu le mai numără. Nu știa însă ce să facă cu un sac din piele de căprioară, care nu era, totuși, prea mare. Ar fi putut să-l țină în mâini, căci nu cântărea mai mult de cincisprezece livre – cât restul bagajului său.

În cele din urmă, îl puse deoparte și începu să îi deșerte conținutul. Se opri și se uită iar la sacul din piele, apoi îl strânse în grabă, uitându-se temător în jur, ca și cum pustietatea i l-ar fi putut fura.

Când se ridică în picioare ca să reînceapă marșul împleticit din timpul zilei, sacul făcea parte din bagajul pe care-l ducea în spate.

Porni spre stânga, oprindu-se din când în când ca să mănânce smocuri de mușchi. Minte îi era anchilozată, șchiopăta mai tare, dar durerea aceea nu însemna nimic fală de cea provocată de foame. Aceasta îl mușca neîncetat, încât nici nu se mai putea gândi la drumul Urmat și la felul în care avea să ajungă în ținutul bețișoarelor. Smocurile de mușchi nu îndepărtau durerile acelea, ba îi afectau limba și cerul gurii.

Ajunse într-o vale unde ptarmigani de stâncă se ridicau dintre mușchi și dintre stânci, bătând violent aerul cu aripile lor și strigând „ker, ker, ker”. Azvârli cu pietre după ei, dar nu reuși să îi atingă. Își lăsă jos bagajele și îi urmări ca o pisică ce își vânează vrabia. Stâncile ascuțite îi tăiau pantalonii până la genunchi, lăsându-i urme însângerate.

Durerea provocată astfel era depășită de cea a foamei. Se deplasa prin mușchiul ud, umezindu-și hainele, cu trupul înghețat, însă nici măcar nu își dădea seama de asta, într-atât era de flămând. Din când în când, câte un ptarmigan se ridica în zbor, învărtindu-se în jurul lui și strigând „ker, ker, ker”,

de parcă și-ar fi bătut joc de omul rătăcit. Atunci nefericitul îi blestemă și țipa și el la ei.

Odată, calcă pe o pasăre ce dormea probabil. Nu o zări decât atunci când ea se ridică din colțul stâncii în care stătuse și îl lovi cu aripile peste față. La fel de surprins ca și ptarmiganul, încercă să-l prindă, dar nu rămase decât cu trei pene din coada lui în mână. În vreme ce se uita după el cum zbura, îl înjură, ca și cum pasărea l-ar fi ofensat. Apoi se întoarse ca să își ia bagajele.

Pe măsură ce ziua creștea, ajunse în niște văi mai bogate în vânat. O ceată de caribu de vreo douăzeci de animale trecu prin raza de acțiune a carabinei sale, ca pentru a-l necăji mai tare. Vru să se ia după ele, fiind sigur că avea să le ajungă din urmă.

O vulpe neagră apărui din lateral, purtând un ptarmigan în gură. Bărbatul strigă. Strigătul lui era înfricoșător, dar vulpea, deși o luă la fugă speriată, nu lăsă pradă.

După-amiaza târziu, urmând cursul unui pârâu alb ca varul, mergea printre tufele plăpânde de stuful. Prinse câteva tufe de la rădăcină, apoi smulse una ce semăna cu o ceapă.

Nu era prea tare și dinții săi pătrunseră în rădăcina destul de promițătoare la prima vedere. Dar fibrele se dovedeau rezistente, fiind niște filamente saturate de apă dulce, care, ca și mușchii, nu aveau substanțe hrănitoare, [și puse iar bagajul pe umeri și porni mai departe, prin sliif, în vreme ce ronțăia plantele ca un adevărat animal ierbivor.

Era epuizat și ar fi vrut tare mult să doarmă, ' însă era unpins înainte mereu nu atât din dorința de a ajunge în iunitul bețișoarelor, cât de foame. Căută prin micile mlaștini Câteva broaște. Scormoni prin pământ cu unghiile ca să dea de viermi. Știa însă că nici broaștele, nici viermii nu se găsesc atât de departe, în nord.

Se uită zadarnic în fiecare mlaștină până ce, către asfințit, descoperi într-una dintre ele un pește singuratic, cât un deget. Își vârî brațul în apă până la umăr, dar nu-l prinse. Disperat, îl căută cu ambele mâini, tulburând noroiul de pe fundul băltoacei. Cuprins de elan, căzu în mlaștină și se udă până la brâu. După aceea, apa deveni prea tulbure ca să mai poată vedea peștele, așa că trebui să aștepte să se limpezească.

Reluă căutarea tulburând iar apa, dar tot nu reuși să prindă peștele. Nu mai avea răbdare să aștepte. Își scoase ibricul și începu să îndepărteze apa din băltoacă. La început, deși muncea cu ardoare, o aruncă prea aproape și lichidul reveni în mlaștină. După aceea, lucră cu multă grijă, încercând să-și păstreze calmul, chiar dacă inima îi bătea tare și mâinile îi tremurau. După o jumătate de oră, băltoaca aproape că secase. Rămăsese puțină apă, dar nici urmă de pește.

Găsi, printre pietre, o crevasă ascunsă prin care acesta scăpase, trecând într-o băltoacă învecinată, mai mare, pe care n-ar fi golit-o lucrând continuu, o zi și o noapte. Dacă ar fi știut de crăpătura aceea, ar fi astupat-o cu o piatră de la început și ar fi prins peștele.

Gândindu-se la aceste lucruri, se lăsăjos, pe pământul ud și izbunci într-un plâns nervos. Nu era nimeni să-l audă în pustiul nemilos, așa că plânse în hohote, o vreme îndelungată.

După ce se mai liniști, aprinse focul și se încălzi bând apă caldă, apoi își făcu tabăra pe marginea unei stânci, ca în noaptea precedentă. Ultimele lui gesturi fură să verifice numărul și starea chibritelor, apoi își întoarse ceasul.

Păturile erau umede, glezna îl durea, nu știa însă altceva decât că îi era foame. Cât dură somnul lui agitat visă doar petreceri, banchete și felurite mâncăruri.

Se trezi amorțit de frig și slăbit. Nu se vedea soarele. Cenușiul cerului și al pământului devenise mai întunecat. Sufla un vânt aspru și primele căderi de zăpadă albiseră culmile dealurilor.

În jurul lui, aerul se răcise. Pământul mustea de apă. Aceasta provenea din fulgii de zăpadă ce se topiseră. Lapovița nu înceta. Reuși chiar să stingă focul, în vreme ce acoperea pământul cu o pătură albă. Provizia de mușchi uscat fu udată.

Pentru el însemna că venise timpul să își ia bagajul în spate și să plece de acolo. Dar nu știa unde. Nu se mai gândea la ținutul bețișoarelor, nici la Bill, nici la ascunzătoarea ambarcațiunii de lângă râul Dease. Era subjugat de cuvântul „mâncare”. Îneebunise de foame.

Nu-l interesa încotro mergea câtă vreme nu ajungea pe fundul văilor. O luă prin zăpadă ca să ajungă la întinderile de mușchi. Reuși să dea de stuf și îl smulse cu rădăcini cu tot. Dar nu avea nici un gust și nu fu mulțumit deloc. Găsi niște iarbă pipernicită și o mancă, dar era prea puțin. În seara aceea nu avu nici foc, nici apă caldă. Se băgă sub păturile sale ca să adoarmă, înfometat.

Ninsoarea se preschimbă într-o ploaie rece. Se trezi de câteva ori, căci o simțise pe obraz. Apoi se făcu ziuă. Vremea era întunecoasă, fără soare. Ploaia încetase și foamea nu-l mai necăjea. Vroia în continuare să mănânce, dar durerea provocată de lipsa hranei nu mai era la fel de ascuțită. Simțea în măruntaie o suferință neobișnuită, dar o putea domina. Îl preocupa iar ținutul bețișoarelor, ca și adăpostul de lângă râul Dease.

Rupse o bucată dintr-o cuvertură, din care-și făcu bandaje pentru picioarele însângerate. Strânse bine bandajul în jurul gleznei rănite, apoi se pregăti pentru încă o zi de mers. Când își refăcu bagajul, ezită îndelung uitându-se la sacul din piele de căprioară. În cele din urmă, îl luă cu el.

Zăpada se topise datorită ploii, doar crestele colinelor rămânând albe. Acum, când soarele se ivise printre nori, se putea orienta după el, deși își dădea seama că se rătăcise. Poate că în cursul drumului făcut în zilele dinainte se deplasase prea mult spre stânga. Acum porni către dreapta, ca să corecteze deviația posibilă față de adevărata direcție.

Chiar dacă necazurile pricinuite de foame nu mai erau atât de supărătoare, constată că era slăbit. Trebuia să se oprească deseori, ca să își tragă sufletul, așa că profită să mestece niște mușchi sau vreo grămăjoară de stuf.

I se păru că avea limba uscată, umflată și parcă acoperită de păr. O simțea amară în gură. Inima îl neliniștea: după câteva minute de mers, începea să bată tare de tot, neregulat, dureros, iar el se sufocă, îi venea să leșine, amețea.

În miezul zilei, găsi doi pești într-o băltoacă mai mare, dar îi fu imposibil să o golească. Acum era mai liniștit și reuși să îi prindă cu găleata de tablă. Nu erau mai lungi că degetul lui cel mic, dar nici lui nu-i ăra prea foame. Durerea surdă din măruntaie slăbise considerabil. I se părea că stomacul îi adormise. Mancă peștii cruzi, mestecându-i cu grijă. Deși nu mai avea dorința de a mânca, știa că trebuia să se hrănească pentru a trăi, astfel că actul în sine devenise unul pur rațional.

Seara mai prinse încă trei pești. Mancă doi, pe al treilea păstrându-l pentru masa de dimineață. Soarele uscaseră bucățile de mușchi. Omul reuși să se încălzească cu apă caldă. Nu făcuse mai mult de zece mile în ziua aceea. În cea următoare, mergând când îi permitea inima, străbătu doar cinci. Dar stomacul lui, adormit, nu-l mai neliniștea.

Se găsea într-un ținut nou. Căprioarele se iveau deseori, ca și lupii. Urletele acestora răsunau din pustietate. O dată, văzu trei fugind din calea lui.

Urmă altă noapte, apoi dimineața. Fiind încă în stare să gândească, dezlegă cureaua de piele ce ținea închis sacul. Din acesta scoase praf de aur și câteva pepite, împărți aurul în două: o grămăjoară o ascunse sub o stâncă, după ce o înfășurase într-o bucată de pătură, iar pe cealaltă o puse iar în sac. Începu să se folosească de bucățile din ultima lui pătură ca să își îngrijească picioarele. Pușca și-o păstră, căci se baza pe cartușele din ascunzătoarea de lângă râul Dease.

A urmat o zi cețoasă, în care foamea se redeșteptă în el. Era foarte slăbit, amețea, uneori nu vedea. Deseori se clătina și cădea. Se prăbuși chiar peste un cuib de ptarmigan. Patru pui de-abia ieșiți din ou însemnară pentru el o singură îmbucătură. Îi băgă vii în gură și îi zdrobi în dinți ca pe niște coji de ouă. Mama lor zbura înjurai lui țipând, de aceea își folosi pușca drept măciucă, pentru a-i veni de hac, dar nu reuși să o atingă. Aruncă cu pietre după ea și întâmplarea făcu să îi rupă o aripă. Ea începu să fugă, târându-și aripa frântă, iar omul se luă după pasăre.

Puii doar îi deschiseseră pofta de mâncare. Sărea, șchiopăta, din pricina gleznei sale, arunca pietre, striga.

Alteori mergea în tăcere, se târa, se ridica de jos după ce se prăbușea, ori se freca la ochi când se simțea amețit.

Urmărirea îl purtă pe un teren mlăștinos, într-o vale, și acolo zări niște urme lăsate în noroi. Nu erau ale lui, asta era clar. Probabil că îi aparțineau lui Bill. Dar nu se putea opri, căci pasărea fugea în continuare. Avea să o prindă, mai întâi, apoi va reveni ca să vadă ce erau cu urmele acelea.

În cele din urmă ptarmiganul obosi, dar și el se slei de puteri, la rândul său. Pasărea stătea culcată pe o parte, răsuflând greu, iar omul zăcea la vreo zece picioare distanță de ea, incapabil să se târască măcar un pas. În vreme ce

el prindea puteri, ea se înzdrăveni, zburând la distanță atunci când mâna omului fu cât pe ce să o atingă. Vânătoarea reîncepu. Se lăsă noaptea, iar prada îi scăpă. Se clătină de slăbit ce era, apoi se prăbuși cu capul înainte, rănindu-se la obraz, cu tot bagajul în spate.

Un timp îndelungat nici măcar nu mișcă. Apoi se răsuci pe o parte, își întoarse ceasul și rămase culcat acolo până dimineața.

' Urmă o altă zi cețoasă. Nu reuși să regăsească urmele lui Bill, dar nu conta. Îi era iar tare foame. Totuși, se întreba dacă și Bill se rătăcise pe acolo.

Oboseala cauzată de povară grea din spate devenea de nesuportat. Împărți iar aurul. De data asta, vărsă jumătate din el pe pământ. După-amiaza, aruncă și restul. Păstră doar o jumătate de pătură, găleata de tablă și pușca.

Începu să aibă năluciri. Era convins că îi rămăsese un cartuș uitat în pușcă. Pe de altă parte, știa că rămăsese fără muniție. Halucinația însă persista. Timp de câteva ore încercă să o combată, apoi își desfăcu pușca, să se convingă că nu avea nici un cartuș. Dezamăgirea se dovedi amară, fiindcă el sperase că, într-adevăr, avea să găsească un cartuș.

Își continuă drumul timp de o jumătate de oră, după care nălucirea reveni. Se luptă din nou cu ea. Își desfăcu iar pușca, doar ca să se convingă că era goală. Uneori, fără să-și mai dea seama ce face, mergea ca un automat, în Vreme ce mintea i-o luă razna. Acele excursii dincolo de realitate erau însă de scurtă durată, căci angoasa foamei dureroase îl readucea în lumea adevărată.

Fu smuls din acele năluciri de un spectacol care fu cât pe ce să-l facă să leșine. Era ca un om beat ce abia se mai putea ține pe picioare. Înaintea lui se vedea... un cal! Nu-și credea ochilor, care îi erau acoperiți de o ceață deasă, străbătută de puncte luminoase strălucitoare. Și-i frecă furios, ca să distingă lucrurile mai limpede, apoi văz: u nu un cal, ci un urs maroniu. Animalul se uita la el, gata de luptă.

Bărbatul își dădu jos carabina de pe umăr și își scoase cuțitul de vânătoare din teaca împodobită cu mărgele de sticlă, care îi atârna la șold. În fața lui era carne! Viață! Degetul mare lunecă de-a lungul lamei, Ca pentru a-i încerca ascuțișul. Dar inima începu să-l prevină, prin bătăile ei neregulate, printr-o serie de palpitații. O bandă de fier îi strângea fruntea, și omul se simțea amețit.

Curajul lui disperat fu alungat de teamă: ce se va întâmpla dacă, slăbit cum era, va fi atacat de animal? Se ridică în picioare, drept, strânse cuțitul în mână, apoi își aținti ochii asupra ursului. Acesta înainta cu stângăcie vreo doi pași, se ridică pe labelle din spate și mormăi tare. Dacă omul avea să fugă, se va lua după el. Dar omul nu fugi, căci era animat de curajul fricii. Urlă și el, îngrozitor, exprimându-și astfel groaza, sora vieții, ce stă pitită în cele mai adânci unghere ale firii.

Ursul se îndepărtă, mârâind amenințător, mirându-se de misterioasă creatură ce apăruse și care nu se temea de el. Dar omul nu se mișcă de acolo. Părea o statuie. Rămase nemișcat până ce trecu pericolul, apoi începu să tremure din tot trupul și se prăbuși în noroi”.

Se ridică, animat de o altă teamă. Nu era frica de a muri prin înfometare, ci aceea că avea să fie mâncat de către lupi. Urletele lor răsunau prin pustietate, îngrozindu-l.

Când și când, lupii traversau drumul pe care-l urma, în grupuri de doi sau trei. Treceau însă la distanță de el. Nu erau în număr suficient de mare. De altfel, vânau căprioare caribu, care nu îi înfruntă, în vreme ce ființa aceea care mergea în două picioare ar fi putut să muște sau să zgârie.

După-amiaza, târziu, găsi oasele dezgolate, acolo unde uciseseră lupii. Rămășițele aparțineau unui pui de caribu, care fusese, cu puțin timp în urmă, sănătos și plin de viață. Se uită la oasele lipsite de orice urmă a cărnii. Era posibil ca și cu el să se întâmple la fel, înainte ca ziua să se sfârșească? Asta însemna viața? Ceva zadarnic și lipsit de durată? Viața te face să suferi, pe când moartea nu. Moartea însemna somn, liniște, odihnă. Atunci de ce nu era mulțumit că avea să piară?

Nu se gândi prea mult la aceste lucruri. Stătea pe mușchi, cu un os în gură, sugând resturile vieții ce încă îl mai colorau în roz. Gustul plăcut al cărnii, de care abia își mai amintea, îl înnebunea. Strânse osul între dinți și îl sfărâma. Uneori se sfărâma osul, alteori dinții săi. Apoi zdrobi oasele cu o piatră, după care le înghiți. Grăbindu-se, se lovi peste degete. Se miră că acestea nu prea îl dureau.

Veniră zilele teribile cu zăpadă și ploaie. Nu-și mai amintea când făcuse tabăra, când o ridicase. Călătorea zi și noapte. Se odihnea atunci când se prăbușea, pornea la drum de fiecare dată când viața ce murea în el se reaprindea și ardea puțin mai tare. Ca om, încetase să se mai lupte. În schimb, viața nu vroia să înceteze și ea îl împingea înainte. Nu suferea, căci nervii îi deveniseră nesimțitori, fuseseră paralizați, în vreme ce creierul i se umpluse de năluciri stranii, de visuri ciudate. Totuși, sugea și mesteca oasele sfărâmate ale puiului de caribu pe care le luase cu el. Nu mai întâlnise, în calea lui, nici dealuri, nici munți, ci urma un fluviu ce curgea printr-o luncă vastă, foarte puțin adâncă. Nu vedea nici apă, nici lunca ei. Nu își vedea decât nălucirile. Sufletul și trupul se târau unul lângă celălalt, separate totuși între ele, ținute laolaltă de un fir nevăzut.

Se trezi, cumiștea limpede, culcat pe spate, pe marginea unei stânci. Soarele strălucea pe cerul senin. Era cald. În depărtare, auzi mugetele masculilor caribu. Abia își mai amintea de ploaie, de vânt și. Zăpadă. Nu-și dădea seama dacă se chinuise cu ele timp de două săptămâni sau de două zile.

O vreme, rămase culcat, fără să se miște. Soarele, vesel, îl inunda, încălzindu-i trupul mizerabil. Era o zi tare frumoasă. Cu mare efort, se întoarse pe o parte. Sub el curgea un râu lat și leneș. Felul în care arăta acesta îl mira. II urmări, încet, din priviri. Râul făcea nenumărate cotituri printre munții dezgoliți și reci, mai friguroși și mai scunzi decât toți munții pe care îi întâlnise până atunci.

Încet, cu teamă, se uită în zare și observă că râul se vărsa într-o mare limpede și lucitoare. Nu simțea nici o emoție. Era oare o nălucire ori un miraj?

Probabil o nălucire, un joc al minții lui dezechilibrată. Gândul i se confirmă când văzu un vas ancorat în largul mării, închise o clipă ochii, apoi îi redeschise. Ciudat. Viziunea nU se schimbă. Nu putea fi adevărat! Știa că nu existau mări sau vase în centrul aceluia ținut pustiu, după cum nu existau cartușe în pușca lui.

Auzi un mârâit în spatele lui, un fel de oftat pe jumătate sufocat. Se răsuci pe cealaltă parte, foarte încet, din cauza slăbiciunii. Nu văzu nimic în apropiere, dar așteptă, răbdător. Auzi iar mârâitul. Percepu capul cenușiu al unui lup, o siluetă între două stânci, la mai puțin de douăzeci de picioare de el. Urechile ascuțite nu stăteau atât de drepte, cum văzuse la alți lupi. Gchii fiarei erau injectați cu sânge și capul îi atârna. Animalul, clipea des, din pricina soarelui și părea bolnav. Când îl privi, fiara mârâi iar și tuși.

Cel puțin animalul acela era adevărat, constată omul. Se întoarse, ca să vadă cât de adevărată fusese viziunea lui anterioară. Dar marea sclipea iar, nu departe de el, vasul se distingea cu claritate. Chiar erau reale? Închise ochii o vreme, apoi pricepu. Mersese înspre nord-est, îndepărtându-se de lanțul muntos Dease, ajungând în valea Coppermine. Marea aceea strălucitoare era Oceanul înghețat. Vasul era o balenieră aflată departe, la est de gură de vărsare a fluviului Mackenzie, ancorată în Golful Coroanei. Își aminti de harta Companiei Golfului Hudson, pe care o văzuse cu multă vreme în urmă. Acum lucrurile deveniseră clare.

Se ridică în șezut și reveni la lucrurile prezente. Folosise în totalitate bucățile de pătură cu care se încălțase, iar picioarele îi erau înfășurate în niște zdrențe. Nu mai avea pătură, pușcă sau cuțit. Își pierduse pălăria și chibriturile pe care le ascunsese în calota ei. Îi rămăseseră doar cele pe care le ținea la piept. Acestea erau uscate, fiind păstrate în hârtia uleioasă. Se uită la ceas. Arăta ora unsprezece și încă mergea. Evident, nu uitase să-l întoarcă.

Își păstră calmul. Deși era tare slăbit, nu simțea vreo senzație de durere. Nu-i era foame. Nu se gândea cu bucurie la mâncare, ci o accepta rațional. Își rupse pan-lalonii până la genunchi și își înfășură tălpile cu fâșiile acelea. Nici el nu știa cum, dar reușise să își păstreze găleata din tablă. Avea de gând să bea niște apă caldă înainte de a porni la drumul extrem de greu către vas.'

Mișcările îi erau lente, și omul tremura din toate încheieturile. Când începu să culeagă mușchi uscați, își dădu seama că nu se putea ține pe picioare. De mai multe ori încercă, dar nu reuși. Se mulțumi să se târască în mâini și genunchi. O dată, se târi pe lângă lupul bolnav. Animalul, împotriva voinței lui, se mișcă de acolo, lăsând bale de pe limba pe care de-abia o mai putea retrage în gură. Omul observă că, în mod neobișnuit, limba lui nu avea o culoare sănătoasă. Era galben-cafenie, părea uscată și acoperită de ceva rugos.

Bău puțină apă încălzită, apoi simți că se putea ține pe picioare, ba chiar merge, cât e în stare un muribund de așa ceva. După fiecare minut, trebuia să se odihnească. Pașii îi erau slabi și nesiguri, ca și ai lupului care îl urmărea. În noaptea aceea, după ce marea sclipitoare dispăru în întuneric, înțelese că se apropiase de ea cu vreo patru mile.

În timpul nopții, auzi tușea lupului bolnav. Din când în când, răsunau mugetele masculilor caribu. Există viață în jurul său, puternică, plină de sănătate, de forță. Știa că lupul bolnav mergea după el în speranța că omul epuizat avea să moară primul.

Dimineața, deschizând ochii, remarcă animalul, care îl privea cu ochii pofticioși, în care citea semnul foametei. Stătea chircit, cu coada între picioare, ca un câine întristat și amărât. Dârdâia din pricina-vântului înghețat al dimineții. Lipsit de puteri, își arăta colții când omul îi vorbea cu un glas ce nu era decât un murmurat răgușit.

Soarele se ridică strălucitor. Toată dimineața, bărbatul* se clătină și se prăbuși, pe măsură ce se îndrepta către navă, către marea scânteietoare. Timpul era foarte bun. Se aflau în scurta vară indiană, specifică latitudinilor înalte. Putea dura o săptămână sau dispărea până la amiază.

După-amiază, omul dădu peste urmele cuiva care nu mersese, ci se târâse în patru labe. Se gândi la Bill, dar subiectul nu-l interesa prea mult. Nici măcar nu era curios să afle cine trecuse pe acolo. De fapt, emoțiile și senzațiile nu mai existau pentru el. Nu mai era sensibil la suferință, iar stomacul și nervii îi căzuseră în nesimțire. Totuși, viața îl împingea înainte. Era epuizat, dar viața dinei nu vroia să moară. Fiindcă ea refuză să piară, el mânca bucăți de mușchi, pești mici, bea apă încălzită și îl supraveghea pe lupul bolnav.

Porni pe urmele omului ce se târâse pe acolo și ajunse curând la o grămadă de oase, curățate bine, într-o zonă unde mușchiul îmbibat cu apă păstrase amprentele nulilor labe de lup. Văzu un săculeț din piele de căprioară, asemănător cu al lui, pe care colții ascuțiți îl sfâșiaseră. Il ridică de jos, deșiera greu pentru degetele lui slăbite.

Bill nu renunțase la săculeț până în ultima clipă! El putea râde acum de Bill. Avea să supraviețuiască și să ajungă cu sacul până la marea strălucitoare. Bucuria lui era oribilă ca un croncănit de corb, iar lupul bolnav, urlând lugubru, i se alătura. Omul încetă să mai râdă. De ce râdea de Bill, dacă oasele acelea curățate bine, albe și uscate erau ale lui Bill?

Se întoarse. Bill îl părăsise, dar el nu vroia să ia nici aurul, nici să roadă oasele fostului său tovarăș. Totuși, Bill ar fi făcut lucrurile acelea, dacă rolurile s-ar fi inversat.

Ajunse la o baltă. Se aplecă să se uite după pești, dar se retrase imediat, speriat. Își văzuse chipul reflectat de oglinda apei. Era atât de oribil că îi trebui mult timp să se liniștească. În baltă se găseau trei pești. Aceasta era prea mare ca s-o golească. După mai multe încercări de a-i prinde cu găleata de tablă, renunță. Îi era teamă că nu cumva, din cauza slăbiciunii, să cadă în apă și să se înece. Din același motiv nu se aventură nici pe râu, pe care ar fi putut cobori cățărând pe unul dintre numeroșii butuci aflați pe malul nisipos.

În ziua aceea parcursese încă trei mile din distanța care-l separa de vas. În cea următoare, încă două. Se târa ca Bill. La sfârșitul celei de-a cincea zi, înțelese că nava se afla la o distanță de șapte mile de el. Ar fi putut să meargă măcar o milă pe zi? Cum vară indiană încă nu se sfârșise, omul continua să se

târască și să leșine succesiv, cu lupul bolnav, ce respiră greu și tușea, pe urmele sale.

Genunchii îi erau carne vie, ca și tălpile. Deși își înfășurase picioarele cu cămașa pe care o avusese pe sub haină, lăsa în urma lui o dâră roșie, pe mușchi și pe pietre. O dată, uitându-se în spate, văzu lupul ce lungea, înfometat, urmele de sânge și înțelese foarte clar care îi va fi sfârșitul, dacă nu avea să-i vină de hac fiarei.

Așa se desfășura cea mai sălbatică tragedie cunoscută: omul și animalul, ambii bolnavi, se târau unul după celălalt prin pustietate, fiecare pândindu-l pe celălalt, ca să-i facă felul.

Dacă animalul*ar fi fost sănătos, bărbatul nu și-ar mai fi făcut asemenea griji. Dar gândul că îi va servi drept hrană acelui animal dezgustător, aproape mort, nu-i dădea pace.

Mintea-i începuse s-o ia razna. Îl nelinișteau nălucirile pe care le avea. Intervalele de luciditate deveneau tot mai rare.

Odată, un șuierat pe la ureche îl trezi dintr-un leșin. I Aipul se dădu înapoi, schiopătând, slăbit, prăbușindu-se de vlăguit ce era. Era un spectacol vrednic de râs, dar omului nu-i ardea de așa ceva. Nu era în stare nici măcar răbdarea lupului era îngrozitoare. La fel era și cea a omului. Timp de o jumătate de zi, rămase culcat, nemișcat, luptându-se, inconștient, să nu leșine. Aștepta să se apropie animalul acela care vroia să se hrănească clin el. Deseori era cât pe ce să se scufunde în oceanul uitării. Nălucirile îi dădeau târcoale... Dar, dincolo de toate acestea, aștepta limba aspră a animalului.

Nu îi auzi respirația grea. Visa că limba îi atinsese mâna. Așteptă. Colții apăsărușor. Presiunea lor crescuse. I lipul își folosea ultimele puteri ca să își înfigă colții în prada așteptată de atâta vreme. Dar și omul așteptase un timp îndelungat. Mâna lui îl prinse de falcă pe animal.

Încet, în timp ce lupul se zbătea fără putere, cealaltă mână, vlăguită, îl prinse dintr-un alt loc. După cinci minute, trupul bărbatului, cu toată greutatea lui, se găsea deasupra fiarei. Măinile lui nu aveau destulă forță pentru a-l sugruma pe lup, dar omul își lipi gura de grumazul animalului, iar aceasta îi era plină de păr. După o jumătate de oră, bărbatul simți ceva călduț curgându-i pe gât. Nu era plăcut. Parcă plumbul topit i se prelingea până în stomac. Voința însă îl obliga să bea. Puțin mai târziu căzu pe spate și adormi.

La bordul balenierei „Bedford” se găsea o expediție științifică. De pe punte oamenii observară, pe țărm, o arătare ciudată, care străbătea plaja, îndreptându-se către apă. Nu-și dădură seama ce putea fi. Fiind oameni de știință, se urcară într-o șalupă legată de pupă navei și se duseră acolo, să vadă ce era. Abia atunci distinseră ceva viu, care cu greu putea fi numit om. Era aproape orb și inconștient. Se mișca pe pământ ca un vierme monstruos, cu eforturi zadarnice, dar continue. Nu înainta nici măcar cu douăzeci de picioare pe oră.

După trei săptămâni, bărbatul stătea culcat într-o cușetă a balenierei. Povestea, cu lacrimile scurgându-i-se pe obrajii supti, cine era și ce suferise.

Vorbea, incoerent, despre mama lui, California însorită, de o casă, printre portocali și flori.

După alte câteva zile, stătea la masă cu oamenii de știință și cu ofițerii de la bord. Devoră din priviri mâncarea. Se agita când vedea că dispărea în gurile altora. Când cineva înghițea un dumaticat, pe chipul lui citeai dezamăgirea cea mai profundă. Deși nu se smintise, îi ura pe ceilalți oameni când mâncau. Era chinuit mereu* de teama că proviziile se vor termina. Îi întreba pe bucătar, pe steward, pe căpitan care era situația alimentelor din magazie. Aceștia îl linișteau mereu, dar el nu-i credea și se furișa în depozit, să vadă adevărul cu propriii lui ochi.

Ceilalți observară că noul venit se îngrașă, cu fiecare zi ce trecea. Savanții clătinau din cap și prezentau diverse explicații. Întâi i-au raționalizat mâncarea, dar omul continua să se îngrașe văzând cu ochii.

Marinarii zâmbeau. Ei știau cum stăteau lucrurile. Deși savanții îl supravegheau, omul acela, după ce mânca, se ducea pe punte, printre marinari, și le cerea, ca un cerșetor, pesmeți. După ce îi primea, și-i ascundea în sân. Ceilalți râdeau de el.

Discreți, oamenii de știință îl lăsară în pace, dar îi cercetară cușeta în secret. Era plină de pesmeți. Salteaua, pernele, totul devenise ascunzătoare de alimente. Omul nu înnebunise, însă. Își lua doar măsuri de prevedere pentru o viitoare perioadă de foame. Avea să se vindece înainte ca „Bedford” să arunce ancora în portul San Francisco.

PURTAREA ALBILOR.

Reau să îmi încălzesc mâncarea la focul vostru și să dorm sub acest acoperiș, i-am zis bătrânului Ebbits când am intrat în cabana lui.

M-a privit cu un ușor dispreț, în vreme ce Zilla s-a uitat de-a dreptul urât la mine și a mormăit supărată. Zilla era soția lui, iar în ținutul udat de Yukon. Nu găseai vreo bătrână squaw mai neîndurătoare și cu limba mai rea ca ea. Nu m-aș fi oprit acolo dacă n-ar fi fost atât de obosiți câinii mei sau dacă ar mai fi locuit altcineva în acel sat. Dar cabana aceea era singură în care găseai oameni, așa că am fost obligat să caut adăpost la ei.

Din când în când, bătrânul Ebbits își revenea din nălucirile lui, iar ochii îi scânteiau, arătând anumite semne de luciditate. În vreme ce mi-am pregătit supa, a încercat să îmi pună câteva întrebări politicoase despre sănătatea mea, starea în care mă găseam, numărul câinilor de la sanie și distanța pe care o străbătusem în ziua aceea. De fiecare dată, Zilla părea că se supăra și mai tare.

Totuși, mărturisesc faptul că nu exista nimic să-i înveselească. Stăteau amândoi în apropierea focului, bătrâni, la capătul puterilor, chinuiți de reumatism, înfomețați, tentați de mirosul fripturii de care nu duceam lipsă. Se legănav înainte și înapoi fără să-și dea seama. La fiecare cinci minute, cu regularitate, Ebbits gemea înfundat. Nu era un geamăt de durere, ci de oboseala produsă de chin. Se simțea copleșit de greutatea și de suferința a ceea ce numim viață, care cântărea mai mult, pentru el, decât teama de moarte. Era

eterna tragedie a bătrâneții pentru care nu mai există bucuria de a trăi și nici spaima de moarte.

Când carnea de căprioară sfârâi în tigaie, am observat nările bătrânului Ebbits mărimdu-se, ca să prindă mirosul îmbietor. Pentru o clipă încetă să se mai balanseze și să mai geamă, iar o străfulgerare de inteligență îi lumină chipul.

Zilla se legăna mai repede și, pentru prima oară, dădu las durerii ei, scoțând niște țipete scurte. Mă gândii că se comportau ca niște câini infomețați și nu m-aș fi mirat că bătrâna să scoată la iveală o coadă și să înceapă să meargă în patru labe pe dușumea, precum câinii.

Ebbits încetă, de mai multe ori, să se legene, pentru a se apleca înainte și a-și apropia nasul de festinul regal pe care-l pregăteam.

Când le-am dat o farfurie cu friptură, s-au aruncat asupra ei, înfulecându-o cu zgomot. Se auzeau dinții uzați cum sfârâneau hrana, molfăielile și bodogănelile lor. După aceea, cum am dat fiecăruia câte o ceașcă de ceai fierbinte, zgomotele respective au încetat. Ușurarea și mulțumirea le apărură pe chipuri. Zilla nu mai era încruntată. Nu se mai legăneau, ci păreau căzuți pe gânduri. După aceea ochii lui Ebbits se umeziră și am înțeles că își plângea singur de milă. Încercară să își găsească pipele. Am priceput că nu mai aveau tutun de multă vreme, iar nerăbdarea bătrânului de a fuma, în sfârșit, îl făcuse așa de neputincios, că a trebuit să-i aprind eu pipa.

— De ce ați rămas singurii din sat? I-am întrebat. Toți ceilalți au murit? Au fost loviți de boli? Doar voi ați supraviețuit?

Bătrânul Ebbits a clătinat din cap și a zis:

— Nu, n-au fost loviți de boală. Cei din sat au plecat la vânatoare, ca să facă rost de carne. Noi suntem prea bătrâni, nu ne mai țin picioarele și nu mai putem duce în spate încărcătura ce cuprinde cortul și cele necesare. De asta am rămas aici și ne întrebăm dacă tinerii se vor întoarce vreodată cu carnea promisă.

— Dacă se vor mai întoarce vreodată! Zise, deodată, Zilla.

— Poate că vor veni cu mult vânat, reluă bătrânul.

— Adică, vor aduce multă carne, continuă ea, la fel de brusc. Dar la ce ne va folosi asta? Vom primi niște oase de ros, așa bătrâni și fără dinți cum suntem noi. Carnea grasă, rinichii și limbile vor intra în alte guri, bătrâne!

Ebbits își plecă privirea în pământ și începu să plângă” în tăcere.

— Nu va vâna nimeni pentru noi, strigă ea, întorcându-se furioasă către mine.

Prin gestul ei, parcă mă acuza pe mine. Am ridicat din umeri, căci nu mă simțeam vinovat pentru așa ceva.

— Să știi, omule alb, că din cauza neamului tău, din ricina tuturor fețelor palide, bărbatul meu și cu mine nu mai avem nici carne la bătrânețe, nici tutun, nici adăpost împotriva frigului.

— Nu-i așa, zise bătrânul Ebbits, care era mai corect. Voi ne-ați făcut rău, dar n-ați știut că ne veți face rău.

— Unde e Moklan? Întrebă ea. Unde este fiul tău viguros, și peștele pe care ni-l aducea mereu?

Bătrânul clătină din cap.

— Unde e Bidarshik, fiul tău cel puternic? Nimeni u-l întrecea la vânătoare și ne aducea grăsime bună și îmbi uscate de căprioară și de caribu. Nu mai văd nici o limbă uscată și nici o bucată de grăsime. Stomacul tău e gol de atâtea-zile și a trebuit să vină un om dintr-un neam mincinos și ticălos ca să capeți și tu ceva de mâncare.'

— Nu, răspunse Ebbits cu bunățate, omul alb nu este mincinos. El spune întotdeauna adevărul.

Se opri, se uită în jur ca pentru a găsi cuvintele care să îndulcească severitatea celor pe care avea să le zică.

— Dar albul spune adevărul în diferite feluri. Astăzi într-un fel, mâine altfel, așa că e greu să-l înțelegi.

— Dacă astăzi spune într-un fel și mâine în altul, înseamnă că minte, concluziona Zilla.

— Nu-i putem înțelege pe albi, continuă, încăpățânat, Ebbits.

Carnea, ceaiul și tutunul îl aduseseră parcă la viață. Se stăpânea mai bine, iar gândurile îi erau mai limpezi. Se ridică, se îndreptă, iar glasul lui își pierdu tonul certăreț și plângăreț, devenind ferm. Se întoarse către mine cu demnitate și îmi vorbi ca unui egal de-al lui.

— Ochii omului alb nu stau închiși, începu el. Albul vede toate lucrurile, se gândește la ele, este înțelept. Dar omul alb de azi râu este cel de mâine, și nu-l putem înțelege. Nu face niciodată lucrurile la fel. Cine știe care va fi viitoarea lui faptă? Indianul face mereu același lucru în același fel. Elanul coboară, coboară mereu de pe munții înalți când vine iarna. Somonul vine primăvara, când gheața a dispărut de pe râu. Fiecare se poartă în același fel, iar indianul îi înțelege. Dar albul nu face lucrurile la fel, iar indianul nu-l pricepe. Tutunul este bun. Adevărată hrană pentru omul flămând. Îl face mai puternic decât oricare voinic, iar cel mânios își uită furia. Așa că tutunul are mare valoare. Indianul dă un somon gras pentru o foaie de tutun și mestecă tutunul vreme îndelungată. Zeamă acestuia e bună. Când aceasta coboară în gătlej, îi dă o senzație plăcută. Dar albul? Când are gura plină de tutun, ce face el? Oare lui îi place tutunul? Nu știu. Dacă-i place, de ce să-l lase în zăpadă?

E o prostie mare, pe care nu o putem înțelege.

Tăcu apoi, trase din pipă, văzu că aceasta se stinsese și i-o dădu Zillei, ale cărei buze, renunțând să-și mai arunce amarul asupra omului alb, se rotunjiră pe tubul pipei. Ebbits părea să redevină insensibil, fără să-și fi terminat povestirea. L-am întrebat:

— Ce s-a întâmplat cu fiii tăi Moklan și Bidarshik? Pum s-a făcut că tu și bătrâna ta ați rămas fără carne la vârsta asta?

Păru să se trezească din somn, cu un anumit efort.

— Nu e bine să furi, zise el. Când câinele îți ia carnea, îl bați cu un băț, asta e legea. Legea dă câinele omului, iar câinele trebuie să o respecte, altfel ia

bătaie. Când omul îți ia carnea, barcă sau femeia, îl omori. Așa e legea, o lege bună. E rău să furi, deci legea vrea ca cel ce fură să piară. Oricine încalcă legea trebuie să plătească. Moartea înseamnă o plată grea.

— Dar, dacă-l omori pe om, de ce nu-l ucizi și pe câine? Bătrânul Ebbits mă privi cu mirarea unui copil, în vreme ce Zilla rânjea la gândul prostiei din întrebarea mea.

— Așa se comportă albi, murmură Ebbits, resemnat.

— Asta e sminteala lor, mârâi Zilla.

— Atunci, fie ca bătrânul Ebbits să-l facă înțelept pe omul alb, am zis eu cu blândețe.

— Câinele nu e ucis fiindcă el trage sania omului. Nici un om nu trage sania altui om. Din acest motiv omul e ucis.

— Aha, am murmurat eu.

— Așa e legea, continuă Ebbits. Ascultă, acum, omule alb, îți voi spune ceva nesocotit. Există un indian, pe nume Mobits. El fură două livre de făină de la un alb. Ce face albul? Îl bate pe Mobits? Nu. Îl omoară? Nu. Ce-i face lui Mobits? O să-ți spun, față palidă. Îl pune într-o casă. Acoperișul ei e bun, pereții groși. Face focul, pentru că lui Mobits să-i fie cald. Îi dă lui Mobits mult de mâncare. Hrană bună. Mobits n-a mâncat niciodată așa de bine în viața lui. Are slănină, pâine, fasole. Ușa are o încuietore mare, ca să nu fugă Mobits de acolo. Altă mare sminteală. Mobits n-are de ce să plece, că are tot timpul ce să mănânce acolo, pături groase, Un foc mare. Ar fi un prost să plece de acolo. Mobits nu e prost. Timp de trei luni, rămâne în casa aia. A furat două livre de făină și din cauza asta albul are mare grijă de el. Mobits mănâncă multe livre de făină, câteva de zahăr, slănină și fasole cât poate. După trei luni, omul alb îl scoate din casa cea mare și îi spune lui Mobits că poate pleca. El e ca un câine care a fost hrănit multă vreme într-un loc și vrea să rămână acolo, dar albul îl alungă. Așa că Mobits se întoarce în sat. E foarte gras. Așa face albul și nu pricepem. E o nebunie, una mare.

— Dar fiii tăi? Am insistat eu. Fiii tăi cei puternici și foamea care îți amenință bătrânețile?

— Îl aveam pe Moklan, începu Ebbits.

— Un bărbat puternic, îl întrerupse Zilla. Putea să vâslească toată ziua și toată noaptea, fără să se oprească pentru odihnă. Cunoștea foarte bine ce înseamnă apa și. Omonul. Era înțelept.

— Îl aveam pe Moklan, repetă Ebbits. Primăvara, cobo-i a pe Yukon cu tinerii ca să facă negoț la Fort Campbell. (Olo există o clădire plină de lucrurile omului alb și un negustor pe nume Jones. Există și un vrăjitor de-al-Vostru, căruia i se spunea preot misionar. Există, la Fort Campbell, și un loc primejdios, unde Yukonul devine subțire ca mijlocul unei fete, iar apele lui sunt iuți și curenții te trag în toate părțile, cu vârtejuri puternice.

Acolo curenții se schimbă mereu. Moklan e fiul meu, Deci e un viteaz. V

— Dar tatăl meu nu era un viteaz? Întrebă Zilla.

— Tatăl tău era un viteaz, admise Ebbits, ca să aibă liniște în casă. Moklan e fiul meu și al tău, deci e un viteaz. Poate din pricina tatălui tău, care era foarte viteaz, și Moklan e foarte viteaz. E ca atunci când pui prea multă apă într-un vas: dă pe afară. Moklan e prea viteaz și vitejia îi dă pe afară. Tinerii se tem tare de apele primejdioase de la Fortul Campbell. Lui Moklan nu-i e frică de nimic. Râde de așa ceva și se avântă în apele acelea. Dar curentul îi răstoarnă barca. Un vârtej îl prinde pe Moklan, îl învârtește și îl învârtește, îl trage la fund și nu se mai vede.

— Ah! Ah! Gemu Zilla. Primul meu născut!

— Eu sunt tatăl lui Moklan, zise Ebbits, după ce a așteptat-o pe femeie să se liniștească. M-am urcat în barcă și m-am dus pe râu până la Fort Campbell ca să mi se plătească datoria.

— Datoria? L-am întrebat. Care datorie?

— Datoria lui Jones, negustorul, veni răspunsul. Legea ne cere să mergem după ea și într-o țară străină.

Am clătinat din cap în semn că nu pricepeam despre ce era vorba. Ebbits mă privi cu înțelegere, iar Zilla mârâi, disprețuitoare, așa cum obișnuia.

— Ascultă, omule alb, zise el. În ograda ta e un câine care mușcă. Când câinele mușcă un om, tu îi dai aceluia om un dar pentru că îți pare rău și pentru că e de vină câinele tău. Îi plătești ceva, nu? La fel, dacă în ținutul tău vânătoarea iese prost sau apele sunt periculoase, trebuie să plătești. Așa e drept, așa e legea. Oare fratele tatălui meu nu s-a dus în ținutul lui Tanana unde a fost ucis de un urs? Oare tribul lui Tanana nu i-a dat tatălui meu multe pături și blănuri frumoase? Așa e drept. Vânătoarea a ieșit prost, iar oamenii lui Tanana plătesc pentru asta. Deci eu, Ebbits, m-am dus la Fort Campbell ca să mi se plătească datoria. Jones, șeful negustorilor, m-a privit și a râs. A râs tare și nu a vrut să plătească. M-am dus la vrăjitor, cel căruia voi îi ziceți misionar și i. Un vorbit multă vreme despre apele primejdioase și Bespre ceea ce mi se cuvenea. Misionarul a vorbit despic altceva. Mi-a spus de locul unde s-a dus Moklan, după ce a murit. Acolo e mult foc. Dacă e adevărat ce pune misionarul, acum sunt sigur că lui Moklan nu-i e frică. Misionarul mi-a zis că și eu mă voi duce acolo ilupă ce voi muri și mi-a spus alte lucruri urâte: că sunt irb, ceea ce e o minciună, că trăiesc în întuneric, ceea ce e altă minciună. Eu i-am răspuns că noaptea și ziua vin pentru toți oamenii, că în satul meu nu e mai întuneric decât la Fort Campbell. Am spus că întunericul și lumina, locul unde ne ducem după moarte n-au nimic de-a face cu datoria dreaptă pentru apele primejdioase. Atunci, misionarul s-a înfuriat, mi-a spus niște nume urâte și m-a gonit. M-am întors la Fort Campbell, unde nu m-a plătit nimeni. Moklan e mort, iar eu sunt bătrân, fără pește sau carne.

— Din pricina albului, zise Zilla.

— Din pricina albului, aprobă Ebbits. Există și alte lucruri care sunt din vina lui. Așa s-a întâmplat cu Bi-darshik. Omul alb l-a tratat într-un fel pe Yamikan și în altul pe Bidarshik. Mai întâi, trebuie să-ți spun că Yamikan este un tânăr din acest sat, care a ucis un bărbat din alt neam. Asta are

întotdeauna urmări importante. Yamikan n-a vrut să-l omoare pe alb. Yamikan vorbea cu blândețe și nu se înfuria niciodată. Dar albul bea mult whisky. Într-o seară a venit acasă la Yamikan, ca să-l bată. Acesta nu putea fugi și albul voia să îl omoare. Yamikan nu voia să moară. Atunci îl ucise pe alb. Tot satul s-a speriat. Ne temeam că va trebui să plătim mult părinților albului. Ne-am ascuns păturile, blănurile și bogățiile, ca să părem cât mai săraci și să plătim puțin.

După o vreme îndelungată au venit și albi. Erau soldați. L-au luat cu ei pe Yamikan. Mama lui a făcut gălăgie mare. Și-a pus cenușă în cap, fiindcă îl știa mort pe Yamikan. Tot satul credea la fel. Se bucurau că nu li le ceruse nimic drept plată.

Asta se întâmpla primăvara, când gheața dispare de pe râu. A trecut un an, apoi altul. A venit iar primăvara. < rheața a dispărut. Atunci s-a întors Yamikan, cel mort. Nu e mort. E foarte gras și știm că a dormit la căldură și B mâncat pe săturate. Are haine frumoase. E îmbrăcat ca nn alb. E mai înțelept. A ajuns repede șeful satului. Are n mite ciudățenii de povestit despre felul în care se poartă albi. A văzut mulți albi și a călătorit mult prin țara lor. Mai întâi, soldații îl duc departe, pe râu în jos. Îl duc până la capătul râului, acolo unde se varsă într-un lac mai mare ca toate pământurile și mai întins decât cerul. Nu știu dacă Yukonul e un râu așa de mare, dar Yami-Inia văzut toate astea cu ochii lui. Nu cred că există un lac mai mare ca toate pământurile la un loc și decât cerul. Dar Yamikan l-a văzut. Mi-a zis că apele lui sunt sărate, I eea ce e ciudat și de necrezut.

I) ar albul cunoaște minunile astea. Nu mă voi obosi l l le povestesc. Vreau doar să spun ce a pățit YamikaN. Mi i-a dat multă mâncare bună. Tot timpul, Yamikan îl nâncat. Albul trăiește sub soare, din câte spune YamiL în, într-o țară cu multă căldură. Animalele de acolo au păr, nu blană. Plantele sunt verzi și înalte. Acolo cresc făina, cartofii și fasolea. Nu există foamea. Ai întotdeauna ce mânca. Eu nu știu dacă e așa. Yamikan mi-a spus. Lui Yamikan i s-a întâmplat acolo ceva ciudat. Albul nu i-a făcut nici un rău. I-a dat lapte cald noaptea și multă hrană. L-a dus dincolo de marele lac sărat, care este mare cât cerul. Stătea pe vasul cu foc al albului, care este de douăzeci de ori mai mare decât cel de pe Yukon. E făcut din fier și nu se duce la fund. Asta n-o înțeleg. Dar Yamikan a zis: „Am călătorit cu vasul de fier și iată-mă, sunt viu!” Este vasul pentru soldații albilor, cu mulți soldați la bord.

După câteva nopți de călătorie, multă vreme după aceea, Yamikan a ajuns într-o țară unde nu e zăpadă. Asta n-o pot crede. Nu stă în firea lucrurilor ca, la venirea iernii, să nu fie zăpadă. Dar Yamikan a văzut. I-a întrebat pe albi dacă e zăpadă acolo și ei au spus că nu. Dar eu nu înțeleg asta. Acum te întreb dacă nu e zăpadă pe meleagurile alea. Aș vrea să știu și numele acelei țări. L-am auzit deja, dar aș vrea să-l mai aud, ca să văd dacă e același. Așa voi ști dacă mi s-au zis minciuni ori adevărul.

Bătrânul Ebbits mă privi nerăbdător. Trebuia să afle adevărul, deși dorința lui ar fi fost să se încreadă în acel lucru minunat, pe care nu-l văzuse vreodată.

— Da, i-am răspuns, și s-a spus adevărul. În țara aceea mie zăpadă. Numele ei e California.

— Ca-li-for-ni-a, murmură el, de două sau trei ori, ascultând cu atenție sunetele ce îi ieșeau de pe buze. I) a, e aceeași țară de care mi-a vorbit Yamikan.

Am priceput că aventura lui Yamikan avusese loc pe când Alaska trecuse în mâinile Statelor Unite. Un asemenea caz de crimă, ce avusese loc înainte de stabilirea li faurilor pe teritoriu, fusese judecat în Statele Unite de I 81 re Curtea Federală.

— Când Yamikan a ajuns în țara fără zăpadă, continuă bătrânul Ebbits, a fost dus într-o casă mare, unde mulți „inieni vorbeau de zor. Au vorbit multă vreme și îl întrebară pe Yamikan o grămadă de lucruri. Mai târziu, IU/. Îs că-l vor lăsa în pace. Yamikan nu înțelege... Nu I.ni necăjit cu nimic. Mereu i-au oferit un culcuș cald și destulă mâncare.

I) ar, după aceea, i-au dat hrană și mai bună, i-au dat bani, l-au dus prin multe locuri din țara albilor și a văzut lucruri ciudate, care sunt peste înțelegerea lui Ebbits, „iu bătrân, care n-a călătorit mult. După doi ani, Yami-I ni se întoarce în satul său. Devine șef plin de înțelepciune, ales până la moarte.

I Jar, înainte de a muri, se așază deseori lângă foc și povestește lucrurile ciudate văzute de el, Și Bidarshik, Fiul meu, stă lângă foc și ascultă. Ochii i se măresc de cele auzite. Într-o seară, după ce Yamikan s-a întors acasă, Bidarshik se ridică, așa înalt cum era, și se bate în piept cu pumnul. Zice: „Când voi fi bărbat, voi pleca departe, până în țara unde nu e zăpadă, și voi vedea toate lucrurile astea cu ochii mei.”

— Bidarshik a făcut mereu călătorii lungi! Vorbi, cu mândrie, Zilla.

— E adevărat, fu de acord Ebbits. Întotdeauna s-a întors suspinând după țările îndepărtate și s-a așezat lângă foc, promițând să ajungă și mai departe.

— Întotdeauna și-a amintit de lacul acela sărat, la fel de mare precum cerul și de țara unde nu există zăpadă, zise Zilla.

— A spus mereu: „Când voi prinde puteri de bărbat, mă voi duce să văd dacă vorbele lui Yamikan sunt adevărate.”

— Dar nu avea cum să ajungă în țara albilor, răspunse Zilla.

— N-a ajuns el până la marele lac sărat întins cât cerul? Întrebă Ebbits.

— Dar nu avea cum să traverseze lacul, spuse Zilla.

— Decât în vasul de fier al albilor, care e mai mare decât douăzeci de vase de pe Yukon, vorbi Ebbits.

Se uită către Zilla, ale cărei buze încrețite se deformau ca să vorbească. Îi făcu semn să tacă.

— Dar albul nu-l lăsa să treacă lacul cu vasul de fier. S-a întors deci la vatră suspinând după țara unde nu este niciodată zăpadă.

— Totuși, a văzut pe lac vasul cu foc făcut din fier, care nu se scufundă,.
Țipă Zilla, neputându-se abține.

— Da, spuse Ebbits. A văzut că Yamikan nu mințise. Dar Bidarshik nu putea merge în țara albilor. S-a descurajat. S-a îmbolnăvit ca un bătrân. Nu mai pleca de lângă foc. Nu mai ieșea la vânătoare.

— Nu mai mânca nici carnea adusă de alții și pusă în fața lui, adăugă Zilla. Clătina din cap și spunea: „Nu vreau decât să mă hrănesc cu hrana albului și să mă îngraș ca Yamikan.”

— Și nu mânca nici carne, continuă Ebbits. Bidarshik se îmbolnăvi așa de tare încât credeam că va muri. Nu era o boală a corpului, ci una a capului. O boală de dorință. Eu, Ebbits, tatăl lui, m-am gândit mult. Nu am alt fiu și nu vreau ca Bidarshik să moară. E o boală a capului și există un singur leac pentru ea. Trebuie ca Bidarshik să traverseze lacul mare precum cerul, să ajungă în țara cu soare, unde nu există zăpadă. Mă gândesc mult și găsesc o cale de înfăptuire.

Astfel, într-o seară, cum stătea lângă foc, foarte bolnav, zic: „Fiul meu, știu cum poți ajunge în țara albilor.” Mă privește. Se înveselește. „Du-te, cum s-a dus și YamiKan”, i-am zis. Dar Bidarshik e bolnav și nu înțelege. „Du-te, găsește un alb, Ga Yamikan, și ucide-l! După aia, soldatul alb va veni să te ia, cum a făcut cu Yamikan. Te va duce în țara albilor, trecându-te lacul. Astfel, ca Yamikan, te vei îngrașa, cu ochii plini de ceea ce vei vedea și cu capul plin de înțelepciune.”

Bidarshik se ridică repede. Pune mâna pe pușcă. „Unde te duci?” îl întreb. „Să omor un alb!” îmi răspunde. Am înțeles că vorbele mele au fost bune pentru Bidarshik și că se va însănătoși. Am înțeles și că vorbele mele au fost înțelepte.

Veni un alb în sat. Nu căuta nici aur, nici blănuri din pădure. Căuta tot timpul muște și păianjeni. Nu mănâncă nici muște, nici păianjeni. De ce îi căuta? Nu știu. Știu doar că e un alb caraghios. Căuta ouă de pasăre, din care păstra doar coajă. Cojile de ouă nu sunt bune de mâncat. Nu le mănâncă, ci le pune în cutii unde ele nu se sparg. Prinde multe păsărele, le ia penele și le pune în cutie. Îi plac și oasele. Oasele nu sunt bune de mâncat. Omul cel ciudat preferă oasele vechi, pe care le dezgroapă din pământ.

Dar nu este un alb periculos și știu că va muri ușor. Atunci îi zic lui Bidarshik: „Fiul meu, iată albul pe care trebuie să-l omori.” Bidarshik spune că vorbele mele sunt înțelepte. Atunci se duce într-un loc unde știe că sunt multe oase în pământ și le aduce la cortul omului alb și ciudat. Albul e tare bucuros, se uită fericit la oase. Se apleacă să le vadă mai bine și atunci Bidarshik îl lovește în cap cu toporișca o singură dată. Albul dă din picior, apoi moare.

Îi zic lui Bidarshik: „Acum va veni soldatul alb, te va lua și te va duce în țara unde este cald mereu și unde vei mânca mult și te vei îngrașa.” Bidarshik e bucuros. I-a trecut deja boala. Stă lângă foc și așteaptă să vină soldații.

De unde să știu că albi nu se comportă la fel de două ori? Întrebă bătrânul, întorcându-se, feroce, înspre mine. De unde să știu că ceea ce a făcut albul ieri nu va face azi și ce face azi nu va face mâine?

Ebbits clătină trist din cap:

— Pe omul alb nu-l poți înțelege... Ieri l-a luat pe Yamikan în țara plină de soare și l-a îngrășat cu multă mâncare. Azi îl ia pe Bidarshik și ce face? Să-ți spun ce a făcut cu Bidarshik. Eu, Ebbits, tatăl lui, o să-ți zic. L-a dus pe Bidarshik la Fort Campbell, i-a legat o frânghie de gât, astfel ca picioarele să nu-i mai atingă pământul. Fiul meu a murit.

— Vai, vai! Se plânse Zilla. N-a mai apucat să traverseze lacul mare precum cerul, nici să vadă țara cea însorită, unde nu există zăpadă.

— Astfel, zise bătrânul Ebbits cu o demnitate specifică indienilor, nu vânează nimeni pentru mine și mă așez lângă foc să-i spun povestea mea albului care mi-a dat mâncare, ceai și tutun pentru pipă.

— Totul e din pricina albului mincinos și ticălos, grăi Zilla.

— Nu, răspunse bătrânul cu o anumită blândețe. Din pricina felului de a fi al omului alb, pe care nu-l înțelegem și care nu este de două ori același.

POVESTEA LUI KEESH.

U multă vreme în urmă, Keesh trăia pe malul Oceanului înghețat. Era șeful satului său. A trăit mulți ani, în prosperitate. A murit lăudat, lăsând numele lui pe buzele oamenilor. A trecut multă vreme de atunci. Doar bătrânii își mai amintesc de el. Numele și povestea lui au trecut din generație în generație și vor fi păstrate pentru viitor. În timpul nopții polare, când furtunile nordice suflă peste ghețuri, când văzduhul e plin de fulgi și îi ci un om nu se aventurează prea departe, e momentul cel mai potrivit ca să povestești cum s-a ridicat Keesh, din cel mai sărăcăcios iglu din sat la rangul cel mai înalt rintre ai săi.

Bătrânii povesteau că era un copil foarte inteligent, ' uternic și sănătos. După cum se măsoară timpul la ei, văzuse treisprezece sori. În fiecare iarnă, soarele lasă Pământul în beznă și în anul următor se ivește iar pentru ca oamenii să se încălzească și să vadă chipurile celor din jurul lor. Tatăl lui Keesh fusese un bărbat tare curajos, dar murise într-o perioadă de foamete prelungită, pe când încercase să le salveze viețile alor săi ucigând un uriaș urs polar. În îndrăzneala lui, se luase la trântă cu ursul și acesta i-a zdrobit oasele. Dar ursul avea multă carne și ai săi au fost salvați de la foamete. Keesh era singurul lui fiu și, după aceea, a trăit singur, cu mama lui. Dar oamenii uită repede și au uitat fapta tatălui său. El, fiind doar un băiat, iar mama lui doar o femeie, au fost uitați repede și, curând după aceea, au fost obligați să trăiască în cel mai mizerabil iglu. Într-o seară, cum se întrunise sfatul satului în igluul cel mare al șefului Kâosh-Kwan, Keesh s-a ridicat în picioare îndemnat de sângele ce-i curgea prin vene și de curajul său. Cu demnitatea unui bătrân, se ridică și așteptă să se facă liniște.

— E adevărat că am primit carne, eu și mama mea, zice el, dar carnea asta e tare și veche și are multe oase.

Vânătorii bătrâni, cu părul alb, ca și cei tineri, au încremenit. Niciodată nu se mai întâmplase asta. Un copil, care să vorbească precum un bărbat și care le reproșa fără jenă asemenea lucruri!

Dar Keesh a continuat, hotărât:

— Spun asta din pricină că tatăl meu, Bok, a fost un mare vânător. Se zice că Bok aducea acasă mai multă carne ca oricare dintre cei mai buni vânători, pe care o tăia cu mâinile lui. Cu ochii lui vedea dacă până și ultima bătrână sau bătrân au avut parte de o porție îndestulătoare.

— Na! Na! Strigară bărbații. Dați copilul afară, tximițeți-l la culcare! Nu este încă bărbat și nu are dreptul să îi certe pe vânătorii cu bărbi argintii.:

Liniștit, el așteptă să treacă tumultul acela.

— Tu ai o femeie, Ugh-Gluk, zice el, și tu vorbești pentru ea. Și tu, Massuk, și tu ai o mamă, pentru care vorbești. Mama mea nu mă are decât pe mine. De aceea am luat cuvântul. Așa cum spun, deși Bok a murit fiindcă era prea îndrăzneț la vânătoare, e drept ca eu, fiul lui, și Ikeeza, mama mea, femeia lui, să avem destulă carne, cât timp va fi carne destulă pentru tribul nostru, lui, Keesh, fiul lui Bok, am vorbit!

Se așeză jos, foarte atent la torentul de proteste și de nemulțumire pe care cuvintele lui îl declanșaseră.

— De când vorbește un copil în timpul sfatului? Murmură bătrânul Ugh-Gluk.

— Oare copiii ne vor spune ce trebuie făcut? Întrebă lare Massuk. Ce fel de bărbat sunt dacă mă las jignit de un copil care se plânge că nu are destulă carne?

Se înfuriară. Îi ziseră să se ducă la culcare. Îl amenințară că nu aveau să-i mai dea toată carnea. Îi promiseră să-l bată. Ochii lui Keesh se aprinseră. Inima îi bătea mai tare. În mijlocul insultelor, se ridică brusc.

— Ascultați-mă, oameni! Zise el. Nu voi mai vorbi niciodată în sfat, decât dacă veți zice: „Vorbește, Keesh, așa vrem noi.” Țasta e ultimul meu cuvânt. Bok, tatăl meu, a fost un mare vânător. Eu, fiul lui, îmi voi vâna carnea pe care o voi mânca. Ceea ce voi ucide se va împărți cu dreptate. Nici o văduvă, nici un copil nu va plânge noaptea că nu are carne. Bărbații se vor plânge că au mâncat prea mult. În viitor, le va fi rușine celor puternici că vor mânca așa de mult. Eu, Keesh, o spun!

Rânjetele și râsetele disprețuitoare îl urmăriră până afară din iglu. El strângea din dinți și își văzu de drum fără să se uite în dreapta sau în stânga.

A doua zi stătea pe plajă, acolo unde pământul se confundă cu gheața. Cei care-l văzuseră plecând, băga-seră de seamă că își luase și arcul, precum și multe săgeți. Ducea în spate sulița de vânătoare a tatălui său. Se spuseră multe despre asta și se răsă pe săturate. Era un lucru nemaîntâlnit până atunci. Niciodată copiii de vârsta lui nu se duseseră la vânătoare singuri. Mulți îi prevestiră lucruri rele, iar femeile se uitau la Ikeeza, al cărui chip era trist și îngândurat.

— Se va întoarce curând, ziseră ele vesele.

— Lăsați-l să plece! Se va învăța minte, spuneau vânătorii. Se va întoarce în curând, va fi umil și va vorbi cu totul altfel după asta.

Dar a trecut o zi, apoi a doua, a treia... Se stărnise o furtună și nici urmă de Keesh. Ikeeza își smulgea părul din cap și se unse pe față cu ulei de foc, în semn de durere. Femeile le reproșară bărbaților că maltrataseră copilul și îl trimiseseră la moarte. Ei nu răspunseră și se pregătiră să plece în căutarea cadavrului de îndată ce furtuna avea să se potolească.

A doua zi de dimineață, Keesh se întoarse în sat. Nu părea rușinat. Aducea pe umeri o bucată mare de carne proaspătă. Era mândru și vorbea arogant.

— Voi, bărbații, duceți-vă, cu câini și sănii, pe urmele mele. Mergeți o zi întreagă. E multă carne, o ursoaică și doi pui.

Ikeeza nu mai putea de bucurie. Dar el o privi ca un bărbat și îi zise:

— Vino, Ikeeza, să mâncăm. După care voi dormi, căci sunt obosit.

Intră în igluul lor și mănca mult. Apoi dormi o zi întreagă.

Mai întâi, celor din sat nu le veni să creadă. Vorbiră mult despre cele întâmplare. Să ucizi un urs polar era tare primejdios, darămite să omori o ursoaică cu pui! Bărbații nu puteau crede că un băiat precum Keesh, singur, făcuse o asemenea minune. Dar femeile le vorbiră despre carnea proaspătă pe care o adusesese în spinare. Era un argument zdrobitor. În cele din urmă, bărbații plecară, murmurând și zicând că, și dacă era adevărat ce spusese Keesh, oricum nu tăiasse animalele. În nord este necesar să se facă asta de îndată ce animalul e ucis, altfel carnea îngheață și se face așa de tare că n-o mai despică tăișul cuțitului. Un urs, care are o greutate de trei sute de livre, înghețat, întărit, nu poate fi încărcat ușor pe o sanie, nici tras pe gheața rugoasă. Dar, ajunși în locul de care li se spusese, găsiră nu doar maldărul de carne, ci și bucățile despicate de Keesh, de parcă ar fi fost un vânător încercat.

Așa începu misterul lui Keesh, care devenea tot mai adânc, pe zi ce trecea. În prima lui expediție, ucise un urs tânăr, cât el de înalt. În următoarea, un urs și o ursoaică, în mod normal, pleca pentru trei sau patru zile, dar nimeni nu se mira dacă rămânea printre ghețuri o săptămână întreagă. Mergea singur la vânătoare. Oamenii se întrebau cum de se descurca așa. Nu lua nici câini cu el!

— De ce ucizi doar urși? Îl întrebă într-o zi KloshKwan.

Keesh îi răspunse cu subînțeles:

— Toată lumea știe că ursul are cea mai multă carne.

Dar în sat începură să vorbească despre vrăjitorie.

— Vânează împreună cu spiritele rele, pretindeau unii. De asta reușește mereu. Altfel, cum ar fi posibil? Vânează cu spiritele rele!

— Poate cu cele bune, ziceau alții. Se știe că tatăl lui era un vânător puternic. Poate că îl însoțește la vânătoare, să îi dea putere, îndemănare, răbdare. Cine știe?

Cu toate acestea, el își continua isprăvile, iar vânătorii mai puțin iscusiți erau ocupați să aducă în sat carnea rămasă de pe urma lui. Keesh împărțea cu

dreptate prada. Cum făcuse înainte tatăl lui, veghea ca toate bătrânele și bătrânii să aibă o porție îndestulătoare. Păstra pentru el doar cât îi era necesar. Din acest motiv, era privit cu respect și chiar cu teamă. Se spunea că avea să fie viitorul șef de trib, după bătrânul Klash-Kwan. Îl așteptau să reapară la sfat, după cele înfăptuite de el. Nu mai veni însă, iar lor le era rușine să îl cheme.

Într-o zi le zise lui Klash-Kwan și altor vânători:

— Vreau să-mi ridic un iglu. Va fi unul mare, în care vom sta bine eu și Ikeeza.

— Bine, răspunseră ei.

— Dar nu am timp. Meseria mea e vânătoarea și sunt ocupat mereu. N-ar fi drept ca bărbații și femeile din sat, care mănâncă prada adusă de mine, să-mi construiască iglu-ul?

Așa se construi igluul lui, mai mare chiar decât cel al lui Klash-Kwan. Keesh și mama lui se mutară în el. Pentru prima dată, ea se bucura de prosperitate după moartea lui Bok.

Era mai mult decât o prosperitate materială, căci din pricina fiului ei vestit și poziției pe care i-o dăduse el, era considerată prima femeie din sat. Celelalte veneau să o vadă, îi cereau sfatul, o lăudau pentru înțelepciune.

Toți se gândeau însă la misterul vânătorii minunate a lui Keesh. Într-o zi, Ugh-Gluk îl acuză pe față de vrăjitorie.

— Ești vinovat, îi zise amenințător Ugh-Gluk, că ai de a face cu spiritele rele, care te ajută la vânătoare.

— Nu e bună carnea? Răspunse Keesh. S-a îmbolnăvit cineva din sat după ce a mâncat-o? De unde știi că este vrăjitorie? Sau vorbești orbește, fiind mânat de invidie?

Ugh-Gluk a plecat rușinat, în vreme ce femeile râdeau de el. Dar, într-o noapte, sfatul, după o lungă discuție, a hotărât să trimită niște iscoade pe urmele lui, când vâna, ca să-i afle metoda. Astfel, cum a plecat din sat, după el s-au luat doi tineri, Bim și Bawn, foarte buni vânători.

S-au întors după cinci zile. Aveau ochii bulbucați, iar limbile le tremurau de teama de a povesti ceea ce văzuseră. Sfatul se întruni în locuința lui Klash-Kwan, iar Bim începu:

— Fraților! După cum ni s-a cerut, am plecat după Keesh, cu viclenie, ca să nu ne simtă. Pe la mijlocul primei zile, s-a întâlnit cu un urs mare, un animal frumos.

— N-âm văzut altul mai reușit, zise Bawn. Ursul nu vroia să se bată, ci s-a întors și a plecat. Noi am văzut asta din spatele stâncilor de pe mal. Ursul venea spre noi, iar în spatele lui pășea Keesh, fără nici o teamă. Îl insultă, dădea din mâini, făcea mult zgomot. Atunci animalul s-a infuriat, s-a ridicat pe labele din spate și a mârâit. Dar Keesh s-a dus. Drept spre el.

— Da, confirmă Bim, continuând. Keesh a fugit apoi. Din fugă, a lăsat să-i scape o bilă rotundă pe gheață. Ursul s-a oprit, a mirosit-o, apoi a înghițit-o. Keesh a continuat să fugă și a lăsat alte bile mici în urma lui. Ursul le-a înghițit.

Se auziră felurite strigăte. Ugh-Gluk zise că nu crede așa ceva. Bim spuse:

— Am văzut asta cu ochii noștri! Bawn zise:

— Da, cu ochii noștri. Treaba asta a continuat până ce ursul s-a ridicat brusc și a început să geamă de durere, bătând aerul cu labele sale, ca un nebun. Keesh a fugit mai departe, ca să stea la mare distanță de el. Ursului nu-i păsa însă de el, ci de durerile provocate de bilele din măruntaiele sale.

— Da, din măruntaiele sale, interveni Bim, căci se lovea cu ghearele și țopăia pe loc asemenea unui câine care se joacă. Doar că mârâia și urlă, arătând că se chinuia, nu se juca. N-am mai văzut niciodată așa ceva.

— Nu, nu s-a mai văzut așa ceva, continuă Bawn. Era un urs atât de voinic!

— Vrăjitorie, zise Ugh-Gluk.

— Nu știu, îi răspunse Bawn. Spun doar ce am văzut cu ochii mei. După o vreme, ursul a obosit și s-a înmuiat, căci era greu și țopăise tare. Apoi s-a dus într-un loc de pe mal, a clătinat încet din cap în dreapta și în stânga. S-a așezat, fără să se oprească din urlat. Keesh l-a urmărit, iar noi ne-am luat după el. L-am urmărit toată ziua aceea și apoi încă trei. Ursul slăbise și nici n-a mai urlat, nici n-a mai gemut.

— E o vrajă! Strigă Ugh-Gluk. Sigur e o vrajă.

— Poate.

Bim îl înlocui pe Bawn.

— Ursul rătăci de colo-colo, luându-se după propri-ile-i urme, mergând în cerc. Se apropia de locul unde îl întâlnește Keesh prima oară. Era bolnav și nu mai putea merge. Atunci Keesh s-a dus la el și l-a ucis cu sulița.

— Și după aia? Întrebă Klosh-Kwan.

— L-am lăsat pe Keesh să taie carnea și am venit să vă povestim.

În după-amiaza aceea, femeile au adus carnea ursului, în vreme ce bărbații au rămas întruniți la sfat. Când sosi Keesh, i se trimise un mesager, cerându-i să vină la sfat. Dar el răspunse că îi era foame și se simțea foarte obosit și că igluul lui era mare și puteau să încapă mulți oameni acolo.

Toți erau într-atât de curioși, așa că sfatul, în frunte cu Klosh-Kwan, se duse în iglu. Keesh tocmai mânca. „Li primi cu respect și îi așeză potrivit rangurilor lor. Ikeeza era mândră, dar și neliniștită în același timp. Keesh era calm.

Klosh-Kwan repetă cele zise de Bim și de Bawn. Spuse, cu un glas grav:

— Keesh, vreau să ne povestești cum vânezi tu. Folosești vreo vrăjitorie?

Keesh își ridică privirea și zâmbi:

— Nu, Klosh-Kwan. Un copil nu știe prea multe despre vrăjitorii, iar eu nu cunosc nimic despre așa ceva. Am găsit, pur și simplu, o metodă prin careucid ușor ursul polar, asta e tot. E vorba de istețime, nu de vrăjitorie.

— Orice bărbat poate face la fel?

— Sigur că da.

Se lăsă o tăcere adâncă. Bărbații se uitau unii la alții. Keesh continua să mănânce.

— Și... ne vei dezvălui metoda ta, Keesh? Întrebă -Klosh-Kwan, cu glasul tremurând.

— Da, spuse băiatul, terminând de supt măduva unuios. Se ridică și zise:

— E simplu. Iată.

Luă de jos un os de balenă și îl arătă celor din jur. Extremitățile erau subțiri ca vârful unor ace. Il îndoi cu grijă în mână. Apoi îi dădu drumul brusc. Osul redeveni drept. Luă o bucată de carne grasă de balenă.

— Se ia o bucățică de carne de balenă, în care se ascunde osul înfășurat bine. Se acoperă totul cu altă bucată de carne. Lăsați totul afară, să înghețe, ca să se facă o bilă mică și rotundă. Ursul o înghite, grăsimea se topește, osul de balenă se îndreaptă, părțile ascuțite îl înțeapă în stomac, ursul se îmbolnăvește și, când e vai de capul lui, îl omorâți cu sulita. E simplu, nu?

Ugh-Gluk zise:

— Da!

Klosh-Kwan spuse: -Aha!

Aceasta este povestea lui Keesh, cel care a trăit de mult pe țărmul Oceanului înghețat. Fiindcă s-a folosit de istețimea lui, nu de vrăjitorie, s-a ridicat, din cel mai umil iglu la rangul de șef al satului său. Se spune că, în toți anii vieții sale, tribul a prosperat și n-a existat nici o văduvă sau vreun alt amărât care să se plângă cu glas tare noaptea fiindcă nu avea destulă carne.

NEPREVĂZUTUL.

Ușor de înțeles ceea ce e previzibil. Tendința vieții individuale este, mai curând, statică decât dinamică. Devine propulsare datorită civilizației unde nu se vede decât ceea ce este evident sau neprevăzutul se întâlnește foarte rar. Totuși, când se întâmplă ceva neașteptat, cu consecințe grave, cei slabi pier. Nu pot reacționa împotriva neprevăzutului, sunt incapabili să se adapteze rapid la reguli și legi noi, ciudate. De aceea, pier.

Pe de altă parte, există oameni care supraviețuiesc, indivizi antrenați care trec dincolo de ceea ce era previzibil și își adaptează viețile conform noilor, ciudatelor reguli cărora trebuie să li se supună.

Edith Whittlesey făcea parte dintre cei din urmă. Se născuse într-un district din Anglia, unde viața se scurgea monoton, iar neprevăzutul nu avea ce căuta. Când se întâmpla așa ceva, se consideră a fi o faptă imorală.

Edith muncea de tânără. Cu timpul, devenise camerista unei doamne.

Efectul civilizației constă în a impune legea oamenilor la tot ceea ce înconjoară individul, până ce evenimentele devin regulate, automate. Se elimină orice este contestabil. Nu ești udat de ploaie, nici înghețat de ger. Moartea, în loc să aibă loc în toată grozăvia ei, provocată de vreun accident, devine un spectacol pregătit mai dinainte. Ești dus, după un ceremonial bine pus la punct, către cavoul familiei, care este îngrijit mereu.

În acest mediu trăia Edith Whittlesey. Nu se întâmpla nimic neprevăzut. Poate doar, ceva neobișnuit a avut loc când ea a împlinit douăzeci și cinci de

ani, când și-a urmat stăpâna în Anglia. Chiar dacă drumul ei în viață rămăsese la fel de bine trasat; totuși, își schimbase puțin direcția. Acum traversa Atlanticul, fără vreun incident.

Vaporul pe care se imbarcaseră nu era un vas în mijlocul mării, ci un hotel uriaș, cu nenumărate coridoare, înainta, liniștit și repede, sfărâmând valurile cu masa lui colosală. Oceanul era doar un heleșteu, calm, monoton.

Pe celălalt țărm, drumul ei a continuat pe uscat. Era la fel de bine trasat, respectabil. Oferea pretutindeni hoteluri serioase, unde trăgeau atunci când se oprea diligentă sau trenul.

La Chicago, în vreme ce stăpâna ei avea parte de un anumit nivel social, Edith Whittlesey se bucura de un altul. După ce o părăsi pe stăpâna ei și deveni Edith Nelson, abia descoperi că avea puterea de a se lupta cu neprevăzutul și că-l putea învinge. Hâns Nelson, emigrant, suedez prin naștere, tâmplar de meserie, avea în el turbulența teutonilor care se îndreaptă mereu spre apus, în căutare de aventuri. Era un bărbat greoi, cu o mustață mare, cu multă inițiativă. Era foarte credincios și avea sentimente de neclintit.

— După ce voi munci din greu și voi pune câțiva bani deoparte, mă voi duce în Colorado, îi spusese el lui Hedith chiar a doua zi după căsătoria lor.

După un an se găseau în Colorado, unde Hâns Nel-011 văzu pentru prima oară ce înseamnă viața de miner și prinse gustul aurului. Prospectă în Dakota, Idaho și Oregonul de Est, apoi merse până în munții Columbiei Britanice.

În tabără sau pe drum, Edith Nelson îl însoțea mereu, împărțind soarta lui, oboseala și munca sa. Își schimbă mersul, specific unei femei educate într-o casă de elită, u unul caracteristic muntenilor. Învăță să privească pericolul fără să se sperie. În loc să piardă timpul cu spaimă, se gândea mereu cum să iasă din orice încurcătură.

Edilii Nelson se întâlnea cu neprevăzutul la fiecare cot al drumului. Se obișnuise să vadă nu ceea ce sărea în ochi, ci ceea ce era ascuns. Ea, care nu gătise în viața ei, învăță să facă pâine fără hamei, drojdie sau alte ingrediente, să o prăjească într-o tigaie, deasupra focului. Când dispăruse ultima ceașcă de făină, după ce ultima bucată de slănină fusese mâncată, știu să se afle la înălțimea situației și să facă bucate din mocasini sau din fâșii de piele moale, care permiteau sufletului să rămână lipit de trup ca să se târască mai departe.

Învăță să pună samarul pe un cal. O făcea la fel de bine ca un bărbat, lucru ce rupe inima și sfărâmă orgoliul oricărui orășean. Știa să facă nodul alunecos care trebuie folosit la încărcături. Știa să facă și focul cu lemne ude, în ploaie, fără să se amărăscă din acest motiv. Pe scurt, sub toate formele, se pricepea la improvizații. Dar Marele Neprevăzut avea încă să îi taie drumul vieții, să o pună la grele încercări.

Valul de căutători de aur mergea spre nord, către Alas-ka. Era inevitabil ca Hâns Nelson și nevasta lui să nu fie luați de acest flux și să nu fie duși în Klondyke. În toamna anului 1897, se găseau la Dyea, dar nu aveau bani să-și ducă echipamentul, prin Trecătoarea Chilcoot, ca să-l imbarce pentru Dawson.

De aceea, Hâns Nelson lucră ca tâmplar în iarna aceea, ajutând la construirea orașului Skaguay.

Stătea în prag, nesigur, cât dură iarna, ascultând chemarea Alaskăi. Cel mai tare îl chema Golful Latuya. Vara anului 1898 îl găsi pe el și pe soția lui pe coasta stâncoasă, la bordul bărcilor indiene, lungi de șaptezeci de picioare. Cu ei se găseau câțiva din tribul siwash și încă trei albi. Indienii îi debarcară, împreună eu bagajele, pe o plajă singuratică, cam la o sută de mile spre nord de Latuya Bay, apoi se întoarseră la Skaguay. Cei trei oameni rămaseră, căci erau membri ai expediției organizate. Fiecare contribuise cu o parte egală pentru a furniza echipamentul, astfel că profitul avea să se împartă în mod egal. Edith Nelson se ocupa cu gătitul pentru expediție și avea să primească la fel cât un bărbat.

Mai întâi tăiară niște brazi și construiră o cabană pentru ei. Edith Nelson urma să aibă grijă de aceasta. Bărbații urmau să caute aur, ceea ce și făcură, și să-l găsească, ceea ce reușiră. Nu a fost o descoperire uimitoare, căci randamentul scăzut al lungilor ore de muncă aducea, liecăruia, un venit între cincisprezece și douăzeci de dolari pe zi.

Vara scurtă din Alaska dură mai mult ca de obicei. Profitară de ea și își amânară înapoierea la Skaguay până în ultima clipă. Apoi fu prea târziu; indienii siwash îi așteptaseră pe albi până în ceasul al doisprezecelea, după care plecaseră singuri. Cei din expediție trebuiau să aștepte acum o altă ocazie. În vremea asta, spălară aur m continuare și făcură provizii de lemne pentru foc.

Vară indiană se prelungise. Brusc, se termină și se instala iarna. Se așternu într-o singură noapte. Minerii se treziră în viscolul ce urla, spulbera zăpada și îngheța apa. Furtuna nu mai înceta. Uneori, se instală o liniște profundă, tulburată doar de zgomotul valurilor ce se izBeau de țarm., În cabană, lucrurile decurgeau bine. Praful lor aurifer valora cam opt mii de dolari, de aceea erau mulțumiți. Bărbații își făcură rachete pentru zăpadă, și vânară ca să-și facă provizii de carne proaspătă. În timpul serilor lungi jucau partide interminabile de whist și pedro. Cum nu mai puteau strânge aur, Edith Nelson îi lăsă pe bărbați să facă focul și să spele vasele, în vreme ce ea le cârpea hainele.

Nimeni nu se plângea. Nu se certau în cabana cea mică, ci erau mulțumiți de rezultatele obținute. Hâns Nelson era liniștit și binevoitor. Edith îi câștigase toată admirația pentru felul în care se descurca cu oamenii. Harkey, un texan, înalt și slab, era deosebit de amabil, deși cam tăcut. Se dovedea un bun tovarăș, cât timp nu-i combăteau teoria potrivit căreia aurul se înmulțește singur.

Al patrulea membru al grupului lor, Michael Denin, contribuia, prin spiritul lui irlandez, la veselia din casă.

Era înalt, puternic, dar se înfură repede, pentru lucruri mărunte. Vesel mereu, nu ceda tensiunii din momentele dificile.

Al cincilea, Dutchy, era ținta benevolă a ironiilor celorlalți. Îi plăcea să se rîdă pe socoteala lui, dacă asta aducea veselie în cabană. Scopul lui în viață părea a fi acela de a-i face pe alții să rîdă.

Nici o ceartă serioasă nu întunecase seninătatea grupului lor. Cum fiecare avea acum câteva mii de dolari, rezultat al muncii din timpul scurtei veri, acolo domnea un spirit de prosperitate și de bucurie.

Atunci se întâmplă ceva neprevăzut. Se făcuse ora opt și tocmai se așezară la masa de dimineață; căci de când încetaseră lucrul în mină, își luau micul dejun mai târziu. O lumânare, înfiptă în gâtul unei sticle, lumina masa. Edith și Hâns stăteau, fiecare, în câte un capăt al acesteia. Lateral, cu spatele spre ușă, se găseau Harkey și Dutchy. Denin nu venise încă, iar locul lui era gol, Hâns Nelson se uită la locul gol, clătină încet din cap și zise, în glumă:

— De obicei, el e primul care se așază ia masă. O fi bolnav?

— Chiar, unde e Michael? Întrebă Edith.

— S-a trezit puțin mai devreme ca noi și a ieșit afară, răspunse Harkey.

Chipul lui Dutchy strălucea de o plăcere răutăcioasă. Se prefăcea că știe cauza absenței lui Denin și că păstrează secretul, în vreme ce toți ceilalți îl asaltau cu întrebări. După ce Edith a aruncat o privire prin camera bărbaților, a revenit la masă. Hâns se uită la ea, iar femeia clătină din cap:

— N-a întârziat niciodată la masă, observă ea.

— Nu mai înțeleg nimic, zise Hâns. Întotdeauna era flămând ca un cal.

— De-abia mă pot abține să vă spun, spuse Dutchy, clătinând trist din cap.

Urmau să se distreze de lipsa tovarășului lor.

— Păcat, continuă Dutchy.

— De ce? Întrebară ceilalți în cor.

— Bietul Michael, zise* el lugubru.

— Dar ce-a pățit Michael? Întrebă Harkey.

— Nu mai vrea să mănânce. Și-a pierdut pofta de mâncare. Nu-i mai plac bucățele.

— Asta n-o crede nimeni, cât e el de lacom! Observă Harkey.

— Face pe lacomul ca să fie politicoș față de doamna Nelson, replică imediat Dutchy. Ah, de-abia mă pot abține să nu vă spun de ce nu se află Denin aici. Fiindcă a plecat. De ce a plecat? Ca să-și facă poftă de mâncare. Cum face asta? Mergând cu picioarele goale prin zăpadă. Așa fac bogătașii pentru a avea poftă de mâncare. Michael are o grămadă de bani, dar îi lipsește pofta de a mânca. De aceea, vrea să o recâștige. Deschideți ușa și o să-l vedeți, cu picioarele goale, în zăpadă. Atunci când i se va face foame, va veni la masă. Deocamdată aleargă după pofta de mâncare, pe care voi nu o puteți vedea, din păcate.

Izbucniră în răs auzindu-i prostiile. Zgomotul încetă doar când se deschise ușa. Denin intră în cameră. Toate privirile se ațintiră asupra lui. Omul avea o pușcă. În vreme ce se uitau la el, duse arma la umăr și trase de două

ori. La primul glonte, Dutchy căzu cu capul pe masă, răsturnându-și ceașca de cafea, cu părul blond în farfuria cu terci.

Fruntea, care i se sprijinea de marginea farfuriei, îm-piedica pletele să intre în mâncare. Harkey se ridicase în picioare când răsunase a doua împuşcătură. Căzu cu fața pe dușumea, abia apucând să rostească:

— Dumnezeu!

Acesta era neprevăzutul. Hâns și Edith erau năuciți. Rămăseseră așezați la masă, cu trupurile țepene, uimiți de cele două crime. Abia îl puteau vedea pe ucigaș prin fumul gros. În liniștea care se lăsase, se auzea doar cafeaua lui Dutchy, care se scurgea pe dușumea. Din deschise culata puștii sale, ca să introducă încă două gloanțe. Își ținea arma cu mâna dreaptă, iar cu stânga cartușele.

Tocmai își încărca armă când Edith Nelson se trezi și acționa. Era evident că Dinin urmărea să-i ucidă, pe ea și pe Hâns. Într-un interval de timp de trei secunde, femeia fusese paralizată parcă de forma hidoasă și de neconceput pe care o luase imprevizibilul. Apoi se ridică în picioare, gata de luptă, și se aruncă, precum o pisică, asupra ucigașului, apucându-i fularul cu amândouă mâinile. Șocul produs de izbitură trupului ei îl făcu să se dea înapoi, clătinându-se, câțiva pași. Încercă să se debaraseze de ea și să rămână cu pușca în mână. Nu era ușor, căci corpul mușchiulos al femeii devenise al unei feline.

Edith sări într-o parte. Ținându-l în continuare de gât, îl îmbrânci pe dușumea. El se întoarse cu rapiditate, dar femeia nu-i dădu drumul, iar trupul ei, mișcându-se în jurul lui, provoca un adevărat vârtej, fără ca picioarele ei să se ridice de pe dușumea. Se învârtea prin aer, cu mâinile strângându-i gâtul. Un scaun opri vârtejul acela. Bărbatul și femeia se prăbușiră pe dușumea, unde se încăieram cu toate forțele. Căzuseră în mijlocul camerei.

Hâns Nelson fu cu o secundă mai lent decât soția lui în reacția sa contra imprevizibilului. Nervii și mușchii lui lucrau mai încet. Organismul lui se dovedise mai greoi. În timp ce femeia se aruncase asupra lui Dinin și îl prinsese de gât, Hâns abia se ridicase de la masă.

Însă el nu avea calmul ei. Fusese cuprins de o furie oarbă, feroce. Când se ridică de pe scaun, deschise gura să strige. Scoase un răgnet, pe jumătate muget. Vârtejul celor două trupuri începuse deja când se repezi și el acolo unde se dădea lupta. Hâns se aruncă asupra bărbatului căzut pe dușumea, izbindu-l orbește cu pumnii săi grei, ca niște baroase.

Când Edith simți că trupul lui Dinin se înmoaie, îi dădu diurnul și se îndepărtă de el. Rămase pe dușumea, ți agându-și sufletul și uitându-se la ei. Pumnii se revărsau în continuare asupra ucigașului, care nu mai mișca. Atunci pricepu că acesta leșinase. Îi strigă soțului ei să se oprească, dar el nu o băgă în seamă. Îl apucă de braț, dar nu reuși să-l oprească.

Nu înțelegea motivul pentru care făcea asta. Era sentimentul de milă, amplificat de religia creștină. Sau, poate, simțul legii, al moralei neamului ei. Ea se puse între soțul ei și asasin.

Abia când Hâns pricepu că dădea în nevasta lui se opri. O lăsă să-l alunge de acolo, așa cum stăpânul gonește un câine feroce, dar supus. Asemănarea mergea mai departe. Precum animalul respectiv, scoase un mârâit din gâtlej. Furia nu-l părăsise încă pe Hâns, ba chiar crescuse, așa că încercă, de câteva ori, să se arunce iar asupra prăzii sale. Dar femeia îl opri să o facă, punându-se între el și criminal.

Edith reuși să-și îndepărteze soțul pas cu pas. Niciodată nu-l mai văzuse într-o asemenea stare de furie. I se făcuse frică mai tare de el decât îi fusese de Denin atunci când se aruncase asupra lui. Nu putea să creadă că acea fiară turbată era Hâns al ei. I se făcu teamă să nu o apuce cu dinții de mână, ca un animal sălbatic.

Timp de câteva secunde, Hâns se mișcă în dreapta și în stânga, nevoind să-i facă vreun rău, dar stăruind să își atace iar dușmanul. Ea nu plecă dintre ei până ce primele sclipiri ale rațiunii nu se iviră în privirea bărbatului.

Cei doi se ridicară de jos. Hâns, clătînându-se, ținându-se de perete, strâmbându-se. În gâtlej, mârâitul nu i se stinsese de tot.

Edith stătea în picioare, în mijlocul încăperii. Își frângea mâinile, obosită și tremurând toată.

Hâns nu se uita la nimic, dar ochii Edithei nu scăpau nici un detaliu al scenei ce se desfășurase. Denin, întins pe jos, zăcea nemișcat alături de scaunul ce întrerupsese vârtejul. Căzuse chiar pe pușca a cărei culată era încă deschisă. Cele două cartușe îi căzuseră din mână. Nu putuse să le introducă în magazia armei și le ținuse până când își pierduse cunoștința.

Harkey zăcea cu fața în jos, așa cum căzuse, în vreme ce Dutchy stătea aplecat peste masă, cu părul revărsat peste farfuria cu terci. Farfuria aceea avea o poziție foarte ciudată. De ce nu cădea de pe masă? Părea că se găsește în aer, fiind prinsă între lemn și om, dar nu se prăbușea.

Edith se întoarse către Denin, apoi ochii îi reveniră asupra farfuriei aflată în echilibru. Era ridicolă poziția acesteia. Simțea nevoia să râdă. Atunci remarcă liniștea din jur și uită de farfurie, cu dorința de a se întâmpla ceva anume. Scurgerea monotonă a cafelei pe dușumea nu făcea decât să amplifice liniștea. De ce nu făcea nimic Hâns? De ce nu zicea nimic? Îl privi și vru să-i vorbească, dar înțelese că limba n-o mai asculta. Simțea o durere ciudată în gât. Gura îi era uscată. Tot ce putea face era să se uite la Hâns, care o privea, la rândul lui.

Deodată, liniștea fu întreruptă de un zgomot ascuțit, metalic. Ea țipă, uitându-se către masă. Farfuria căzuse. Hâns suspină, ca și cum se trezise din somn. Zgomotul farfuriei îi readusesse la realitate, într-o lume nouă. Cabana conținea noua lor lume în care trebuiau să trăiască și să se miște. Vechea lume dispăruse pentru totdeauna.

Aveau un nou orizont de viață. Unul straniu. Imprevizibilul schimbăse fața lucrurilor, modificase viitorul, se jucase și jonglase cu valoarea lucrurilor, amestecând realul cu fantasticul, creând o confuzie apăsătoare.

— Dumnezeule, Hâns! Fură primele ei cuvinte.

El nu-i răspunse, ci se uită fix la ea. Ochii i se plimbară apoi prin încăpere, observând prima oară detaliile. Apoi își puse căciula și se îndreptă spre ușă.

— Unde te duci? Îl întrebă ea, temătoare.

Cu mâna pe clanța ușii, el se întoarse și îi zise:

— Să le sap gropile.

— Nu rână lăsa, Hâns, singură cu... cu toate astea, spuse ea, arătând cu ochii prin cameră.

— Totuși, trebuie să le sap gropile.

— Dar nu acum! Obiectă ea, disperată. Îi observă nehotărârea și adăugă:

— Vin și eu cu tine, să te ajut.

Hâns se dădu înapoi, către masă și luă lumânarea. Apoi se uitară, cu atenție, la cele din jurul lor. Harkey și Dutchy muriseră de-a binelea amândoi. Gloanțele nu-i iertaseră. Hâns refuză să se apropie de Denin și Edith trebui să-l cercetezeeaânsăși.

— N-a murit, îi zise ea lui Hâns.

Se apropie și se aplecă asupra celui căzut, privindu-l pe criminal:

*" Ce~ai zis? Îl întrebă ea pe soțul ei, auzind că din gâtlej îi scăpă un sunet nearticulat.

— Am spus că ar fi o adevărată rușine ca tocmai el să nu-și fi dat duhul, răspunse Hâns.

Edith stătea aplecată deasupra asasinului, fțț la lasă-l în pace! Comandă Hâns, cu brutalitate. Ea se uită la el, alarmată brusc. Luase de jos pușca ui Denin și o încărca.

— Ce vrei să faci? Strigă ea, ridicându-se imediat de os.

Hâns nu-i răspunse, dar ea îl văzu cum își duce arma a umăr. Îi apucă țeava cu mâinile și o ridică în aer.

— Lasă-mă, strigă el cu glasul răgușit.

Încercă să-i smulgă arma, dar ea se apropie și se prinse e el.

— Hâns! Hâns! Trezește-te! Ai înnebunit?

— I-a ucis pe Dutchy și pe Harkey, îi răspunse soțul i. Îl voi împușca!

— Dar e o crimă! Lasă~l să fie judecat după lege! El rânji, făcând-o să înțeleagă câtă încredere avea el lege într-o asemenea parte a lumii. Apoi repetă, cu ncăpnțauare, stârnit:

~ I-a ucis pe Dutcky și pe Harkey!

Ea discută cu el multă vreme. Dar explicațiile femeii u serveau la nimic. Bărbatul repeta iar și iar:

— I-a ucis pe Dutchy și pe Harkey.

Femeia nu putea să se sustragă educației pc care o pilise de când era o copilă, nici sângelui care-i curgea rin vene. Legea făcea parte din ființa ei și trebuia înfăptuită printr-o conduită dreaptă. Nu putea urma alt drum. Substituindu-se legii, Hâns nu putea să-și justifice gestul mai mult decât Denin. Două greșeli nu formează un act de dreptate, consideră ea. Nu exista

altă posibilitate de a-l pedepsi pe Denin decât prin lege. Hâns cedă până la urmă.

— Bine, zise el. Să facem așa cum vrei tu. Măine sau poimăine ne va omorî el pe noi.

Ea clătină din'cap și întinse mâna, ca să-i dea pușca. Bărbatul vru să i-o dea, dar se răzgândi.

— Mai bine lasă-mă să-l omor! O imploră el.

Ea clătină iar din cap, și el vru iar să-i dea arma, când în cabană intră un indian care nu bătuse înainte la ușă. Un vârtej de vânt și de zăpadă pătrunseră împreună cu el. Se întoarseră către el. Hâns avea pușca în mână.

Intrusul văzu tot, dar nici măcar nu se încruntă. Se uită la morți și la omul rănit. Pe chip nu i se putea citi surprinderea, nici măcar curiozitatea. Harkey zăcea la picioarele lui,. Dar nu-l observă. În ceea ce-l privea, cadavrul lui Harkey nu exista.

— Mult viscol, zise indianul, că salut. E totul bine?

Foarte bine? ^

Hâns, cu pușca în mână, nu se îndoia că indianul credea că el îi împușcase pe toți.

— Bună ziua, Negook, zise ea, forțându-se să vorbească. Nu e prea bine, avem destule neazuri.

— Rămas bun! Trebuie să plec, sunt foarte grăbit, spuse indianul.

Sări peste o baltă de sânge de pe podea, deschise ușa, apoi ieși.

Bărbatul și femeia se uitară unul la celălalt.

— Crede că noi am făcut asta, murmură Hâns. Adică eu.

Edith tăcu o clipă. Apoi vorbi scurt, ca o femeie care nu-și pierde capul.

— Ce contează ce crede el? Vom vedea asta mai târziu. Deocamdată, vom săpa gropile și-l vom lega pe Denin astfel încât să nu fugă.

Hâns refuză să se atingă de Denin, dar Edith îl legă bine, de mâini și de picioare. Apoi ieșiră afară, în zăpadă. Solul era înghețat și rezistă la loviturile de cazma, începură să strângă lemne, măturară zăpada de pe o anumită suprafață, apoi făcură focul. După o oră, mai multe degete de pământ se dezghețaseră. Le înlăturară cu lopată și făcură alt foc. Astfel, reușeau să pătrundă în pământ cu două sau trei degete pe oră.

Treaba era foarte grea. Zăpada îndepărtată împiedica focul să ardă, în vreme ce vântul le șuiera printre haine și îi îngheța. Vorbeau puțin, căci viscolul îi împiedica să discute. Se întrebau de ce făcuse Denin așa ceva. În afară de asta, rămaseră tăcuți, îngroziți de oroarea tragediei.

După un ceas, uitându-se către cabană, Hâns zise că i se făcuse foame.

— Nu acum, Hâns, îi răspunse Edith. Nu mă pot întoarce la cabană singură, printre cei morți, ca să încălzesc mâncarea.

După două ore, Hâns se oferi să o însoțească. Ea îl reținu însă la lucru. Pe la ora patru, cele două gropi erau săpate. Nu erau adânci. Nu aveau mai mult de două picioare adâncime, dar era de-ajuns.

Când veni noaptea, Hâns luă sania și cei doi morți fură transportați, prin viscol, către gropite înghețate. Procesiunea funebră nu avea nimic impunător. Sania se scufunda în zăpada a fanată, fiind greu de tras. Bărbatul și femeia nu mâncaseră nimic de o zi, fiind slăbiți și flămânzi. Nu aveau puteri să reziste viscolului, care-i doboră la pământ.

De mai multe ori, sania se răsturnă, împrăștiindu-și încărcătura lugubră. Ultimele sute de picioare se găseau pe panta unei coline. Trebuiră să urce în patru labe, precum câinii, cufundându-și mâinile în zăpadă.

Cu toate acestea, de două ori fură trași înapoi de greutatea săniei. Alunecară până ce ajunseră iar la poalele colinei, morți și vii la un loc, prinși în curelele săniei.

— Măine voi pune două cruci cu numele lor, zise Hâns, după ce acoperi gropile.

Edith plângea. Nu reușise să pronunțe decât câteva fraze neterminate în cursul înmormântării. Soțul ei fu obligat să o ducă până la cabană.

Denin își revenise. Se zvârcolise pe dușumea, încercând să se elibereze. Se uită la Edith și la Hâns cu ochii strălucitori, dar mi încercă să le vorbească. Hâns refuza să se apropie de asasin. Întunecat la chip, se uită la Edith, care-i târi pe dușumea către camera bărbaților. Cu toate eforturile ei, femeia nu reuși să-l ridice de pe dușumea, ca să-l urce în culcuș.

— Mai bine să-l omorâm, decât să ne chinuim așa cu el, zise iar Hâns.

Edith clătină din cap. Se aplecă iar asupra sarcinii ei. Surprinsă, constată că trupul acela se ușurase. Înțelese că Hâns cedase și că o ajutase.

Apoi curățară bucătăria. Dușumeaua amintea încă de tragedie. Hâns îndepărtă suprafața de lemn pătată de sânge, iar resturile le aruncă în foc.

Trecură câteva zile. Vremea era întunecată, mohorâtă. Liniștea era întreruptă doar de viscol și de furtună de pe mare. Hâns asculta toate poruncile date de soția lui. Ea hotărâse cum să se poarte cu Denin, de aceea lăsa totul pe mâinile ei.

Asasinul reprezenta o amenințare continuă. Exista mereu riscul că așa se elibereze de legăturile de la mâini și de la picioare. Trebuia supravegheat zi și noapte. Bărbatul sau femeia stăteau lângă el, cu pușca încărcată. La început, Edith încercase să îl păzească opt ore, dar efortul se dovedise prea mare. Apoi, ea și cu Hâns se schimbau la câte patru ceasuri. Cum trebuiau să doarmă și pază dura toată noaptea, perioada de veghe era întrebuințată, în întregime, pentru paza criminalului. De-abia le rămânea timp să taie lemne și să pregătească masa.

De când fusese Negook pe acolo, indienii 4e evitau cabana. Edith îl trimise pe Hâns în tabăra lor ca să-i roage să-l ducă pe Denin cu o barcă de-a lor, de-a lungul coastei, până în cea mai apropiată așezare a albilor sau într-un punct comercial. Degeaba. Atunci Edith se duse chiar ea la indieni și discută cu Negook. El era șeful micului sat. Își dădea seama de răspunderea care îi revenea și își explică foarte clar comportamentul:

— Este treaba albilor, zise el, nu a indienilor. Dacă oamenii mei vă ajută, devine o treabă a tribului nostru. Dacă într-o treabă de-a albilor se amestecă indienii, asta devine foarte gravă. De ce să ne facem rău singuri? De ce să vă ajutăm și să intrăm în bucluc?

Așa că Edith Nelson se întoarse la trista cabană și la perioadele de veghe alternative de câte patru ore. Uneori, pe când îl păzea pe prizonier, ținând pușca încărcată pe genunchi, ochii i se închideau și adormea. Se trezea brusc, apucă pușca și se uita la ea. Erau doar niște șocuri nervoase, lipsite de efect. Îi era atât de teamă de bărbatul acela, că tresărea doar când îl vedea mișcând pe sub pături.

Avea să aibă o criză de nervi și știa asta. Prima manifestare consta în ochii, care i se zbăteau, astfel că era obligată să-i închidă. După aceea, pleoapele îi clipeau nervos, iar ea nu și le putea controla. Ceea ce făcea tensiunea cu neputință de suportat consta în faptul că femeia nu reușea să uite cele întâmplate. Era la fel de afectată de tragedie ca în prima zi, 'atunci când neprevăzutul pătrunsese în cabana lor. În fața prizonierului ei, trebuia să stea țeapănă și să strângă din dinți.

Hâns era afectat în alt mod. Devenise obsedat de datoria lui de a-l ucide pe Denin. De fiecare dată când îl păzea pe criminal sau când se afla în apropierea acestuia, se ivea și Edith, care se temea că nu cumva Hâns să adauge încă o crimă la cele petrecute în cabană.

Îl blestema pe Denin și îl trată cu brutalitate. Încerca i-și ascundă tendința către crimă și îi zicea soției sale:

— În curând vei vrea să-l ucid și eu te voi refuza.

Dar, nu o dată, ea se strecură în cameră și îi surprinse pe cei doi bărbați uitându-se atent unul la celălalt, ca niște fiare sălbatice. Figura lui Hâns era schimonosită de dorința de a ucide. Cea a lui Denin exprima ferocitatea și furia șobolanului încolțit. Atunci, femeia striga:

— Trezește-te, Hâns!

El revenea la realitate, puțin rușinat și surprins.

Astfel, Hâns deveni un alt factor în problema neprevăzutului pe care trebuia să o rezolve Edith Nelson. La început, fusese vorba doar de salvarea vieții lui Denin, până ce îl puteau trimite în fața unui tribunal, care să-l judece după lege. Ea trebuia să aibă grijă de prizonier în acea perioadă. Hâns intra însă în joc. Femeia înțelese că, de acum înainte, se pune problema propriei salvări din situația în care se găseau.

Nu după multă vreme, Edith pricepu că rezistența și puterile ei începeau să slăbească. Femeia ceda tensiunii, brațul stâng i se scutură și îi tremura fără voie. Îi cădea mâncarea din lingură. Ce fel de boală era aceea? Până unde avea să ajungă? Avea să fie învinsă? Prin minte îi trecu imaginea unui posibil viitor, în care cabana avea să aibă doar doi locuitori, Hâns și Denin.

Spre sfârșitul celei de-a treia zi, Denin începu să vorbească. Prima lui întrebare a fost:

— Ce aveți de gând cu mine?

Repeta mereu întrebarea aceea, zi de zi, oră de oră. Edith îi răspundea mereu că avea să fie, în mod” cert, tratat după lege. La rândul ei, îl întreba zilnic:

— De ce ai făcut asta?

Dar el nu-i răspundea niciodată. În plus, întrebarea îl înfuria cumplit. Turba și trăgea de curelele de piele cu care era legat. O amenința cu ceea ce va face când va fi liber, lucru posibil mai devreme sau mai târziu. În asemenea clipe, ea își pregătea pușca. Îi ținea piept, tremurând de teamă.

După o vreme, Denin deveni mai înțelegător. Ea pricepu că obosise din pricină că stătea mereu legat și culcat, începu să o roage să-l dezlege. Nu avea să le facă nici un rău. Avea să se ducă singur pe coastă, să se predea autorităților. Avea să le dea partea lui de aur, să se ducă în mijlocul pustietății, să nu se mai întoarcă niciodată printre oameni. S-ar fi sinucis, doar să-l lase liber!

Rugămințile lui se încheiau, de obicei, prin accese de mânie involuntare. Dar femeia clătina din cap și îi refuza eliberarea după care plângea criminalul.

Trecură câteva săptămâni. El continua să devină mai înțelegător. Oboseala pusese cu totul stăpânire pe el.

— Sunt epuizat... Sfârșit, murmură el, răsucindu-și capul în dreapta și în stânga, pe pernă; ca un copil necăjit.

Puțin mai târziu, începu să ceară, vlăguit, să fie ucis. Îi implora să-l omoare, cerând ca Hâns să pună capăt chinurilor sale, încât să se poată odihni liniștit, în sfârșit...

Situația deveni intolerabilă. Edith se simțea din ce în ce mai nervoasă. Știa că oricând se putea declanșa criza. Nu reușea nici măcar să se odihnească, fiind obsedată de teama că Hâns avea să-l ucidă pe Denin în timpul somnului ei. Venise luna ianuarie, dar aveau să treacă mai multe luni până ce primul vas să se aventureze în golful lor și să ancoreze acolo. În plus, cum nu plănuiseră să-și petreacă iarna în cabană, proviziile începeau să scadă. Hâns nu putea să le înlocuiască prin vânat, fiindcă trebuia să rămână în casă și să-l păzească pe prizonier.

Femeia știa că trebuiau să acționeze... Se gândi iar la situația în care se găseau. Nu putea să scape de ceea ce moștenise de la rasa ei albă și de ceea ce primise prin educație. Avea în sânge respectul față de lege. Orice făcea, trebuia să facă după lege.

În timpul îndelungatelor ore de pază, cu pușca pe genunchi, se gândea la lucrurile acelea, în vreme ce – ucigașul se agită, iar viscolul șuiera afară. Astfel deduse că legea nu reprezenta decât judecata și voința unui grup de oameni. Nu conta câți făceau parte din acel grup. Erau unele restrânse, precum cele ale elvețienilor, altele mari, ca ale americanilor. Oricum, grupul putea fi destul de mic. Dacă într-o țară nu existau decât zece mii de persoane, judecata lor colectivă însemna legea aceluia stat. Atunci, o mie de persoane nu puteau constitui un asemenea grup? Și de ce nu o sută? De ce nu cincizeci? De ce nu cinci? Sau chiar doi?

La această concluzie ajunse după multe frământări, și o discută și cu Hâns. La început, el n-o înțelese. Apoi, când prinse ideea, adăugă un argument ce îi dădu consistență, îi vorbi despre adunările minerilor. Atunci, se strâng toți bărbații din localitate, hotărâsc ce trebuie făcut și execută sentința.

— Se întâmplă să nu se adune mai mult de zece sau cincisprezece oameni, dar nimeni nu are voie să încalce legea lor, altminteri va fi pedepsit.

Edith răsuflă ușurată. Hâns era de partea ei. Ei doi formau acel grup special. Ei vroiau ca Denin să fie spânzurat. Pentru execuție, trebuiau să folosească toate raii le, obișnuite, dar grupul lor era așa de restrâns că ei trebuiau să fie și martori, și jurați, și judecători, și călăi...

Conform procedurii, îl învinuie pe Michael Denin de uciderea lui Dutchy și a lui Harkey. Culcat în culcuș, prizonierul ascultă mărturia lui Hâns, apoi cea a luliței. Refuză să zică dacă era vinovat sau nu. Tăcu i când ea îl întrebă dacă vroia să spună ceva în. l pararea lui.

Edith și Hâns, fără a-și părăsi locurile, dădură verdictul de vinovăție. Atunci femeia, în calitate de iiklecător, în liniștea deplină, pronunță pedeapsa. Cu glasul tremurând, clipind din ochi, făcând din brațul stâng o mișcare bruscă, involuntară, merse până la capăt.

— Peste trei zile, Michael Denin, vei fi spânzurat! Aceasta fu sentința. Bărbatul oftă ușurat, fără voia lui, apoi izbucni în râs, zicându-le:

— Dacă n-o să mă mai doară spatele din pricina scândurilor astea pe care zac, atunci execuția mea reprezintă o consolare.

Odată pronunțată sentința, toți se simțiră ușurați. Chiar și Denin deveni sociabil, discuta cu paznicii săi și, uneori, chiar glumea. Se bucură când Edith îi citea Biblia. Ea deschisese Noul Testament, iar el îi cerea mereu să îi spună despre Fiul Rătăcitor și despre hoțul crucificat alături de Iisus.

În ajunul execuției, când Edith îi puse obișnuita întrebare:

— De ce ai făcut asta? Denin răspunse:

— Ei, bine, credeam...

Dar ea îi făcu imediat semn să tacă. Se duse repede la culcușul lui Hâns, îl trezi. Bărbatul se frecă la ochi și mormăi ceva.

— Du-te, îi zise ea, și adu-i pe Negook și pe un alt indian. Michael ni se va confesa. Obligă-i să vină cu tine! Ia pușca și adu-i sub amenințarea ei, dacă trebuie semnături. Apoi primiră o citație ca să se prezinte, cu întregul lor trib, în ziua următoare, ca martori la execuție. După aceea plecară:

Îi dezlegară mâinile lui Denin ca să semneze actul. Se făcu liniște în cameră. Hâns era agitat, iar Edith nu se simțea bine. Culcat pe spate, Denin se uita la acoperișul ale cărui îmbinări fuseseră astupate cu mușchi uscat.

— Acum, îmi voi face datoria față de Dumnezeu, murmură el.

Își întoarse capul spre Edith:

— Citește-mi din Biblie, zise el. Poate asta mă va face să uit de scândura pe care zac, glumi el.

Veni ziua execuției. Era ger. Cerul era lipsit de nori. Afară, termometrul indica douăzeci și cinci de grade Fahrenheit sub zero. Viscolul șuiera,

pătrunzând pe sub haine, înghețând trupurile. Pentru prima oară după mai multe săptămâni, Denin se ridicase din culcuș. Mușchii îi rămăseseră atâta vreme inactivi că de-abia se putea ține drept. Se clătina pe picioare, în dreapta și în stânga. Edith fu obligată să-l sprijine, ca să nu se prăbușească.

— Sunt amețit, zise el, zâmbind. După o clipă, adăugă:

— Mă bucur că se termină povestea asta. Scândura aceea mă ucidea.

Lui, din Irlanda, avea să primească partea lui de pulbere auriferă.

Urcară colina. Ajunseră la un luminiș, printre copaci. Acolo, solemni, formând un cerc în jurul unui butoi ce stătea pus în zăpadă, se aflau Negook și Hadikwan, alături de ceilalți indieni siwash, cu copii și câini, veniți să vadă cum face dreptate omul alb. Nu departe de. Acel loc era o groapă proaspătă, pe care o făcuse Hâns în pământul dezghețat cu foc.

Denin aruncă o privire de cunoscător la pregătirile făcute. Observă groapa, butoiul, frânghia și creanga de care era legată.

— Nici eu n-aș fi aranjat lucrurile mai bine, Hâns, dacă le-aș fi pregătit pentru tine.

Râse singur de glumă aceea. Dar chipul lui Hâns era împietrit. Nimic nu-l putea mișca, poate doar trompeta ce anunță Judecata de Apoi. În plus, Hâns nu era în apele lui. Nu-și dăduse seama de enorma sarcină ce însemna execuția unui om. Edith pricepuse asta, dar nu o ajuta prea mult. Se îndoia că avea să fie tare până la capăt. Simțea nevoia să strige, să urle, să se prăbușească în zăpadă, să-și acopere ochii cu mâinile, să se întoarcă și să fugă în pădure, oriunde, cât mai departe de acolo.

Doar printr-un efort uriaș al sufletului ei izbutea să rămână dreaptă, să meargă și să facă ceea ce trebuia. Îi era recunoscătoare lui Denin pentru felul în care el o ajuta.

— Dă-mi mâna, îi zise el lui Hâns, când se urcă pe butoi.

Se aplecă, astfel că Edith să-i pună ștreangul de gât. Apoi stătu drept, ca Hâns să treacă frânghia peste creangă.

— Michael Denin, mai ai ceva de spus? Întrebă ea, cu glasul tremurând, fără voia ei.

Denin își mișcă picioarele pe butoi, își aplecă privirea, cu modestie, ca un om care-și ține primul discurs, apoi grăi:

— Sunt fericit că se termină. M-ați tratat ca pe un creștin și vă mulțumesc din inimă pentru bunătate.

— Să te ierte Dumnezeu pentru păcatele tale! Zise ea.

— Așa să fie! Răspunse el, cu un glas gros. Să mă ierte Dumnezeu!

— Adio, Michael, strigă ea, disperată.

Se aruncă cu tot trupul asupra butoiului, dar nu reuși să-l răstoarne.

— Repede, Hâns, ajută-mă! Strigă ea.

Simțea că nu mai avea puteri să împingă, dar butoiul nu se clătina. Hâns alergă lângă ea. Răsturnară butoiul, iar Michael Denin rămase atârând în aer.

Femeia se întoarse cu spatele și își băgă degetele în urechi. Apoi izbucni în râs. Hâns se sperie mai mult ca oricând. Edith Nelson cedase. Dar, chiar și

în acea criză de isterie, era conștientă și mulțumită că rezistase până la sfârșit. Se clătina, fiind ținută de Hâns.

— Du-mă la cabană, reuși ea să îi spună. Lasă-mă să mă odihnesc, adăugă ea, cât se poate de mult.

Merse prin zăpadă, susținută de brațele lui Hâns. Indienii rămase pe loc, uitându-se la efectul legii omului alb ce făcea un bărbat să danseze prin aer...

LUPUL DIN ALAKSA.

Emeia rămăsese în urmă, să își pună încălțăminte de cauciuc, din pricina ierbii plină de rouă. Când ieși din casă, îl găsi pe soțul ei admirând un mugur de migdal care se deschidea. Căută din priviri peste ierburile înalte și printre pomii din livadă.

— Unde e lupul? Întrebă ea.

— Acum o clipă era aici.

Walt Irvine se smulse din metafizica și poezia provocate de mugur și se uită în jur.

— Ultima dată când l-am văzut, urmărea un iepure.

— Wolf! Wolf! Aici! Îl chemă ea, în timp ce plecau din poiană.

Porniră pe cărarea care ducea la drum, prin junglă unde creșteau vița de vie și clopoței albi.

Irvine își băgă în gură degetele mici de la mâini și lluieră.

Ea își acoperi urechile și se strâmbă.

— Deși ești un poet delicat, faci lucruri groaznice. Mi-ai spart timpanele. Fluieri mai tare decât...

— Orfeu.

— Un golan de pe stradă, zise ea cu severitate.

— Poezia nu te împiedică să fii practic. Cel puțin a mea nu este geniul pieritor care nu poate să își vândă tezaurul în magazine.

Și continuă, dându-se important:

— Nu sunt un cântăreț popular, nici un poet de salon. De ce? Pentru că sunt materialist. Versul meu nu e atât de prost încât să nu se poată schimba, după valoare, într-o vilă de la țară plină de flori, o pajiște la poalele muntelui, o pădure roșcată, o livadă cu treizeci și șapte de pomi, un șir lung de rugi de căpșuni și două rânduri de fragi, fără a mai socoti un pârâu în lungime de un sfert de milă. Sunt un negustor de frumusețe, un vânzător de cântece și urmăresc partea materială, draga mea Madge. Cântecul meu se transformă, datorită editorilor din magazine, în suflul vântului ce suspină printre pădurile roșiatice ale Vestului și în murmurul apelor ce curg peste pietrele acoperite de spumă. Iar cântecul se întoarce la mine, mai frumos, modificat...

— Ah! Dacă toate cântecele tale modificate ar fi așa de plăcute! Zise ea râzând.

— Spune-mi unul care nu e.

— Cele două sonete pe care le-ai transformat într-o vacă de la care obții cel mai puțin lapte din tot satul.

— Dar era frumoasă, începu el.

— Inșă nu dădea lapte, îl întrerupse Madge.

— Dar nu era frumoasă? Insistă el.

— Iată un caz în care frumusețea și utilul nu se completează reciproc, răspunse ea. Uite-l pe Wolf!

De pe panta dealului se auziră foșnind tufe. După aceea, la vreo câteva zeci de picioare mai sus de ei, pe marginea unei stânci, apărură capul și umerii lupului. Labele lui din față atinseră o piatră care se prăbuși. Urechile lui, ridicate, ochii atenți, urmăriră piatra ce ajunsese până la picioarele lor. Apoi se uită la ei, cu gura deschisă, râzând parcă.

— Ah, Wolf, dragă Wolf! Strigară femeia și bărbatul. Auzindu-i, urechile i se lăsară în jos, iar el se simți parcă mângâiat de o mână invizibilă.

Îl văzură dându-se înapoi și intrând iar în tufiș, apoi își continuară drumul. După câteva minute, într-un loc unde panta era mai accentuată, li se alătură, după o cotitură a potecii, în mijlocul unei avalanșe de pietricele și de pământ. Bărbatul îi dădu o palmă și îl scarpină după urechi. Femeia îl mângâie mai multă vreme. Apoi porni înaintea lor, pe potecă, alergând fără efort, ca un lup adevărat ce era.

Talia sa, blana și coada lui erau asemenea lupilor sălbatici, dar culoarea și petele sale îl împiedicau să se pretindă lup. Acolo se vedea câinele, fără puțință de a te înșela. Nici un lup nu avea culoarea lui. Era cafeniu închis, înspre roșcat.

Spatele și umerii aveau culoarea brună, intensă, ce pălea pe flancuri și sub burtă până ce ajungea un fel de. Galben tern. Albul de pe gât și labe, ca și petele de deasupra ochilor era murdar, din pricina cafeniului care persistă. Ochii îi păreau din topaz, aur și cafea.

Bărbatul și femeia țineau mult la câine. Poate și pentru că se împrieteniseră cu el așa de greu. Când venise acolo prima oară, fără să se știe de unde, îl dureau labele și era flămând. Ucisese un iepure sub fereastra lor, apoi fugise și se culcase lângă izvor, sub rugi. Când Walt Irvine se dusesse să-l vadă pe intrus, primise mârâituri în schimbul efortului său. Madge fusese prost primită, la rândul ei, când îi adusesse o farfurie mare cu lapte și cu pâine.

Se dovedise un câirte foarte puțin sociabil, păstrân-du-le ranchiună pentru toate încercările lor de a se apropia de el. Refuzase să se lase mângâiat și îi amenințase, arătându-le colții și zbârlindu-se. Totuși, rămase pe loc, dormise și se odihniase lângă izvor, mâncând ceea ce oamenii îi aduseseră și-i lăsaseră la o distanță prudentă.

Așteptase să plece de acolo. Din pricina stării sale proaste rămăsese lângă izvor. După ce căpătase puteri, în decurs de câteva zile, dispăruse.

Acesta ar fi putut să fie sfârșitul acestei povești despre Irvine și nevasta lui, dacă bărbatul n-ar fi fost chemat, chiar în clipele acelea, în nordul statului. Din tren, la granița dintre California și Oregon, se uitase din întâmplare pe fereastră și îl văzuse pe musafirul lui atât de puțin sociabil, obosit, plin de praf, murdar, după o cursă de două sute de mile.

Irvine era un om impulsiv, un poet. Coborâse din tren la stația următoare, cumpărase de la măcelar o bucată de carne și îl prinsese pe vagabond la marginea orașului. Călătoria de întoarcere avusese loc în vagonul de bagaje. Astfel, Wolf ajunsese pentru a doua oară la vila de la munte. Acolo, fusese legat timp de o săptămână. Bărbatul și femeia se purtaseră foarte frumos cu el. Ținându-se la distanță, străin ca unul venit de pe altă planetă, mârâise ca răspuns la vorbele lor blânde. Nu lătrase niciodată. Cât stătuse lângă ei, nu-l auziră făcând așa ceva.

Cum să-l cucerească? Irvine făcu o plăcuță metalică, pe care scrisese: „- Trimjeteți-l la Walt Irvine. Glen Ellen. Sonora Country. California.” O prinsese apoi de cureaua de la gâtul câinelui. Îi dăduseră drumul, iar el dispăruse imediat.

După o zi, venise o telegramă din ținutul Mendoci-no. În decurs de douăzeci de ore străbătuse peste o sută de mile spre nord. Fusese prins pe când se deplasa nepăsător.

Apoi fusese adus de expresul „Wells Fargo”. Legat timp de trei zile, lăsat liber în a culcușra, plecase iar.

De această dată, se îndreptase către Oregonul de Sud. Fusese prins iar și adus înapoi. De atunci încolo, când scăpase, plecase mereu către nord. Ceva îl împingea întotdeauna în direcția aceea. Irvine își cheltuisese banii de pe un sonet ca să-l readucă la vila sa.

Altădată, vagabondul cafeniu reușise să traverseze jumătate din teritoriul Californiei, întregul Oregon și aproape tot Washingtonul înainte de a fi fost găsit și expedit la domiciliu. Remarcabilă era viteză cu care călătorise. Hrănit și odihnit, de îndată ce i se dădea drumul, alerga cât putea. În prima zi, parcurgea cam o sută cincizeci de mile, după aceea, cam o sută de mile la douăzeci și culcușru de ore. Revenise, întotdeauna, flămând, sălbăticit. Plecase iar proaspăt și viguros, pornind spre nord, supunându-se unei forțe pe care nimeni nu o putuse înțelege.

În sfârșit, după un an petrecut în evadări inutile, acceptase inevitabilul și alesese să rămână la vilă, unde omorâse iepurele și dormise lângă izvor. Chiar după aceea, trecuse destulă vreme până ce bărbatul și femeia să-l poată mângâia. Fusese o mare victorie, căci doar lor le permisesese să pună mâna pe el. Nici un alt oaspete de la vilă nu reușise să se apropie de el. Un mârâit surd îl avertiză pe cel care înainta și, dacă-se aventura mai departe, lupul își arăta colții, iar mârâitul îi devenea amenințător, sperindu-i chiar și pe cei mai îndrăzneți. La fel îi speria pe câinii fermierilor, care știau ce era mârâitul unui câine, dar nu-l auziseră niciodată pe cel al unui lup.

Nu i se cunoșteau antecedentele. Povestea lui începea odată cu Walt și Madge. Venise din sud, dar ei nu găsiseră urma stăpânului său, dacă avusese vreunul. Doamna Johnson, vecina cea mai apropiată, care le furniza laptele, spunea că era un câine din Klondyke. Ea avea un frate care căuta aur săpând pământul înghețat din teritoriul acela, de aceea cunoștea multe despre acest subiect.

Cei doi n-o contraziseră. Extremitățile urechilor lupului fuseseră, odinioară, atât de înghețate, că nu se puteau cicatriza. În plus, se aseamăna cu câinii din Alaska, ale căror fotografii apăruseră în reviste și ziare. Deseori, lăceau presupuneri despre trecutul lui și încercau să își imagineze – din ceea ce citiseră și auziseră – cum trăise în nordul îndepărtat. Știau că nordul îl atrăgea încă, fiindcă noaptea îl auzeau schelălăind încet. Când vântul dinspre nord sufla și în aer se simțea mușcătura „gerului, el devenea foarte agitat și urlă ca un lup. Totuși, nu lătra niciodată. Chiar când era provocat, scotea doar un geamăt de câine.

Discutaseră multă vreme, pe când încercaseră să-l cucerească, al cui avea să fie. Fiecare îl revendicase și se lăudase cu cea mai mică expresie de afecțiune pe care le-o arătase câinele. Dar bărbatul ceruse să fie el stăpânul, fiindcă era bărbat și Wolf nu putea să fie al unei femei. Fustele lui Madge reprezentau ceva de neînțeles pentru animal. Zgomotul făcut de acestea îl determina să se zbârlească. În zilele cu vânt, femeia nu se putea apropia de el.

Totodată, Madge îl hrănea, căci ea se ocupa cu bucătăria și doar ea îl lăsa să intre într-un asemenea loc sacru. Din acest motiv, femeia consideră că dezavantajul fustelor era depășit. Walt, la rândul lui, se chinuia mult. Luase obiceiul de a-l ști pe lup culcat la picioarele lui, pierzând astfel mult din timpul în care ar fi trebuit să lucreze, ca să-l mângâie și să-i vorbească.

Până la urmă, Walt câștigă partida. Victoria lui se datorase, probabil, faptului că era bărbat. Madge pretindea că pierduseră încă un sfert de milă de pârâu și o bună bucată de pădure din pricina eforturilor pe care le făcuse Walt ca să-l convingă pe câine, în loc să-și fi văzut de treburile sale.

— E timpul să mă ocup iar de trioletele mele, zise Walt, după o tăcere de cinci minute, în care coborâseră încet pe potecă. Știu că mă va aștepta un cec la sediul poștei, pe care îl vom schimba pe făină bună de hrișcă, un galon de sirop de arțar și o pereche de cizme de cauciuc pentru tine.

— Și un lapte bun, de la vaca doamnei Johnson, adăugă Madge. Măine este prima zi a lunii, știi asta?

Walt se strâmbă fără să vrea, apoi chipul i se luminează și își duse mâna la buzunar.

— Nu-i nimic, am aici o vacă frumoasă și nouă, care să dea cel mai bun lapte din toată California.

— Când ai scris-o? Întrebă ea imediat. Nici măcar nu mi-ai arătat-o, îi reproșă ea.

— Am vrut să o auzi pe drumul către poștă, într-un loc ce se aseamănă mult cu acesta, îi răspunse el, arătându-i cu mâna un trunchi de copac uscat, pe care se puteau așeza.

Un pârâu ieșea de sub o tufă deasă, luneca peste o piatră cu marginea acoperită de mușchi și traversa poteca pe lângă picioarele lor. Din vale se auzeau păsărelele cântând. În jurul lor, la soare sau la umbră, zburau marii lluturi galbeni.

Se auzi un alt sunet. Walt îl percepu în vreme ce își citea cu glas tare manuscrisul. Erau niște pași, punctați, când și când, de sunetul unei pietre deplasate. Cum Walt terminase și se uita la soția lui ca să îi afle părerea, de după cotul potecii se ivi un bărbat. Nu avea nimic pe cap și era transpirat learcă. Cu o batistă se ștergea mereu pe față, în vreme ce în cealaltă mână își ținea pălăria nouă. Era bine construit, iar mușchii i se vedeau prin hainele noi pe care le purta.

— Caldă zi, zise Walt salutându-l.

Walt credea în democrația de țară și nu pierdea nici o ocazie să o arate. Bărbatul se opri și îi făcu un semn din cap:

— Îmi dau seama că nu sunt deloc obișnuit cu căldura, mărturisi el, scuzându-se parcă. M-am obișnuit cu temperaturile sub zero grade.

— Aici nu veți găsi așa ceva, zise Walt râzând.

— Așa s-ar spune, grăi bărbatul. Dar nici nu caut asta.

Am venit după sora mea. Poate știți unde locuiește. Se numește Johnson. Doamna William Johnson.

— Doar nu sunteți fratele ei din Klondyke! Strigă Madge, cu ochii strălucind de curiozitate. Ne-a spus multe despre dumneavoastră!

— Da, doamnă, eu sunt, îi răspunse el cu modestie. Mă cheamă Miller, Skiff Miller. Vroiam să-i fac o surpriză.

— Ați nimerit bine aici.

Madge se' ridică, pentru a-i arăta încotro să meargă, îi indică un canion, aflat la un sfert de milă de ei.

— Vedeți copacul acela roșu, trăsniț? Luați-o pe poteca aceea, care cotește în dreapta. Vă duce până la casa ei. Nu vă puteți rătăci.

— Vă mulțumesc, doamnă, zise el.

Făcu un efort ca să plece, căci părea țintuit de sol. O privea cu admirație, fără să-și dea măcar seama, o admirație care-l încurca.

— Am vrea să vă auzim povestindu-ne despre Klondyke, zise Madge. Oare nu putem veni într-o zi la sora dumneavoastră? Sau n-ați putea veni la noi la cină?

— Da, doamnă, vă mulțumesc, răspunse el ca un automat.

Apoi adăugă:

— Nu rămân mult timp. Aici. Trebuie să plec iar în nord. Iau trenul diseară, am o afacere cu guvernul.

Când Madge spuse că regretă, el făcu iar un efort ca să plece. Dar nu putea să-și desprindă ochii de chipul ei. Din pricina admirației lui, uitase de jenă. La rândul ei femeia se înroși, stingherită.

În clipa în care Walt se hotărâse să spună ceva pentru a reduce tensiunea, lupul, care se furișase printre tufe, reapăru.

Skiff Miller se trezi la realitate. Frumoasă femeie care stătuse în fața lui plecă de îndată de lângă el. Ochii ei erau doar pentru câine. Bărbatul fu surprins.

— Dumnezeule! Zise el, abia șoptit.

Se așează pe o buturugă, gânditor, lângă Madge, care stătea în picioare. Auzindu-i glasul, urechile lui Wolf se lășaseră pe spate, iar gura i se deschisese ca pentru a râde. Se duse încet către străin. Mai întâi îi mirosi mâinile, apoi i le linse. Skiff Miller îl mângâie pe cap pe câine și repetă, pe același ton:

— Dumnezeule! Iertați-mă, doamnă, adăugă el, dar sunt puțin surprins, asta e tot.

— Și noi suntem surprinși, răspuse ea în șoaptă. Nu l-am mai văzut pe Wolf atașându-se de un străin.

— Așa l-ați numit, Wolf? Întrebă bărbatul. Madge confirmă, printr-un gest din cap.

— Nu-i pot înțelege prietenia pentru dumneavoastră. Poate vă place fiindcă veniți din Klondyke. Știți că și el e din Klondyke?

— Da, doamnă.

Îi ridică o labă din față și îi examina talpă, apăsându-i-o cu degetul.

— E moale, observă el. N-a mai călătorit de multă vreme.

— Ia te uită! Se miră Walt. Vă lasă să-i faceți asemenea lucruri!

Skiff Miller se ridică. Admirația lui pentru Madge nu-l mai jena. Cu un glas tăios, ca și cum ar fi vorbit de afaceri, întrebă:

— De când îl aveți?

Chiar în clipa aceea, câinele, care se agită și se freca de picioarele noului venit, deschise gura și latră, scurt și vesel.

— E ceva nou pentru mine, remarcă Skiff Miller. Walt și Madge se uitară unul la altul. Minunea se produsese: lupul lătrase.

— E prima oară când latră, zise Madge.

— Și eu îl aud pentru întâia dată, adăugă Miller. Madge îi zâmbi. Bărbatul era glumeț.

— Firește că nu l-ați mai auzit, zise ea, din moment ce abia l-ați văzut acum cinci minute.

Skiff Miller se uită fix la ea, căutând să-i surprindă expresia chipului.

— Credeam că ați înțeles, zise el. Mă gândeam că v-ați dat seama de ce e prietenos cu mine. E câinele meu. Nu-l cheamă Wolf, ci Brown.

— Vai, Walt! Gemu, fără să vrea, Madge. Walt trecu imediat la atac.

— De unde știți că e câinele dumneavoastră?

— Pentru că e, i se răspuse.

— Oricine poate afirma asta, i-o tăie Walt.

Skiff Miller se uită la el, liniștit, aruncând o privire către Madge.

— De unde știți că e soția dumneavoastră? Pentru că e, îmi veți răspunde, iar eu vă voi spune că e doar o afirmație. Câinele e al meu. Eu l-am crescut. Iată, vă voi demonstra asta.

Se întoarse către câine:

— Brown!

Glasul îi era poruncitor. Urechile câinelui se lăsară în jos, ca pentru a fi mângâiat.

— Gee!

Câinele se lăsă jos, pe partea dreaptă.

— Acum, mush-on!

Câinele se ridică și porni drept înainte, oprindu-se doar la altă comandă.

— Pot să-i dau comenzile și cu fluierul, zise mândru Skiff Miller. Era câinele meu conducător de sanie.

— O să-l luați cu dumneavoastră? Întrebă Madge, cu glas tremurător.

El făcu semn din cap că da.

— II veți duce în acel ținut îngrozitor, ca să sufere?

— Nu e chiar atât de îngrozitor. Priviți-mă! Nu sunt eu un model de sănătate?

— Dar câinii! Cât îndură acolo! Îiucid munca, gerul, foamea. Am citit multe despre asta...

— Odată era cât pe ce să-l mănânc, pe înălțimile de pe malul pârâului Little Fish, își aminti Miller. Dacă n-aș fi ucis un elan în ziua aceea... Asta l-a salvat.

— Eu aș fi murit de foame și tot nu m-aș fi atins de el, spuse Madge.

— Pe aici stau altfel lucrurile, îi explică Miller. N-aveți de ce să vă mâncați câinii. Vedeți altfel lucrurile. N-ați fost niciodată în primejdie de a muri de foame.

— Tocmai asta încercam și eu să vă spun. În California, câinii nu sunt mâncați. De ce nu-l lăsați aici? Este fericit, nu duce grija mâncării, știți asta. Nu va suferi niciodată de foame sau de alte privațiuni. Aici totul e blând. Nici omul, nici natura nu sunt sălbatice. Nu va fi biciuit niciodată. În plus, pe aici nu ninge deloc.

— Iertați-mă, dar vara e o căldură sufocantă, râse Skiff.

— Dar nu mi-ați răspuns, continuă Madge, inflăcărată. (! E-i puteți oferi acolo, în nord?

— Măncare, atunci când am, adică aproape mereu, i se răspunse.

— Și în restul timpului?

— Nimic de mâncat.

— Dar muncă?

— Da, multă muncă, zise Miller, nerăbdător. Muncă Iară sfârșit, foame, ger, alte necazuri. De toate acestea va avea parte mergând cu mine. Dar lui îi plac. S-a obișnuit cu ele. Cunoaște o astfel de viață. Pentru așa ceva s-a născut și a fost crescut. Nu știți nimic, nu vă dați seama despre ce vorbiți. Acolo s-a născut el și acolo va fi fericit.

— Câinele nu va pleca împreună cu dumneavoastră, zise, hotărât, Walt. N-are rost să mai discutăm despre asta.

— Ce spuneți? Întrebă Skiff Miller, încruntându-se și înroșindu-se la față.

— Că va rămâne aici! Am hotărât! Nu cred că e câinele dumneavoastră. Poate că l-ați văzut undeva: Dar, dacă răspunde la comenzile obișnuite care se dau în Alaska, asta nu înseamnă că vă aparține. Oricare câine din Alaska v-ar asculta la fel ca el. În plus, probabil că e valoros pentru ținutul acela, de aceea

doriți așa de mult să puneți mâna pe el. În orice caz, va trebui să ne arătați că vă aparține.

Skiff Miller, calm și reținut, încă roșu la față, cu mușchii încordați ce-i deformau vesta din stofă neagră, îl privi cu grijă pe poet, de jos în sus, ca pentru a măsura forța ce se putea găsi în trupul lui zvelt. Pe chipul omului din Klondike se citea disprețul atunci când vorbi:

— Nu văd ce m-ar putea împiedica să iau câinele chiar acum.

Walt se înroși. Mușchii brațelor sale se încordară.

Mai înțelegătoare, femeia se băgă între ei...

— Poate că domnul Miller are dreptate, zise ea. Mi-e teamă că așa este. Wolf pare să-l cunoască și, în mod cert, răspunde la numele de Brown. S-a împrietenit imediat cu el, ceea ce știi că n-a mai făcut cu nimeni înainte. În plus, gândește-te la lătratul lui. Nu mai putea de bucurie. De ce? Fără îndoială, fiindcă s-a reîntâlnit cu domnul Miller.

Mușchii lui Walt se relaxară, iar umerii i se lăsară.

— Mă tem că ai dreptate, Madge, spuse el. Wolf nu e Wolf, ci Brown. Probabil că e al domnului Miller.

— Dacă domnul Miller l-ar vinde? L-am cumpăra noi. Skiff Miller clătină din cap. Nu mai ataca. Se împlânzise, gata să fie generos, ca răspuns la generozitatea lor.

— Am cinci câini, încercă el să-și atenueze refuzul. El era conducătorul lor. Formau cel mai bun atelaj din Alaska. Nimic nu-i egala. În 1898 am refuzat să-i vând cu cinci mii de dolari. Câinii erau scumpi pe vremea aia. Atelajul era foarte bun și merita banii. Brown se dovedise cel mai valoros. În iarna aceea, n-am vrut să-l dau nici pentru două mii de dolari. Nu-l vând nici acum. În plus, contează mult că l-am găsit, după trei ani de căutări. M-am îmbolnăvit atunci când mi-am dat seama că îmi fusese furat. Nu din pricina valorii lui, ci pentru că țineam mult la el. Acum, când l-am văzut, nu-mi puteam crede ochilor. Mi s-a părut că visez, era prea frumos ca să fie adevărat. În sfârșit, eu i-am fost doică, îl culcam în fiecare noapte. Mama lui murise. L-am crescut cu lapte condensat, de doi dolari cutia, pe când nu aveam bani nici pentru cafea. N-a cunoscut altă mamă, în afara mea. Îmi sugera degetul, dimineața.

Skiff Miller, prea emoționat că să mai vorbească, le întinse degetul arătător.

— Da, acest deget, reuși el să pronunțe, ca și cum și-ar fi demonstrat astfel drepturile și afecțiunea.

Își contempla încă arătătorul întins când Madge începu să vorbească.

— Dar la câine v-ați gândit? Îl întrebă ea. Skiff Miller fu jenat de cuvintele ei.

— La el v-ați gândit?

— Nu înțeleg unde vreți să ajungeți, răspunse el.

— Poate că are și câinele un cuvânt de spus în toată povestea asta, continuă Madge. Nu l-ați întreat, nu l-ați lăsat să aleagă. Nu v-a trecut prin

cap că ar prefera California în loc de Alaska. Nu vă gândiți decât la ce vă place dumneavoastră. Îl considerați un sac de cartofi sau o căpiță de fân.

Era un fel nou de a privi lucrurile și Miller fu impresionat în mod evident. Căzu pe gânduri. Madge profită de nehotărârea lui.

— Dacă țineți într-adevăr la el, atunci vă veți bucura când el va fi fericit, insistă ea.

Skiff Miller continua să stea gânditor. Madge aruncă o privire bucuroasă către soțul ei, care o aprobă făcându-i cu ochiul.

— Dar ce credeți dumneavoastră? Întrebă brusc bărbatul din Klondyke. De data asta, femeia fu cea dezorientată.

— Ce vreți să spuneți?

— Credeți că i-ar plăcea mai mult să stea în California?

Din nou, Skiff Miller se gândea, de astă dată cu glas tare, plimbându-și privirea peste animalul despre care discutau.

— E harnic. A muncit mult pentru mine. Niciodată nu am pierdut timpul cu el. Cu ajutorul lui am dresat noul atelaj într-un timp record. Are un cap! Poate face totul, în afară de a vorbi. Înțelege ceea ce îi spuneți. Priviți-l! Știe că e vorba de el.

Câinele stătea culcat la picioarele lui Skiff Miller, cu capul pe labe, urechile drepte, foarte atent la sunete. Ochii îi erau vioi, neliniștiți, urmărind sunetele cuvintelor ce ieșeau dintr-o gură sau din alta.

— Și va munci bine încă mulți ani de aici încolo. Îl iubesc! Țin foarte mult la el.

După ce spuse aceste cuvinte, Skiff Miller deschise gura și o închise o dată sau de două ori, fără să zică nimic. În cele din urmă, adăugă:

— Vă spun ce voi face. Observațiile dumneavoastră, doamnă, sunt juste. Câinele a muncit din greu și, fără îndoială, și-a câștigat dreptul la odihnă și la, a-și alege soarta. El va hotărî care îi va fi viitorul. Rămâneți pe locurile dumneavoastră. Vă voi spune rămas bun și voi pleca. Dacă va rămâne cu dumneavoastră, vă va aparține. Dacă vine după mine, lăsați-l să o facă. Nu-l voi chema și nu-l strigați nici dumneavoastră.

Se uită bănuitor la Madge, apoi adăugă:

— Va trebui să jucăm cinstit. Să nu-l convingeți prin gesturi sau promisiuni.

— Vom juca cinstit... începu Madge. Dar Skiff Miller o întrerupse.

— Știu felul în care se comportă femeile. Ele au inimă tandră. Când inima lor intră în joc, falsifică orice carte. Scuzați-mă, doamnă, vorbeam de femei, în general.

— Vă mulțumesc pentru scuze, îi răspunse Madge, tremurând.

— Nu aveți de ce să-mi mulțumiți. Să vedem ce va alege Brown. Nu vă supărați dacă voi pleca încet de aici? Nu e prea corect, fiindcă nu mă veți mai vedea decât după ce voi fi străbătut o sută de iarzi.

Madge acceptă și adăugă:

— Vă promit sincer că nu vom face nimic să-l influențăm.

— Atunci, ar fi bine să plec odată, zise Skiff drept rămas bun.

La schimbarea din glasul lui, Wolf își ridică repede capul. Se sculă imediat în picioare atunci când bărbatul și femeia își strângeau mâinile. Se lăsă pe labelle din spate, cele din față punându-le pe mânăca lui Madge, lingând, în același timp, mâna lui Skiff Miller. Când acesta îi strânse mâna lui Walt, Wolf făcu aceleași gesturi, sprijinindu-se de Walt și lingându-i mâinile.

— N-o să fie distractiv pentru nimeni, fură ultimele cuvinte ale bărbatului din Klondyke, după care se întoarse și porni să urce încet pe cărare.

Până ce distanța se făcu de douăzeci de picioare, Wolf se uită la el, așteptând ca omul să se întoarcă. Apoi, scoțând un strigăt rapid, porni după el, îl depăși, îi luă mâna între colți, cu tandrețe, încercând astfel să-l oprească.

Nereușind, Wolf se întoarse la Walt Irvine, îl apucă de mână, vrând să-l tragă după bărbatul ce se îndepărta. Devenea tot mai agitat. Vroia să fie în mai multe locuri deodată, cu fostul și cu actualul stăpân.

Treptat, distanța dintre cei doi oameni creștea. El sărea înapoi și încolo, făcea salturi scurte și nervoase. Se întorcea când spre unul, când spre celălalt, într-o dureroasă nehotărâre, neștiind ce să facă. Îi vroia pe amândoi și nu putea alege. Începu să schelălăie.

Deodată, se așeză pe labelle din spate. Își ridică botul. Gura i se deschidea și i se închidea cu mișcări bruște. Laringele începu să-i vibreze, mai întâi în tăcere, în vreme ce trăgea aer în piept. Apoi scoase un sunet jos, pe care urechea omenească nu-l putea percepe. Se pregătea să urle.

Câinele se uita, în vremea asta, după bărbatul ce se îndepărta. Brusc, întoarse capul și-l privi pe Walt. Urlă, dar nu primi nici un răspuns. Câinele nu observă nici un semn, nici o sugestie, nici un indiciu, nici un cuvânt care să-i impună ce să facă.

Se uită înainte, spre fostul stăpân, care se apropia de cotitură potecii. Se agită iar. Se ridică pe labelle din spate și schelălăie. Un gând nou îl îndemnă către Madge, pe care o neglijase. Acum, că ambii stăpâni îl abandonaseră, doar ea îi rămăsese. Se duse lângă femeie, își așeză capul pe genunchii ei și îi mângâie brațul cu botul, cum obișnuia. Se îndepărta apoi, și începu să se învârtască în loc, jucându-se, făcând tumbe, ridicându-se pe labelle din spate, bătând cu coada în pământ.

Participă la luptă cu toată ființa sa. Se alintă, se lingusea sau își culca urechile pe ceafă, încercând să exprime tot ceea ce nu putea spune prin viu grai.

Curând, renunță și la asta. Răceala oamenilor îl întristase. Nu mai fuseseră așa. Nu putea obține nici un răspuns de la ei, nici un ajutor. Nici nu-l băgau în seamă. Parcă muriseră.

Se întoarse, tăcut, și se uită după fostul lui stăpân, Skiff Miller. Acesta ajunsese la cotitură. Peste puțin timp avea să dispară. Totuși, nu întorsese niciodată capul. Mergea drept înainte, încet, metodic, ca și cum nu-l interesa ce se întâmpla în spatele lui.

Astfel dispăru din vedere. Wolf îl așteptă să apară iar. Se uită un minut după el, în tăcere, liniștit, fără să se miște, de parcă ar fi fost o statuie din piatră. Latră o dată, apoi așteptă. După aceea se întoarse și reveni lângă Walt Irvine. Îi mirosi mâna, apoi se culcă la picioarele lui. Ochii îi rămăseseră ațintiți asupra potecii pustii.

Pârâul ce curgea printre pietrele acoperite de mușchi păru să-și amplifice brusc zgomotul. Nu se auzea nimic altceva decât ciripitul păsărelelor. Veselii fluturi galbeni se jucau, fără zgomot, în razele soarelui și dispăreau în umbra deasă a copacilor din jur. Madge se uită, în chip de învingătoare, la soțul ei.

După câteva minute, Wolf se ridică în picioare. Mișcările îi erau hotărâte. Nu se uită nici la bărbat, nici la femeie. Privea fix poteca. Se hotărâse. Știa asta. Pentru ei, partea cea mai grea a încercării abia începea.

Lupul plecă în fugă. Buzele femeii se strânseseră. Vru să strige după el. Dar soțul ei o urmărea cu mare atenție. Pe chipul lui citi interdicția de a călca înțelegerea. De aceea nu mai zise nimic.

Wolf începu să alerge ca un nebun. Nici măcar nu-și întoarse capul către ei. Fugea, ținându-și coada dreaptă, ridicată în aer. Coti brusc, urmând poteca și dispăru prin pădure.

DRUMUL SORILOR.

Sitka Charley își fuma pipa și se uita, gânditor, la o gravură din „Gazeta Poliției” de pe perete. De o jumătate de oră, o privea neîncetat și tot de o jumătate de oră îl supravegheam atent. Ceva îl stârnea. Orice ar fi fost, merita să fie aflat. Indianul acela trăise o viață lungă și plină de evenimente, făcuse o mulțime de isprăvi, plecase dintre ai săi și se considera un alb, mai ales ca mod de gândire. Cum spunea el, venise la căldură, se așezase la focul nostru și devenise unul dintre ai noștri.

Nu învățase să scrie și să citească, dar avea un vocabular remarcabil. Ceea ce te impresiona cel mai mult era însă modul în care vedea lucrurile și în care acționa, ca un alb.

Găsisem cabana aceea pustie după o călătorie îndelungată. Le dădusem de mâncare câinilor, spălasem farfuriile, făcusem culcușurile. Ne pregăteam să ne bucurăm de ora cea mai plăcută a zilei, când nimic nu se pune între trupul obosit și culcuș[^] decât, poate, o pipă fumată seara. Cel care locuise înainte în cabană îi decorase pereții cu gravuri decupate din ziare și reviste. Acestea îi atrăseseră atenția lui Sitka Charley încă de cum ajunseserăm acolo, cu două ceasuri înainte. Se uitase mult la ele, trecuse de la una la cealaltă, se reîntorsese la prima. Il vedeam pus într-o vizibilă încurcătură.

— Ei, bine? I-am zis, ca să rup' tăcerea. Și-a scos pipa din gură și mi-a spus simplu:

— Nu înțeleg.

Continua să fumeze. Apoi își scoase pipa din gură și se folosi de ea ca să-mi arate gravura din „Gazeta Poliției”.

— Ce semnificație are desenul acesta? Nu înțeleg. M-am uitat la gravură. Un bărbat cu chip răutăcios, Cu mâna dreaptă apăsată pe inimă, se prăbușea

pe parchet, înaintea lui se găsea un bărbat cu pistolul fumegând. Chipul acestuia era un amestec de înger și demon.

— Un bărbat îl ucide pe un altul, i-am zis, conștient de încurcătura în care mă găseam și eu, dând o asemenea explicație.

— De ce? Mă întrebă Sitka Charley.

— Nu știu, i-am mărturisit.

— Desenul acesta e un sfârșit, zise el, dar care o fi începutul?

— Așa e și viața, am spus eu.

— Viața are un început, observă el. Deocamdată, nu aveam nimic să-i spun. Ochii lui se mutară la gravura următoare.

— Aceasta nu are nici început, nici sfârșit, zise el. Nu înțeleg desenele.

— Uită-te la asta, i-am spus eu, arătând spre a treia, înseamnă ceva. Ce crezi?

O studie câteva minute.

— Fetița e bolnavă, vorbi el în cele din urmă. Doctorul se uită la ea. N-au dormit toată noaptea. Se vede asta, căci uleiul din lampă e consumat, iar zorile încep să se ivească prin fereastră. E o boală gravă, poate chiar va muri, de aceea doctorul se uită așa atent la ea. Aceasta este mama. E o boală gravă, de aceea mama și-a lăsat capul pe masă și plânge.

— De unde știi că plânge? L-am întrebat. Nu poți să-i vezi chipul. Poate că doarme.

Sitka Charley mă privi atent, surprins, apoi se uită iar la gravură. Am repetat:

— Poate că doarme. Se uită de aproape.

— Nu doarme. Umerii ei arată că nu doarme. Am văzut umerii unei femei care plânge. Mama plânge, e o boală gravă.

— Acum, înțelegi desenul? L-am întrebat. A clătinat din cap și a întrebat:

— Oare fetița va muri? De data asta, am tăcut eu.

— Oare va muri? Mă întrebă iar. Ești un om care pictează. Poate știi...

— Nu știu, i-am mărturisit...

— Atunci nu e ca în viață, vorbi el hotărât. În viață, fetița moare sau trăiește. Se întâmplă ceva! În gravuri nu se întâmplă nimic. Nu le înțeleg.

Fără îndoială, era decepționat. Vroia să înțeleagă tot ceea ce înțelegea omul alb. De data asta, însă, nu izbutea. Simțeam, de asemenea, că exista un anumit dispreț în atitudinea lui. Mă obliga să-i arăt în ce consta înțelepciunea gravurilor. Avea o putere remarcabilă să vadă totul în imagini. Știam asta de mult. Vedea realitatea în imagini, după cum simțea în imagini. Totuși, nu înțelegea desenele ce reprezentau realitatea văzută de alți ochi, apoi exprimată prin culori și linii.

— Imaginile sunt bucăți din viață, i-am spus eu. Le desenăm așa cum le vedem. De exemplu, Charley, mergi pe potecă. Se face noapte. Dai de o cabană cu fereastra luminată. Te uiți pe fereastră o secundă sau două, vezi ceva, apoi pleci mai departe. Poate ai văzut un bărbat scriind ceva. Ai văzut, așadar, ceva fără început și sfârșit.

Nu s-a întâmplat nimic, dar ai surprins o bucată din viață. Dacă ți-o amintești mai târziu, e doar o imagine din memoria ta. Fereastra este rama desenului.

Am observat că lucrurile acelea îl interesau. Știam că, în timp ce vorbeam, el se uitase pe fereastră și-l văzuse pe bărbatul care scria.

— Ai descris o imagine adevărată, pe care o înțeleg, grăi el. E una adevărată. Înseamnă multe lucruri. De exemplu, dacă ne uităm în cabana ta din Dawson, vedem o masă de faro. Bărbații joacă. E vorba de o miză importantă, nelimitată.

— De unde știi că e nelimitată? L-am întrerupt imediat. Era ocazia de a-mi vedea lucrarea judecată de cineva imparțial, care cunoștea doar viața, nu și artă, și o stăpâna perfect. În plus, mă mândream cu pictura aceea, „Ultimul tur”, pe care o consideram drept una dintre cele mai bune.

— Nu sunt jetoane pe masă, explică el. Bărbații joacă totul pe o carte. Unul are jetoane galbene, din care unul valorează o mie de dolari, poate două mii. Altul are jetoane roșii, de cinci sute de dolari sau de o mie. Este jocul cel mare. Fiecare riscă totul. De unde știi? L-ai făcut îmbujorat în obraji pe cel care dă cărțile. Toți bărbații din jur tac. De ce nu vorbește nimeni? Nici cel cu jetoane galbene, nici cel cu jetoane roșii, nici cel cu jetoane albe? Pentru că se joacă pe mulți bani, fiindcă este ultimul tur.

— De unde știi că este ultimul tur?

— Nu mai sunt regi, s-au terminat și șeptarii. Nimeni nu pariază pe alte cărți, s-au jucat toate. Fiecare are același gând, să joace regele ca să piardă, iar șeptarul ca să câștige. Da, înțeleg foarte bine imaginea asta.

— Totuși, nu-i vezi sfârșitul, i-am strigat, triumfător. Este ultimul tur, dar nu s-au arătat cărțile. Nici nu se va face așa ceva în lucrarea mea. Nu va ști nimeni cine a câștigat sau a pierdut.

— Iar bărbații vor rămâne așezați la masă, fără să vorbească, zise el, în vreme ce chipul îi era cuprins de mirare și de teamă. Unul aplecat peste masă, altul cu obraji îmbujorați. E ciudat. Vor sta mereu acolo, iar cărțile nu se vor juca niciodată.

— E un tablou, un fragment de viață. Ai văzut cu ochii tăi așa ceva.

Se uită la mine gânditor, apoi spuse încet:

— Așa cum zici, nu are sfârșit. Nimeni nu va ști vreodată ce s-a întâmplat. Totuși, e ceva adevărat. E rupt din viață.

Un timp îndelungat trase din pipă, cântărind în minte înțelepciunea omului alb în privința imaginilor, comparându-le cu fapte de viață. Clătină din cap de mai multe ori. Mormăi de vreo două ori. Apoi aruncă cenușa din pipă și o umplu iar. După ce medita încă o vreme, reîncepu:

— Și eu am văzut multe imagini, zise, care n-au fost pictate. Le-am văzut pe fereastră, ca pe bărbatul care scria. Am văzut multe fragmente de viață, fără început, fără sfârșit, imposibil de înțeles.

Schimbându-și brusc poziția, își întoarse ochii spre mine și mă privi gânditor.

— Spune-mi ceva. Ești pictor. Cum ai desena ceea ce am văzut eu, o imagine fără început, al cărei sfârșit nu-l înțeleg? O bucată de viață, luminată de aurora boreală, având drept cadru Alaska?

— E o pânză cam mare, am murmurat.

Nu mi-a răspuns. Tabloul pe care și-l imagina îi apăruse deja în fața ochilor.

— I se pot da multe denumiri, zise el. Eu i-aș spune „Drumul Sorilor”. Cu multă vreme în urmă, în toamna lui '97, s-au întâmplat lucruri foarte ciudate. Pe atunci am văzut pentru prima oară femeia. Aveam o barcă pe lacul Lindeman, numită „Peterborough”. Veneam de la Trecătoarea Chilcoot cu două mii de scrisori de la Dawson, căci eram curier. Pe vremea aceea, toată lumea se repezea în Klondyke. Veneau mulți pe potecă și își făceau bărci din arborii doborâți. Nu aveau timp la dispoziție, urma să înghețe totul, zăpada plutea în aer, căzuse și pe pământ, și peste lac. În fiecare zi era mai multă, iar gheața se întindea întruna. Peste câteva zile, cel mult șase, totul avea să înghețe. Dawson se afla la șase sute de mile, deci foarte departe. Cu barca se mergea mai repede, așa că toți vroiau bărci. Fiecare zicea: „Ia-mă în barca ta, Charley, pentru două sute de dolari. Trei sute! Patru sute, Charley!” I-am refuzat, căci eu duceam scrisorile.

A doua zi am ajuns la lacul Lindeman. Mersesem toată noaptea și eram obosit. Am mâncat, apoi am dormit vreo trei ore pe mal. Când m-am trezit, se făcuse ora zece. Ningea, era viscol, dar vântul sufla avantajos pentru mine. O femeie stătea în zăpadă, lângă mine. Era o femeie albă, tânără și frumoasă. Avea douăzeci, poate douăzeci și cinci de ani. Mă privea țintă, dar eu mă uitam la ea. Nu era o dansatoare de la vreun bar din oraș, am înțeles imediat asta. Femeia era foarte obosită.

— Tu ești Sitka Charley? Mă întrebă ea.

M-am ridicat și mi-am strâns păturile, să nu intre zăpada printre ele, dar nu i-am răspuns.

— Vreau să ajung la Dawson. Am nevoie de barcă ta. Cât vrei?, Nu vroiam să iau pe nimeni în barca mea, dar mi-mi plăcea să zic nu. De aceea, i-am cerut o mie de dolari. Am glumit, convins că femeia nu va veni cu mine. Ea m-a privit fix, apoi mi-a zis: „Când pleci?”. I-am răspuns că imediat. Atunci a zis că îi convine și îmi va da mia de dolari.

Ce puteam face? Nu vroiam pe nimeni în barcă, dar îmi dădusem cuvântul. Căzusem în capcană. Poate că glumea. I-am zis: „Să văd mia de dolari.” Femeia cea tânără, care venise singură până acolo, a scos niște bancnote și mi le-a pus în mână. M-am uitat la bani. M-am uitat la ea. Ce puteam zice? „Barca mea e prea încărcată. Nu e loc pentru bagaje” i-am spus. A râs. Mi-a spus că nu avea decât un pachetel. Conținea două blănuri și alte lucruri femeiești. L-am ridicat. Dacă avea treizeci și cinci de livre. M-am mirat. M-a luat de mână și mi-a zis să plecăm. Așa am văzut-o prima oară pe femeie. Vântul era bun. Am ridicat pânza.

Barca mergea foarte repede. Parcă era o pasăre ce zbura peste valuri. Femeii îi era teamă. Am întrebat-o: „De ce mergi în Klondyke dacă ți-e frică?” A râs. Pe lângă teamă era și foarte obosită. Am îndreptat barca spre repezișurile de la lacul Bennett. Apele erau foarte agitate, iar femeia plângea de frică. Am traversat lacul Bennett. Ninge, viscoala, era gheață, dar femeia, foarte obosită, adormi.

Seară am făcut tabără la Windy Arm. Ea s-a așezat lângă foc și a mâncat supă. Am privit-o. Era frumoasă.

Și-a aranjat părul. Era lung, castaniu, dar părea auriu în lumina focului. Ochii îi erau mari și căprui, uneori calzi ca o lumânare după o perdea, alteori strălucitori ca un sloi de gheață sub razele soarelui. Când zâmbea, cum să zic? Când zâmbea, orice alb ar fi vrut s-o sărute. Nu muncise din greu niciodată, căci mâinile îi erau fine ca ale unui copil.

Toți mușchii ei erau moi și rotunzi, că ai unui copil. Era micuță de înălțime, dar plăcută privirii. De ce se ducea în Klondyke, singură, cu atâția bani? Nu știam. Am întrebat-o a doua zi. „Nu e treaba ta, Sitka Charley”, mi-a zis ea râzând. În ziua următoare, am întrebat-o cum o cheamă. Mi-a zis că Mary Jones, dar n-am crezut-o.

Era foarte frig în barcă, de aceea, uneori, nu se simțea bine. Altădată, când se simțea bine, cânta. Glasul îi era ca un clopoțel de argint. Când cânta, mă simțeam mai puternic și trăgeam tare la rame. Râdea și îmi zicea: „Crezi că vom ajunge la Dawson înainte de înghețul cel mare, Sitka Charles?” Uneori stătea în barcă și se gândea, privind în zare. Nu-l vedea pe Sitka Charles, nici gheața, nici zăpada. Era departe de toate astea. Deseori se întâmpla așa ceva, iar chipul ei devenea neplăcut. Părea furioasă, de parcă ar fi vrut să ucidă pe cineva.

Înainte cu o zi de a ajunge la Dawson a fost o vreme foarte urâtă. Gheață pe maluri, vârtejuri de apă, sloiuri pe fluviu. Nu mai puteam vâsli. Barca se prinsese în sloiuri. Nu puteam nici să ajung pe mal. În tot acel timp, am coborât pe Yukon, prinși de ghețuri. În noaptea aceea, gheața făcu un zgomot puternic, barca se opri. „Să mergem pe uscat”, mi-a zis femeia. „Nu, să așteptăm”, i-am răspuns. Treptat, totul a pornit iar la vale. Era multă zăpadă, nu vedeam nimic.

La unsprezece noaptea s-a oprit totul. După o oră, am pornit iar la drum.

La ora trei, am fost nevoiți să ne oprim. Barca s-a spart ca o coajă de ou. Fiind prinsă de ghețuri, nu s-a putut scufunda. Auzeam câinii lătrând. Așteptam, dormeam. Treptat, s-a făcut ziuă. Nu mai ninge. Ne aflam în apropiere de Dawson. Barca spartă s-a oprit chiar în dreptul orașului. Sitka Charley venise, cu două mii de scrisori, cu ultima apă.

Femeia a închiriat o cabană pe o colină și, timp de o săptămână, nu am văzut-o. Apoi, într-o zi, a venit la mine. „Charley, nu vrei să lucrezi pentru mine?” mi-a zis ea. „Conduci câinii, te ocupi de tabără și călătorești cu mine.” I-am zis că luăm mulți bani ducând scrisorile. Mi-a spus că-mi dă mai mult. Am zis că oamenii care caută aur câștigă patru sute cincizeci de dolari pe lună. Ea

mi-a promis șapte sute cincizeci. Era un preț bun, deci am început să lucrez pentru ea. Am cumpărat câini și sănii. Am călătorit prin Klondyke, Bonanza și Eldorado, pe Râul Indian până la Sulphur Creek și la Dominion. Am mers la Gold Bottom și Too Much Gold, apoi ne-am întors la Dawson. În tot acest timp, ea căuta ceva, dar nu știam ce. Asta mă frământa întruna. „Ce cauți?” am întrebat-o. A râs și mi-a spus: „Nu e treaba ta, Charley.” De atunci, n-am mai întrebat-o nimic.

Avea un pistol mic, pe care-l ținea la centură. Câteodată, în timpul călătoriei, trăgea cu el. Am râs de ea și m-a întrebat de ce. „Fiindcă nu poți face nimic cu asemenea pistol. E prea mic. E o jucărie pentru copii”, i-am răspuns. Când ne-am întors la Dawson, mi-a cerut să-i cumpăr un pistol bun. I-am luat un Colt 44. Era greu, dar îl ținea mereu la centură.

La Dawson a venit un bărbat. Nu știam de unde. Știam doar că era un novice. Măinile îi erau fine ca ale unei femei. Nu muncise niciodată. Avea trupul moale. Mai întâi m-am gândit că era soțul ei, dar era prea tânăr. Avea vreo douăzeci de ani, ochii albaștri, părul blond, o mustăcioară blondă. Il chema John Jones. Poate că era fratele ei. Nu știam, dar nu vroiam să aflu. Doar că nu credeam că acela era numele lui adevărat. Unii îi spuneau domnul Girvan. Și ei i se zicea domnișoara Girvan. Nici astea nu cred că erau numele lor adevărate.

Într-o noapte, pe când dormeam la Dawson, mă trezește el și îmi spune: „Pregătește câinii. Plecăm.” Nu pun niciodată întrebări. Am pregătit sania și am plecat. Am coborât pe Yukon. Era noapte, în luna noiembrie, 65 de grade sub zero. Ei erau delicați, iar gerul îi mușca rău. Erau obosiți. Se plângeau. Ceva mai departe, le-am zis că ar fi fost bine să ne fi oprit și să fi făcut focul. Dar ei au spus să ne continuăm drumul. Trei zile am mers astfel, ei vroind să nu ne oprim. După aceea nici nu le-am mai zis să facem focul. Așa au trecut și alte zile. Nu s-au obișnuit cu gerul. Nu mai puteau de durere. Nu purtau mocasini și picioarele lor sufereau rău. Șchiopătau și, se clătinau de parcă ar fi fost beți. Gemeau, dar ziceau întruna: „Înainte, înainte. Să mergem mai departe.” Umblau ca nebunii, fără să se oprească. De ce? Nu știu. După ce? Nu știu. Nu căutau aur. Cheltuiau mulți bani. Dar eu nu puneam întrebări. Mergem mai departe cu ei fiindcă eram voinic și mă plăteau tare bine. Am ajuns la Circle City. Ceea ce căutau ei nu era acolo. Credeam că aveam să ne odihnim, atât noi, cât și câinii. Nu ne-am odihnit nici. Măcar o zi. „Să mergem!” i-a zis femeia bărbatului. Și am plecat mai departe. Am lăsat în urmă Yukonul, am traversat munții spre vest și ne-am îndreptat spre Țara lui Tanana.

Era acolo un nou zăcământ de aur, dar ei nu căutau așa ceva. Am pornit înapoi, spre Circle City. Era o etapă foarte grea. Decembrie aproape că se sfârșise. Zilele erau scurte, gerul greu de suportat. Dimineața, termometrul arăta 75 de grade sub zero. „Mai bine să nu călătorim azi, altfel gerul ne va pătrunde în plămâni. Vom tuși rău, iar la primăvară facem pneumonie.” Dar erau amândoi ageamii. N-au înțeles și au vrut să meargă mai departe. Erau morți de oboseală, dar ziceau mereu: „Să ne continuăm drumul!”

Așa am făcut. Gerul le-a mușcat plămâni. Au început să tușească. Tușeau până ce le dădeau lacrimile. Când prăjeam carnea, trebuiau să plece de lângă foc și să tușească în altă parte o jumătate de oră. Obrajii, înghețați, li se învinețiseră și îi dureau. Bărbatului îi degeraseră degetele de la o mână. Avea mari probleme cu degetul mare, pe care îl freca mereu, ca să-și pună sângele în mișcare.

Am ajuns șchiopătând la Circle City. Chiar și eu eram epuizat. Era în ajun de Crăciun. Am dansat, am băut. Mă simțeam bine, căci a doua zi era Crăciunul și aveam să ne odihnim. N-a fost așa. Pe la cinci dimineața, în ziua de Crăciun, am dormit și eu două ore. Bărbatul a venit la mine. „Trezește-te, Charley. Înhamă câinii. Plecăm”, mi-a zis. N-am pus întrebări. Îmi dădeau șapte sute cincizeci de dolari pe lună. Erau stăpânii mei, eu omul lor. Dacă ar fi zis: „Vino, Charley, plecăm în iad”, aș fi înhamat câinii, aș fi pocnit din bici și aș fi plecat acolo. Am pregătit sania și am coborât pe Yukon. Unde ne duceam? Nu spuneau. Ziceau doar: „Înainte, trebuie să mergem drept înainte.”

Erau foarte oboseți. Făcuseră sute de mile, dar nu învățaseră regulile drumului. Tușeau din ce în ce mai rău, dar nu se opreau din mers. Nu lăsau nici câinii să se odihnească. Mereu cumpărau câini odihniți.;

La fiecare tabără, fiecare post, în fiecare sat indian lăsau câinii oboseți și luau alții, odihniți. Aveau mulți bani, foarte mulți, pe care îi cheltuiau fără părere de rău. Uneori mă întrebam dacă nu cumva erau nebuni! Ce îi împingea mereu înainte? Ce încercau să găsească? Nu aur. Nu săpau pământul după așa ceva. M-am gândit că umblau după cineva. Dar după cine? Păreau că niște lupi în căutarea prăzii. Dar erau niște lupi ciudați, delicați, care nu cunoșteau tainele pădurii. Se plâneau noaptea în somn, gemeau din pricina degerăturilor și a oboselii. Și ziua la fel, în vreme ce se clătinau mergând pe drum. Ciudați lupi!

Am trecut de Fort Yukon, de Fort Hamilton și de Minook. Zilele erau foarte scurte. Se făcea lumină la nouă, iar noaptea se lăsa pe la trei după-amiază. Era ger. Mă simțeam obosit. Aveam să mergem mereu așa, fără oprire? Nu știam. Mă uitam mereu în zare, să văd ce căutau ei. Puțini oameni umblau pe asemenea vreme. Uneori străbăteam o sută de mile și nu dădeam de nici un semn de viață. O tăcere adâncă stăpânea întinderea pustie de zăpadă. Când ninge, păream niște fantome rătăcitoare. Când cerul era senin, în miezul zilei, vedeam soarele, peste colinele din sud. Soarele dansa în văzduhul plin de pulbere de omăt și razele lui luminau bolta.

Eu sunt un bărbat puternic. M-am născut pe drum și mi-am petrecut întreaga viață călătorind. Totuși, lupii aceia m-au obosit. Eram slab ca un motan flămând. Seara mă bucuram că ajungeam până în culcuș. Dimineața mă simțeam istovit. Cu toate astea, mergeam mereu, prin întuneric, înainte de a se face ziuă sau după apusul soarelui. Dar cei doi lupi? Dacă eu păream o pisică flămândă, ei erau niște pisoi morți. Ochii li se adânciseră în orbite și, deseori, le străluceau din pricina febrei. Obrajii le erau supti, vineți, degerați. Uneori, femeia spunea dimineața: „Nu mă pot ridica, nu mă pot mișca. Lăsați-mă să

mor aici.” Bărbatul, stând în picioare lângă ea, îi zicea: „Hai, să mergem!” Când el nu se putea ridica, era rândul ei să-l îndemne: „Hai, la drum!” Așa că mergeau mereu, drept înainte, fără odihnă. Uneori, la posturile comerciale, cei doi primeau scrisori. Nu le cunosc conținutul. Ei mergeau însă pe o urmă ce le era transmisă prin acele scrisori.

Odată, un indian le-a dat o scrisoare. I-am vorbit între patru ochi. Mi-a zis că un bărbat chior îi dăduse scrisoarea, unul care călătorea repede, coborând pe Yukon. Era tot ce știa, dar am înțeles că lupii îl căutau pe cel fără un ochi.

Venise luna februarie. Călătorisem o mie cinci sute de mile. Ne apropiam de Marea Behring, când se stârni o furtună cu fulgere. Mergeam foarte greu. Am ajuns la Anvig. Cred că așteptau o scrisoare acolo, căci erau foarte agitați și mă îndemnau: „Hai, grăbește-te, să mergem drept înainte!” Dar eu le-am spus că trebuiau cumpărate provizii. Ei au răspuns că trebuia să mergem repede, cu bagaje cât mai puține. Aveam să ne aprovizionăm la cabana lui Charley Mc Leon. Atunci am înțeles că aveam să o ia prin trecătoarea de la Stânca Neagră, căci dincolo de aceea locuia Charley Mc Leon.

Înainte de a pleca, am stat de vorbă cu un preot din Anvig. Da, un bărbat chior trecuse pe acolo. Se grăbea. Știam că era cel pe care-l căutau. Am plecat din Anvig doar cu câteva provizii. Am călătorit repede. Cumpărasem trei câini odihniți la Anvig, de aceea mergeam cu iuțeală. Bărbatul și femeia parcă înnebuniseră. Dimineața porneam la drum foarte devreme, iar seara ne opream foarte târziu. Mă uitam uneori la ei, cu teama că trag să moară, dar nu mureau. Însă mergeau fără să se oprească. Când tușeau rău de tot, se țineau cu mâinile de piept, se culcau încovoiați în zăpadă și tușeau astfel. Nu puteau nici să meargă, nici să vorbească. Tușeau cam zece minute sau chiar o jumătate de oră, apoi se ridicau și porneau la drum.

Eu eram epuizat. Mă gândeam că șapte sute cincizeci de dolari erau puțini pentru munca pe care o făceam. Am pornit prin trecătoare. Zăpada era proaspătă. Lupii se uitau la pistă și ziceau: „Să ne grăbim!” Mereu ziceau: „Repede, mai repede!” Câinii de-abia își trăgeau sufletul. Nu aveam provizii, le dădeam foarte puțină mâncare. Erau tare slabi. Femeii i se făcuse milă de ei. Deseori, îi dădeau lacrimile din pricina lor. Dar ceva o împingea mereu înainte, n-o lăsa să se odihnească, nici să se îngrijească de câini.

L-am ajuns pe bărbatul cu un singur ochi. Zăcea în zăpadă, lângă pistă, cu un picior rupt. Din cauza piciorului, nu-și putuse face nici cortul ca lumea. Rămăsese culcat între pături timp de trei zile și reușise să țină focul aprins. Când l-am găsit, injur?; Ai de tot. Eram mulțumit. Găsiseră ceea ce căutaseră., /eam să ne odihnim, în sfârșit.

Dar femeia a zis: „Să p'ecăm, repede!” Am rămas uimit. Chiorul a zis: „Nu vă ocupați de mine. Lăsați-mi niște provizii. Veți găsi hrană mâine, la cabana lui Mc Leon. Trimiteți-l pe el după mine, iar voi continuați-vă drumul.” Iată un alt lup, unul bătrân, care nu are alt gând dec, it să meargă înainte. I-am dat proviziile noastre, foarte puține, i-am tăiat lemne de foc, i-am luat cei mai buni

câini și am plecat. L-am lăsat în zăpadă pe chior, unde a și murit, căci Mc Leon nu s-a dus să-l caute. Nu știu cine era bărbatul acela și cum ajunsese acolo. Cred că fusese bine plătit, ca și mine, de către stăpânii mei, ca să lucreze pentru ei.

În ziua aceea și în noaptea ce a urmat nu am mâncat nimic. În ziua următoare am mers repede. Eram slăbiți din pricina foamei. Am ajuns la Stânca Neagră, înaltă de cinci sute de picioare. Era sfârșitul zilei și nu puteam găsi cabana lui Mc Leon. Ne-am culcat flămânzi. Dis-de-dimineață, am început să o căutăm. N-am găsit nimic. Ciudat, pentru că toată lumea știa că Mc Leon locuia într-o cabană de lângă Stânca Neagră. Ne găseam lângă coastă. Vântul sufla puternic, zăpada era abundentă.

Peste tot, viscolul troienise omățul. Curând, am descoperit pereții cabanei. Am săpat în zăpadă, ca să ajung la ușa ei. Am intrat. Mc Leon murise, poate de două sau de trei săptămâni. Se îmbolnăvisese, nu putuse să plece din cabană, iar zăpada și viscolul îl acoperiseră. Își mâncase proviziile, apoi murise. I-am căutat ascunzătoarea, dar nu mai avea nimic de mâncare acolo.

„Să mergem!” a zis femeia. Ochii îi erau stinși. Își ținea mâna pe inimă, ca și cum le-ar fi fost rău. Se clătina pe picioare. „Da, să mergem!” a zis bărbatul. Glasul îi era răgușit ca al unui corb. Foamea îl sleise.

Am zis și eu: „Să mergem!” Acest gând, care mă bi-ciuse pe parcursul celor o mie cinci sute de mile, mă stăpânea pe de-a-ntregul. Cred că mă smintisem și eu. În plus, trebuia să plecăm de acolo, fiindcă nu mai aveam provizii. Am pornit la drum, fără să ne gândim la soarta chiorului rămas în zăpadă.

Nu se circulă iarna prin trecătoarea cea mare. Uneori, timp de două sau trei luni, nu trece nimeni pe acolo. Zăpada acoperise pista. Nu se vedea nici o urmă. Vântul suflă. A nins întreaga zi. Am mers încontinuu, deși ne dureau burțile de foame. Trupurile ne slăbeau la fiecare pas. Femeia a început să cadă, apoi bărbatul. Eu nu mă prăbușeam, dar picioarele îmi deveniseră grele, mă clătinam și mă împiedicam deseori.

În acea noapte, ultima din februarie, am ucis trei ptar-migani cu pistolul femeii. Asta ne-a mai dat puteri. Dar câinii nu aveau nimic de mâncare. Au încercat să-și roadă hamurile din piele. A trebuit să-i bat cu bățul și să agăț hamurile într-un copac. Au urlat întreaga noapte și s-au bătut sub arbore. Dar nu i-am băgat în seamă. Dormeam foarte adânc. Dimineața, când ne-am trezit, parcă ne-arri sculat din morminte. Am pornit la drum.

În acea dimineață, din prima zi de martie, am văzut urma pe care o căutau lupii. Era ger, cerul se arăta senin, soarele strălucea. Pe boltă se vedeau mai multe discuri luminoase. Văzduhul era plin de cristale fine de gheață. Nu mai ninge pe pistă. Am văzut urmele proaspete ale unor câini și ale unei sâinii. Un bărbat mergea cu acel atelaj. După urmele lăsate, am priceput că nu era puternic. Nici el nu avea destulă mâncare. Au văzut și lupii dărele din zăpadă și au început să se agite. „Să ne grăbim, Charley! Mai repede!”

Ne-am grăbit, dar foarte anevoie. Bărbatul și femeia se prăbușeau la fiecare pas. Când încercau să se urce în sanie, câinii, flămânzi, cădeau în zăpadă. De altfel, era un ger cumplit, așa că, dacă ar fi stat în sanie ar fi înghețat de tot.

Când ești sleit de puteri, îngheți foarte ușor. Când femeia cădea, bărbatul o ajuta să se ridice. Alteori, ea îl sprijinea pe el. Apoi cădeau amândoi și trebuia să îi ridic eu, altfel ar fi pierit în omăt. Era o muncă peste puterile mele. Mă simțeam sleit. Trebuia să conduc câinii, să mă lupt cu bărbatul și cu femeia ca să-i ridic. Încet, încet, am început să cad și eu în zăpadă. Nu era nimeni care să-mi vină în ajutor. Am fost obligat să mă ridic singur. Apoi i-am sprijinit pe ei. Aveam grijă și de câini.

În noaptea aceea, am ucis un ptarmigan. Eram tare flămânzi. Bărbatul mi-a zis: „Când plecăm mâine, Charley?” Avea glasul unei fantome. Am zis: „întotdeauna am pornit la cinci dimineața.” – ^Mâine vom pleca la trei” a spus el. Am râs cu amărăciune și i-am zis: „Atunci, ești un om mort.” El a răspuns: „Mâine la trei.”

Am pornit la trei dimineața. Eram omul lor. Dacă ei așa vroiau, eu îi ascultam. Era senin. Gerul se dovedea cumplit. Când se făcu ziuă, puteam vedea până departe. Nu ne auzeam decât bătăile inimilor. În tăcerea aceea, doar ele se auzeau. Eram niște somnambuli. Rătăceam, caprin vis, până ce ne prăbușeam. Atunci știam că trebuia să ne ridicăm. Vedeam iar pistă, ne auzeam iar inimile bătând. Uneori, mergând astfel, ca în vis, aveam niște gânduri ciudate. De ce trăiește așa Sitka Charley? De ce trudește astfel și e flămând? De ce îndură suferința aceea? Pentru doar șapte sute cincizeci de dolari pe lună! Acest răspuns mi se părea o nebunie. Dar era adevărat. De atunci, nu mi-au mai plăcut banii. Din ziua aceea am devenit înțelept. Mi se luminase mintea. Am înțeles că omul nu trebuie să trăiască pentru bani, ci pentru fericirea pe care nimeni nu o poate dăru, vinde sau cumpăra și care face mai mult decât tot aurul din lume.

În dimineața aceea, am ajuns în locul unde necunoscutul își făcuse ultima tabără. Fusese una amărâtă, a unui om înfometat și sleit de puteri. Pe zăpadă rămăseseră resturi de pânză și de pături. Știam ce se întâmplase. Câinii lui își mâncaseră hamurile, iar el făcuse șleauri și curele din pături. Bărbatul și femeia se uitară la toate acelea și am simțit cum m-a străbătut un fior pe șira spinării. Ochii le erau înfundați în orbite, din pricina oboselii și a foametei, dar le străluceau precum focul. Chipurile lor erau ca ale morților. Obrajii, degerați, li se învinețiseră.

„Să plecăm!” zise bărbatul. Dar femeia tușește și se prăbușește în zăpadă. Era o tuse seacă, ieșită din plămâni mușcați de ger. Tuși mult. Apoi, ca un bețiv care iese, clătinându-se, dintr-un șanț, se ridică în picioare. Lacrimile îi înghețaseră pe obraji. Abia reuși să spună: „Să mergem!”

Am continuat să ne mișcăm, ca prin vis, în tăcerea adâncă. Nu mai simțeam durerea atunci când ne prăbușeam. Vedeam zăpada și munții și urmele proaspete ale bărbatului dinaintea noastră.

Am ajuns într-un loc de unde se putea vedea până departe. Au zărit ceea ce căutau. La distanță de o milă, se vedeau niște puncte negre pe zăpadă. Punctele acelea se mișcau. Eu aveam privirea încețoșată de ger și nu vedeam nimic clar. Până la urmă l-am distins pe bărbat, cu câinii și cu sania lui. Și lupii îl văzuseră. Nu mai puteau vorbi. Abia reușiră să pronunțe: „Să mergem! Să ne grăbim!”

Cădeau, dar nu se opreau. Cât despre omul dinaintea noastră, curelele făcute din pături se rupeau des și trebuia să se oprească și să le repare. Hamurile noastre erau bune, dar trebuise să le atârni în copac în fiecare noapte. Pe la unsprezece, omul acela se găsea la o jumătate de milă de noi. La ora unu, se afla la un sfert de milă. Era foarte slăbit. L-am văzut căzând în zăpadă de multe ori. Unul dintre câinii săi nu mai putea merge. Îi tăie hamul și îl lăsă să plece. Dar nu-l ucise. Eu l-am omorât cu o lovitură de topor, când am trecut pe lângă el. Așa făceam și cu câinii mei când nu mai puteau merge.

Acum ne despărțeau doar trei sute de iarzi. Mergeam foarte încet. Străbăteam o milă în două sau trei ore. Cădeam mereu. Când ne ridicăm, ne clătinam și ne prăbușeam iar. De fiecare dată trebuia să-i ajut pe bărbat și pe femeie. Uneori, se ridicau în genunchi, apoi cădeau din nou. Așa se întâmpla de patru sau de cinci ori până ce se puneau pe picioare. Dar se prăbușeau mereu înainte. De fiecare dată, mai câștigau astfel puțin teren.

Uneori mergeau în patru labe, ca animalele din pădure. Ne mișcăm cu viteza melcilor care trag să moară. Totuși, ne apropiam de bărbatul dinaintea noastră. Fiindcă și el se împiedica mereu, cădea în zăpadă, iar Sitka Charley nu-l ajuta. Iată-l la două sute de iarzi, apoi la o sută.

Îmi venea să râd de toate lucrurile acelea caraghioase. Niște oameni aproape morți, cu niște câini parcă lipsiți de viață, se întreceau între ei. Era ca într-un vis urât, în care vrei să alergi repede ca să scapi cu viață și în care de-abia te miști. Bărbatul de lângă mine era nebun, ca și femeia. Toți erau nebuni și îmi venea să râd de ei.

Străinul din fața noastră își lăsă câinii în urmă și porni singur prin zăpadă. După multă vreme, am ajuns lângă câini. Stăteau culcați în omăt, lipsiți de puteri. Hamurile din pături și din pânză zăceau în zăpadă, iar sania în urma lor. Schelălăiau și plângeau că niște copii flămânzi.

Ne-am lăsat și noi câinii acolo și am plecat singuri, printre troiene. Bărbatul și femeia nu mai au putere deloc. Totuși, deși murmură, gem și se plâng, nu se opresc. Eu, la fel. Nu am decât un gând: să-l prind pe străin. După aceea.

— Mă puteam odihni. Doar atunci... Mi se părea că, dacă m-aș fi culcat, aș fi dormit o mie de ani, într-atât mă simțeam de slăbit.

Străinul era la cincizeci de iarzi, singur prin zăpadă. Cădea, se târa, se ridica, se împiedica, se prăbușea, se târa iar. Era ca un animal grav rănit, care încearcă să scape de vânători. Treptat, porni în patru labe, căci nu se mai ținea pe picioare.

Nici bărbatul, nici femeia nu se mai țineau pe picioare. Se târau și ei în patru labe. Doar eu mergeam pe picioarele mele. Uneori' cădeam, dar mă ridicam repede.

Era ciudat. Peste întinderea albă și liniștea desăvârșită, bărbatul și femeia se târau după străin. De fiecare parte a soarelui mai erau trei sori pe cer. Cristale fine de gheață, ca niște cioburi de diamant, pluteau în văzduh. Femeia fu cuprinsă de un acces de tuse și rămase multă vreme pe loc, până ce îi trecu. Apoi a început iar să se târască. Bărbatul se uita înaintea lui, abia putând să-și deschidă ochii, ca și cum ar fi fost răpus de bătrânețe. Necunoscutul privea în urma lui, peste umăr. Sitka Charley mergea în picioare, cădea, se ridica iar.

După o vreme, străinul nu se mai târi. Se ridică încet în picioare, clătînându-se. Își scoate o mânășă, apoi pistolul. Trupul i se clătina înainte și înapoi. Chipul îi era învinețit de ger. Era sleit de puteri. Ochii îi stăteau cufundați în orbite, buzele îi erau plesnite.

Bărbatul și femeia s-au ridicat și ei. Foarte încet, s-au dus către cel urmărit. Pretutindeni era doar zăpadă și tăcere. Pe cer se aflau trei sori. Văzduhul strălucea din pricina pulberii de diamant.

Așa i-am văzut eu pe lupi ajungând la prada lor. Nu s-a auzit nici un cuvânt. Străinul a gemut. Era complet epuizat. Trupul i se clătina, umerii îi erau lăsați, genunchii îndoiți, picioarele îndepărtate, ca să nu cadă. Bărbatul și femeia s-au oprit la vreo cincizeci de picioare de el. Și ei stăteau cu picioarele depărtate, ca să nu cadă, iar trupurile li se clătinau. Străinul era lipsit de vlagă. Brațul îi tremura. Trase asupra bărbatului, dar glonțul nimeri în zăpadă. Bărbatul nu putea să își scoată mânășă. Străinul trase iar, dar în aer. Atunci bărbatul își smulse mânășă cu dinții. Mâna îi era înghețată. Nu putea ține pistolul, care îi căzu în zăpadă.

M-am uitat la femeie. Și-a scos mânășă. Folosind Coltul, trase de trei ori, repede. Necunoscutul se prăbuși în zăpadă.

Nici nu se uitară la mort, ci ziseră: „Să mergem!” Am plecat. Acum, că găsiseră ceea ce căutaseră, păreau morți. Din ei ieșise și ultima scânteie de viață. Nu se mai țineau pe picioare. Nu mai vroiau să se târască, ci doar să închidă ochii și să doarmă. Am văzut, nu departe, un loc pentru tabără. I-am lovit cu piciorul. I-am biciuit. Doar așa, plângându-se, s-au târât până acolo. Am făcut foc, pentru ca să nu moară înghețați. M-am dus după sanie. Am ucis câinii necunoscutului ca să avem hrană și să nu murim. I-am băgat în pături pe stăpânii mei. Au adormit.

Din când în când îi trezeam, să le dau de mâncare. Nu se trezeau, dar mâncau. Femeia dormi o jumătate de zi. Se trezi, apoi adormi iar. Bărbatul dormi două zile, se trezi, se culcă din nou. După aceea am coborât către coastă, la Saint Michael. Când a dispărut gheața de pe Marea Behring, bărbatul și femeia au luat un vapor, înainte de asta, mi-au dat șapte sute cincizeci de dolari pe lună și o mie în plus. În anul acela, Sitka Charley a dăruit bani mulți Misiunii Sfintei Cruci.

— Dar de ce l-au omorât pe bărbatul acela? Am întrebat. Sitka Charley n-a răspuns nimic până ce nu și-a aprins pipa. S-a uitat la gravura din „Gazeta Poliției” și a clătinat din cap. A zis apoi, încet, în vreme ce se gândea:

— M-am frământat mult cu asta, dar nu știu. Așa s-a întâmplat. E ca atunci când te uiți pe fereastră și vezi un bărbat scriind. Ei au intrat și au ieșit din viața mea. E o imagine așa cum ți-am descris, fără început, fără sfârșit.

— Ai pictat asemenea tablouri în povestirea ta, i-am zis.

— Da, făcu el, clătinând din cap, dar nu au nici început, nici sfârșit.

— Ultimul tablou are sfârșit, am spus.

— Ce sfârșit?

— Era o bucată de viață.

— Da, o bucată de viață...

NEGORO LAȘUL.

Urmărea de unsprezece zile drumul tribului său, care se retrăgea.

Urmărirea fusese și ea o retragere. Știa bine că în spatele lui se găseau rușii, de care se temeau și care, mergând prin câmpiile mlăștinoase și prin munții abrupti, nu căutau altceva decât să-i extermine pe toți ai săi.

Călătorea fără multe bagaje. Noaptea se învelea cu o haină din piele de iepure. Avea o flintă și câteva livre de somon uscat la soare. Acesta era tot bagajul său. S-ar fi mirat că un trib întreg, cu bărbați, femei, copii, bătrâni, să fi mers așa de repede, dacă n-ar fi știut teroarea ce îi mâna astfel.

Era pe vremea când Alaska le aparținea rușilor, pe la mijlocul secolului XIX, când negoro fugea în urma tribului său, pe care-l ajunsese într-o seară de vară, lângă izvoarele râului Pee-Lat. Deși era aproape miezul nopții, era lumină ca ziua când străbătu tabăra indiană. Mulți îl văzură. Toți îl cunoșteau. Nu-l salutară însă decât puțini și cu răceală.

— Negoro lașul, îl strigase râzând o tânără. Sun-Ne, fata surorii lui, începu să radă cu ea. Mânia îi roase inima. Nu lăsă să se vadă asta în vreme ce trecea printre focuri, până la un bivuac în care stătea un bătrân. O tânără îi frământa cu degetele îndemânatic mușchii oboseți de la picioare. Bătrânul orb își ridică capul și ascultă cu atenție pârăitul unei creangi uscate sub piciorul lui Negoro.

— Cine vine? Întrebă el cu glas tremurat.

Chipul lui Negoro nu exprima nimic. Câteva minute rămase în picioare, așteptând. Bătrânul își lăsă capul în piept. Tânăra, în genunchi, îi apăsa și îi pișcă mușchii slăbiți. Capul ei, aplecat, era ascuns în pletele-i bogate și negre. Negoro se uită la trupul ei tânăr și agil care avea mișcări de felină. Era suplu ca o ramură de sălcie și plin de putere. Îl privi și se simți cuprins de o mare dorință, asemănătoare cu foamea. Zise:

— Nu e adăpost pentru Negoro, care a plecat de mult și s-a întors acum? Ea îl privi cu răceală. Bătrânul începu să radă slab, cum fac bătrânii.

— Oona, tu ești femeia mea, zise Negoro mai tare, amenințător.

Ea se ridică imediat în picioare, cu iuțeala unei pisici sălbatice. Ochii îi străluceau, nările îi fremătau, precum cele ale unei căprioare.

— Trebuia să fiu femeia ta, Negoro, dar tu ești un laș. Fața bătrânului Kinoos nu-și leagă viața de un laș!

Bărbatul făcu un gest, dar ea îi făcu semn să tacă atunci când el vru să vorbească.

— Bătrânul Kinoos și cu mine am ajuns printre voi venind dintr-un ținut străin. Tribul tău ne-a primit fără să ne întrebe de unde venim sau de ce am venit. Ei credeau că bătrânul Kinoos își pierduse privirea din pricina vârstei sale. Așa i-am lăsat să creadă. Bătrânul Kinoos este un viteaz, dar nu se laudă. Acum, după ce vei afla de la ce i se trage orbirea, vei ști de ce fața lui Kinoos nu poate crește copiii unui laș ca tine, Negoro.

Încă o dată, nu-l lăsa să vorbească.

— Să știi, Negoro, că, dacă ai pune cap la cap toate drumurile pe care le-ai făcut prin ținutul ăsta, tot n-ai ajunge până în necunoscută Sitka, de pe nesfârșita mare sărată. Acolo sunt mulți ruși. Legea lor e dură. De pe Sitka a fugit bătrânul Kinoos, pe când era tânăr, luându-mă cu el. Eram doar un copil. M-a dus în brațe, îndreptându-ne către insulele din mijlocul mării. Nenorocirea lui fusese moartea mamei mele. Ca să o răzbune, a ucis un rus cu o sulită ce îi trecuse prin trup, intrând prin piept și ieșind prin spate.

Dar, oricât fugeam de departe și oriunde ne duceam, dădeam doar de rușii ticăloși. Lui Kinoos nu-i era frică de ei, dar nu mai suporta să-i vadă. De aceea am fugit tot mai departe, peste mări, ani de zile, până ce am ajuns la Marea Cețurilor. Ai auzit vorbindu-se de ea, Negoro, dar n-ai văzut-o niciodată. Trăiam printre oameni feluriți. Eu creșteam. Kinoos îmbătrânea. Nu și-a mai luat altă femeie. Nu mi-am luat nici eu bărbat.

Astfel am ajuns la Pastolik, care se află acolo unde Yukonul se varsă în Marea Cețurilor. Acolo am trăit multă vreme printre oamenii care îi urau pe ruși. Dar, uneori, veneau nișii cu bărcile lor mari și le cereau celor din Pastolik să le arate nenumăratele insule ale Yukonului cu multele sale guri. Cei pe care îi luau drept călăuze se reîntorceau rareori, de aceea oamenii se înfurieră și pregătiră un plan de luptă.

Când veni iar o barcă mare, bătrânul Kinoos a ieșit în față și a spus că îi va călăuzi el. Era bătrân și avea plete albe, dar era îndrăzneț. Cu viclesug, a condus vasul acolo unde marea are un curent ce trage orice către țarm și unde valurile înspumate spală o stâncă uriașă numită Romanoff. Marea a împins vasul spre uscat și i-a sfărâmat pântecul. Atunci s-au ivit toți cei din Pastolik, după cum plănuseră, cu sulitele lor de război, săgețile și puștile. Dar, înainte de asta, rușii i-au scos ochii bătrânului Kinoos, ca să nu mai călăuzească vreodată pe cineva. Apoi s-au luptat cu cei din Pastolik în locul unde valurile sunt mereu înspumate.

Șeful rușilor era unul Ivan. El, cu mâna lui, i-a scos ochii lui Kinoos. Ivan a încercat să scape înot, cu cei doi oameni ai săi care îi mai rămăseseră. A fugit spre nord, de-a lungul coastei. Kinoos era înțelept, dar nu mai putea... Vedea și se dovedea neajutorat ca un copil. Aplecat departe de mare, urcând de-a lungul

uriașului Yukon, până la Nulato, iar eu am mers cu el. Iată ce a făcut tatăl meu Kinoos, un bătrân. Dar tu, Negoro?

Îi făcu iar semn să tacă.

— Iată ce am văzut cu ochii mei, la Nulato, în fața porților marelui fort, acum câteva zile. L-am văzut pe Ivan, rusul, cel care a scos ochii tatălui meu, cum te bătea, cu biciul lui de câini, ca pe un animal. Așa am înțeles că ești un laș. Dar, în aceeași noapte, nu te-am văzut printre ai tăi, când ei toți, chiar și copiii, au sărit asupra rușilor și i-au omorât pe toți. ^

— Dar nu și pe Ivan, zise Negoro liniștit. El ne urmărește. Cu el sunt o mulțime de ruși, care au venit pe mare.

Oona nu-și ascunse surprinderea și necazul pentru că Ivan nu fusese ucis. Continuă:

— În ziua aceea am știut că ești un laș. În timpul nopții, când toți se băteau, chiar și băieții, nu te-am văzut și am înțeles că ești de două ori laș.

— Ai terminat? Ai terminat tot? Întrebă Negoro.

Ea îi făcu semn din cap, mirată că mai rămăsese ceva de zis.

— Află că Negoro nu e un laș, zise el liniștit. Află că. Eram doar un băiat pe când am mers până acolo unde Yukonul se varsă în Marea Cețurilor. Am ajuns până la Pastolik, ba chiar mai departe, spre nord, de-a lungul țărnelui. Asta am făcut-o pe când eram un copil și nu eram laș. Nici mai târziu, după ce am crescut, n-am fost așa ceva. Tânăr fiind, călătoream singur, urcând de-a lungul Yukonului mai departe ca oricine, atât de departe că am întâlnit un alt popor cu chipul alb, care trăiește într-un fort uriaș, vorbind o limbă diferită de a rușilor. Am ucis marele urs în ținutul lui Tanana, unde nimeni din tribul meu n-a ajuns vreodată. M-am bătut cu cei din triburile Naklukyet, Kaltag și Stick, din teritoriile îndepărtate, eu, de unul singur. Aceste fapte nu sunt cunoscute de nimeni, eu le povestesc prima oară. Lasă tribul să spună ce știe despre mine, despre ce m-a văzut făcând. Nu va spune că Negoro e un laș. Mândru, se opri, apoi așteptă.

— Lucrurile astea s-au întâmplat înainte de venirea mea aici, zise ea, și nu le cunoșteam. Dar știu că te-am văzut biciuit și noaptea nu te-am văzut luptându-te atunci când fortul ardea. În plus, ai tăi te strigă Negoro lașul. Acesta e acum numele tău!

— Și nu e frumos deloc, murmură bătrânul Kinoos.

— Kinoos, tu nu înțelegi, zise Negoro cu blândețe, dar te voi ajuta să pricepi. Află că eram la vânătoare de urși cu Kamo-Tah, fiul mamei mele. Kamo-Tah se bătea cu ursul uriaș. Nu avusesem carne de trei zile, dar Kamo-Tah nu avea nici brațul puternic, nici piciorul iute.

Ursul uriaș l-a înfrânt, și oasele i-au pârâit precum crengile uscate din pădure. Așa l-am găsit, bolnav, zăcând pe pământ. Și nu mai era carne și nu puteam ucide nimic pentru ca el să mănânce.

Atunci am zis: „Mă voi duce la Nulato și voi găsi acolo mâncare și oameni puternici, care să te ducă până în tabără.” Kamo-Tah a răspuns: „Du-te la Nulato și adu-mi hrană, dar nu spune nimănui ce mi s-a întâmplat. După ce

voi mânca și voi prinde puteri, voi ucide ursul. Apoi mă voi întoarce la Nulato plin de glorie și nimeni nu va putea râde zicând că Kamo-Tah a fost învins de un urs.”

Am urmat cele spuse de fratele meu. Am ajuns la Nulato. Ivan, rusul, m-a biciuit. Știam că nu mă puteam feluri. Ești gata să înfăptuiești lucruri de ispravă, ca bătrânul Kinoos?

El făcu din cap semn că da, apoi așteptă.

— Cum spunea, rușii ne urmăresc. Arată-le drumul, Negoro, cum a făcut bătrânul Kinoos, astfel încât să nu fie pregătiți atunci când îi vom aștepta într-o trecătoare dintre stânci. Într-un loc unde pereții sunt înalți și greu de urcat. Îi vom ucide pe toți, chiar și pe Ivan. În vreme ce vor urca pe stânci, pe când se vor afla la mijlocul drumului, oamenii noștri îi vor ataca, lovindu-i cu sulițele, săgețile și puștile. Femeile și copiii, de pe înălțimi, vor arunca stânci și pietre. Va fi o zi mare. Vor pieri toți rușii. Țara va fi curățată de ei. Chiar și Ivan va fi ucis, cel care i-a scos ochii tatălui meu, cel care te-a biciuit ca pe un câine. Ca un câine turbat va pieri, zdrobit de pietre. Iar când lupta va începe, tu va trebui să pleci de acolo, Negoro, ca să nu fii ucis.

— Ei, bine, vorbi el, Negoro le va arăta drumul. Apoi?

— Voi fi femeia ta, a lui Negoro cel viteaz. Tu vei vâna pentru mine și bătrânul Kinoos și eu îți voi prăji hrana și îți voi coase pieile și blănurile și îți voi face mocasini cum obișnuiesc ai mei. Cum ți-am spus, Negoro, voi fi femeia ta pentru totdeauna și viața ta va fi veselă alături de mine. Fiecare zi va fi un cântec și un râs și vei vedea că Oona e altfel decât celelalte femei, Căci a călătorit mult și a trăit în ținuturi ciudate. Știe ce să facă pentru a le place bărbaților. Când vei fi bătrân, încă te va face fericit. Ți vei aminti cu plăcere de ea și vei ști că a fost mereu pentru tine liniștea și odihna și o femeie mai presus de toate celelalte.

— Bine, zise Negoro.

Foamea pe care o avea pentru ea îi chinuia inima. Își întinse brațele spre ea ca un flămând către hrană.

— După ce le vei arăta drumul, Negoro, spuse ea cu hotărâre, dar cu ochii strălucitori și promițători.

Îl privea așa cum nici o femeie nu o mai făcuse până atunci.

— Bine, zise el, apoi se întoarse. Mă duc să vorbesc cu șefii, ca să știe că plec să le arăt drumul rușilor.

— Negoro! Bărbatul meu... Bărbatul meu, șopti ea atât de stins că nici măcar bătrânul Kinoos nu o auzi, deși avea urechile foarte fine, mai ales că era și orb.

Trei zile mai târziu, după ce, din viclenie, nu-și ascunsese bine urmele, Negoro fu găsit ca un șobolan și adus în fața lui Ivan cel Groaznic, așa cum îi spuneau oamenii săi. Negoro nu avea drept armă decât o suliță din os. Blana de iepure îi era strânsă pe trup. Deși era cald, tremura de parcă ar fi avut febră.

Scutură din cap ca să arate că nu înțelegea ce îi spunea Ivan. Prin gesturi, le zise că era obosit și bolnav și nu vroia decât să se așeze ca să se odihnească. Își punea mâna pe burtă ca să le arate că era bolnav și gema tare.

Dar Ivan avea cu el un bărbat din Pastolik. El vorbea limba lui Negoro. Întrebările ce i se puseră despre tribul său se dovediră numeroase și zadarnice. Karduk, omul lui Ivan, îi zise:

— Ivan a poruncit să fii biciuit până la moarte,. Dacă nu vorbești. Află, frate străin, că, dacă îți spun că porunca lui Ivan e lege, sunt prietenul tău și nu al lui. Eu am fost adus împotriva voinței mele în ținutul de lângă mare. Țin mult să trăiesc, de aceea mă supun vrerii stăpânului meu, cum o vei face și tu, frate străin, dacă ești înțelept și ții la viața ta.

— Nu, frate străin, zise Negoro, nu știu încotro a plecat tribul meu, căci eram bolnav. Ei au fugit așa de repede că picioarele mi s-au înmuiat sub mine și am rămas în urmă.

Negoro așteptă ca Ivan să discute cu Karduk. Apoi îl văzu pe rus că se întunecă la chip. Niște bărbați începură să plesnească din bice. Se arătă înspăimântat și strigă că era bolnav, că nu știa nimic, că avea să spună tot ce cunoaște. După ce vorbi, Ivan le dădu poruncă oamenilor săi să pună mâna pe el. Fu legat, ca să nu fugă. Deși slăbit din pricina bolii, loviturile de bici îi dădură puteri noi, încât se zbătu cu forțe înzecite ca să scape.

Karduk se apropie de el și îi spuse că totul avea să fie bine după ce aveau să găsească tribul. El întrebă: „După aceea voi fi lăsat în pace, să mă odihnesc?” El întreba mereu același lucru.

În timp ce se prefăcea bolnav și, cu ochii stinși, se uita înjur, observă câți soldați avea cu el Ivan. Mulțumit, pricepu că rusul nu-l ținuse minte de atunci de când îl bătuse înaintea porților fortului.

Erau acolo vânători din Slavonia cu piele albă și mușchi tari, finlandezi micuți și cu pieptul lat, ce aveau nasul plat și chipul rotund, siberieni cu nasul acvilin, bărbați slabi cu ochi oblici, ce aveau în vene sânge tătar, mongol, dar și slav. Toți aceia erau niște aventurieri sălbatici, niște ucigași nemiloși, ce veneau din țări îndepărtate, de pe celălalt mal al Mării Behring, și treceau prin foc și sabie lumea cea nouă pe care o luaseră de curând în stăpânire, dornici să pună mâna pe bogățiile ei.

Negoro se uită la ei mulțumit, văzându-i, în mintea lui, zdrobiți de pietrele din trecătoare. Își închipuia mereu trecătoarea aceea, chipul și silueta lui Oona, îi auzea glasul, îi simțea căldura privirii. Nu uita însă nici o clipă să geamă și să se clatine, să strige când îl biciuiau. Se temea, mai ales, de Karduk, fiindcă înțelesese că nu era un om în care să ai încredere, fiindcă avea privirea înșelătoare și limba pricepută. Vorbea prea bine, își zise el, pentru un om cinstit.

Merseră întreaga zi. În dimineața următoare, după ce Karduk îi puse câteva întrebări la porunca lui Ivan, el răspunse că nu credea să ajungă tribul în acea zi. Ivan nu avea mare încredere în el, căci fusese călăuzit odată de bătrânul Kinoos pe drumul ce ducea la apa înspumată unde îl așteptaseră

indienii. Astfel că, ajungând la o trecătoare, își opri oamenii, vreo patruzeci, apoi, prin mijlocirea lui Karduk, întreabă dacă defileul acela era liber.

Negoro se uită repede la trecătoare, fără prea mare atenție. Era o surprăsură ce se desprinsese din peretele de stâncă. Acesta, acoperit de tufe și de plante agățătoare, ar fi putut ascunde mai multe triburi ca al lui Negoro.

Clătină din cap și zise:

— Aici nu e nimeni. Drumul e deschis. Ivan vorbi iar cu Karduk și acesta îi spuse:

— Află, frate străin, că dacă nu sunt adevărate cuvintele tale și dacă tribul ocupă trecătoarea și îl atacă pe Ivan și pe ai săi, tu vei muri imediat.

— N-am greșit, răspuse Negoro. Drumul e liber.

Ivan nu avea încredere în el. Trimise doi vânători slavoni înainte. Alți doi, la porunca lui, se postară lângă Negoro. Îi puseră puștile în piept și așteptară.

Așteptau toți. Negoro știa că, dacă avea să zboare vreo săgeată sau să fie aruncată vreo suliță, el avea să piară imediat. Cei doi slavoni înaintau fără necazuri, făcându-se din ce în ce mai mici. Când ajunseră la capătul trecătorii, se urcară pe o stâncă și făcură semn cu pălăriile că totul era bine.

Puștile fură îndepărtate de pieptul lui Negoro. Ivan le porunci oamenilor săi să pornească prin trecătoare. Rusul era tăcut și gânditor. Timp de o oră merse tăcut, apoi îl întreabă pe Negoro, prin mijlocirea lui Karduk:

— De unde știai că drumul e liber dacă l-ai cercetat atât de puțin timp?

Negoro se gândi la păsărelele pe care le văzuse printre stânci și tufișuri, apoi zâmbi. Era simplu. Ridică însă din umeri și nu răspuse, fiindcă se gândea la o altă trecătoare, la ale cărei stânci aveau să ajungă curând și de unde păsărelele aveau să lipsească.

Îi convenea că indianul Karduk venise de pe Marea Cețurilor, unde nu sunt nici arbori, nici tufe și unde bărbații cunosc lucrurile oceanului, nu pe cele ale pământului ori ale pădurii.

După trei ceasuri, când soarele era chiar deasupra capetelor lor, ajunseră la un alt defileu. Karduk zise:

— Uită-te bine, frate străin, să vezi dacă drumul ne e liber. Ivan nu va aștepta iar ca doi dintre oamenii săi să meargă înainte.

Negoro privi trecătoarea, în vreme ce doi bărbați puse-ră țevile puștilor în pieptul său. Văzu că păsărelele plecaseră de acolo, ba chiar o rază de soare sclipind pe țeava unei arme. Se gândi la Oona și la cuvintele ei: „Când va începe lupta, să fugi repede dintre ei, ca să nu fii ucis.”

Simți cum cele două puști îl apăseau pe piept. Asta nu făcea parte din planul ei. Nu putea fugi de acolo. Dacă începea lupta, avea să moară primul.

— Drumul e liber, zise, cu glasul ferm, prefăcându-se că geme de bolnav ce era și că privirea îi era tulbure.

Ivan și cei patruzeci de oameni ai săi, aduși de dincolo de Marea Behring, porniră. La fel făcură Karduk, bărbatul din Pastolik, și Negoro, amenințat de cele două arme. Urcușul se dovedi greu. Nu puteau merge mai repede. Lui Negoro i se părea însă că se apropiau prea repede de mijlocul trecătorii.

O împuşcătură răsună dintre stâncile din dreapta lor. Negoro auzi strigătul de luptă al tribului său. Îi văzu pe ai săi ivindu-se dintre tufişuri, de după stânci. Apoi se simţi străpuns de o flacăra. Se prăbuşi. Viaţa lui încerca, disperată, să se mai agaţe de trup.

Încercă să se prindă cu ghearele de viaţă şi nu vru să o lase să plece. Respira încă aerul care îi ardea plămâni. Abia mai auzea şi mai vedea ceva, când şi când. Îi desluşi pe vânătorii lui Ivan. Se prăbuşeau unul după altul. Fraţii lui, în plin măcel, umpleau văzduhul de glasuri şi de zgomot de arme. La capătul trecătorii şi pe vârfurile pereţilor acesteia se zăreau femei şi copii ce aruncau pietre. Ca nişte fiinţe, acestea făceau salturi largi, apoi se izbeau de pământ cu mare zgomot., Soarele dansa deasupra lui, pe cer. Pereţii înalţi se clătinău şi se prăbuşeau. El de-abia mai vedea şi mai auzea. Când voinicul Ivan căzu la picioarele sale, fără viaţă, zdrobit de un bolovan, îşi aminti de ochii scoşi ai bătrânului Kinoos şi se bucură.

Apoi începu să se facă linişte. Bolovanii nu mai cădeau. Cei din tribul său înaintară cu prudenţă, ucigându-i pe răniţi. Lângă el se bătea un slav puternic. Nu vroia să moară, aşa că îl străpunseră cu suliţele.

Apoi văzu, deasupra lui, chipul Oonei. Îi simţi braţul cuprinzându-l. Pentru o clipă, soarele nu se mai clătină, pereţii cei înalţi rămaseră dreپتی, nemişcaţi.

— Eşti un viteaz, Negoro.

O auzi spunându-i la ureche:

— Eşti bărbatul meu, Negoro.

Cât dură acea clipă, trăi întreaga viaţă de bucurii, râsete, cântece de care îi vorbise ea. Cum soarele pleca de pe cerul de deasupra lui, ştiu că amintirea pe care o avea de la ea era tare plăcută.

Când amintirea aceea se pierdea şi pierea în umbra ce-] acoperea, află în braţele ei odihna şi blândeţea care îi fuseseră promise. În vreme ce noaptea îi cuprindea, simţi coborându-se asupra lui o pace adâncă, aşa, cum stătea cu capul la sânul femeii. Apoi amurgul se duse şi el pătrunse în misterul tăcerii.

FIUL LUPULUI.

Bărbatul apreciază rareori femeia la adevărata ei valoare atâta vreme cât nu este lipsit de tovarăşia ei. Nu înţelege subtilităţile tipic feminine şi nici nu-şi bate capul prea mult cu aşa ceva. Însă în ziua în care tovarăşa de viaţă îi lipseşte, în existenţa lui se face un gol care începe să crească fără încetare.

Bărbatul vrea ceva şi nici el nu ştie ce anume. În zadar încearcă prietenii să îl vindece prin fel de fel de leacuri miraculoase. Boala se înrăutăţeşte cu trecerea timpului. Evenimentele vieţii îşi pierd toţ interesul pentru el. În cele din urmă, într-o bună dimineaţă, bărbatul înţelege brusc starea lui de spirit.

Acest lucru s-a întâmplat, iată, nu o dată într-un ţinut udat de apele Yukonului. Bărbatul respectiv şi-a făcut rost imediat de o barcă sau şi-a înhămat câinii la sanie şi a pornit către sud. A revenit câteva luni mai târziu, însoţit de o femeie, care să-l respecte şi să ia parte, alături de el, la muncile dure cu care se îndeletnicea.

Fără îndoială, un astfel de om este egoist, obligându-și femeia să împartă cu el destinul aspru al celui care trăiește într-un ținut aproape sălbatic. Ce fel de tovarășă își poate găsi el însă, ca să-l însoțească și să reziste în condițiile grele de acolo? Scruff Mackenzie era un om născut pe malurile Yukonului. Tot aspectul lui exterior trăda acest lucru. Chipul îi purta urmele celor douăzeci și cinci de ani de luptă neîncetată împotriva unei naturi aspre, sălbatice. În ultimii doi ani, căutase neîncetat aurul care se găsește în locuri foarte greu accesibile omului.

Când singurătatea a început să-l apese, nu s-a mirat prea mult, căci avea o anumită experiență și îi mai văzuse pe alții suferind de aceeași boală. Ca efect, începu să muncească și mai mult decât o făcuse până atunci. Cât fu vara de lungă, se bătu cu muștele și lucră în ținutul aurifer Stuart River, ca să își facă rost de o cantitate dublă de provizii față de cât avea nevoie în mod normal.

După aceea, legând mai mulți bușteni între ei, și-a construit o plută, cu care a coborât pe Yukon până la Fort Mile, unde și-a ridicat o cabană frumușică, care se detașa față de celelalte din așezarea respectivă. Mulți au vrut să i-o cumpere, dar i-a respins pe toți și a continuat să își facă pregătirile pentru iarnă, aprovizionându-se pentru două persoane.

Bineînțeles, Scruff Mackenzie era un om cu un ascuțit simț practic. Când avea nevoie de ceva, își procură acel lucru fără a se deranja prea mult în acest scop. Deși învățat cu cele mai grele munci, nu-și plănuiise ca să facă o călătorie de nouă sute de kilometri pe gheață, apoi de două mii pe mare și încă de o mie cinci sute pe uscat, ca să își găsească o femeie. Nu. Viața i se părea prea scurtă ca să acționeze în acest fel.

De aceea porni către câmpia cea întinsă-de unde izvora fluviul Tanana, ducând cu sine o încărcătură neobișnuită.

Era un călător neobosit, iar animalele care-l ajutau la transport se bucurau de o rezistență ieșită din comun. Nu doar că făceau față unui efort uriaș, dar nu cedau ușor nici în fața foamei.

După trei săptămâni de drum, ajunse în tabăra vânătorilor indieni ai tribului Sticks, aflată pe cursul superior al fluviului Tanana. Aceștia se mirară de îndrăzneala lui, căci prezența lor îi înspăimânta pe albi. De altfel, destui coloniști fuseseră uciși de indieni care-i deposedaseră de puținele bunuri pe care nefericiții le avuseseră asupra lor. O viață de om nu valora mai mult ca un topor sau o pușcă veche...

Cu toate acestea, Scruff Mackenzie înainta hotărât în mijlocul lor, apelând, în același timp, la sângele său rece, obrăznicia și familiaritatea ce-i erau caracteristice. Îi știa bine pe indieni, de aceea folosea, în comportamentul său, arme atât de diferite. Știa deci să se arate îngăduitor sau să amenințe pe un ton ferm, care nu lăsa loc de replică.

Se duse drept la șeful indienilor, Thling-Tinneh, se înclină înaintea lui și îi oferă o livră de ceai negru și una de tutun. Astfel, căpătă imediat bunăvoința șefului de trib. Apoi se amestecă printre tineri și tinere și îi anunță pe aceștia

că avea să dea un pollach, adică o petrecere specifică indienilor, chiar în acea seară.

Pe o suprafață dreptunghiulară, având două sute de picioare lungime și douăzeci și cinci lățime, zăpada fu bătătorită până ce se formă o zonă dură. În mijlocul acesteia se făcu un foc mare, iar pe marginile dreptunghiului uriaș se puseră crengi de brad.

Membrii tribului, cam șaizeci la număr, își abandonară activitățile obișnuite și, adunându-se din corturile lor, începură să cânte în onoarea oaspetelui lor.

În cei doi ani în care trăise prin regiune, Scruff Mackenzie învățase cele câteva sute de cuvinte mai des folosite de indieni. Le stăpânea și modul de exprimare gutural, le asimilase și întorsătura frazelor.

În acest fel, reuși să le țină un discurs pe placul lor, în care amestecă lucrurile reale cu idolii și metaforele specifice pieilor roșii. După ce Thling-Tinneh și vrăjitorul tribului i-au răspuns în același mod, albul le dăruie diverse lucruri celor din jur și începu să cânte alături de ei. Mai târziu, luă parte la jocul celor cincizeci și două de bețe, la care se pricepea foarte bine.

Pielele roșii îi. Fumară tutunul și se arătară încântați. Tinerii păstrară însă o atitudine rezervată. Printre ei se găseau luptători îndrăzneți, pe care-i întărrătau și mai mult vorbele bătrânelor fără dinți sau râsetele fetelor ce făceau aluzii la lucruri foarte clare. Îi cunoscuseră puțin pe albi, fiii lupului, cum li se spunea, dar știau că erau capabili de lucruri neobișnuite.

În ciuda aparenței sale indiferente, Scruff Mackenzie remarcă rezerva lor față de el. Înfășurat în blănurile lui, în noaptea care urmă se gândi serios la ceea ce avea de făcut și își perfecționa planul pe care voia să-l ducă până la capăt. În această vreme, fuma neîncetat, pipă după pipă.

Dintre fețele pe care le văzuse îi plăcea una singură. Era chiar fiica șefului de trib, frumoasa Zarinska! Trăsăturile ei, talia ei, felul în care se purta corespundeau cu tipul de frumusețe specifică femeilor albe, astfel că ea părea o anomalie în mijlocul tinerelor din trib...

Avea să o ia cu el, să o facă soția lui și să îi schimbe numele în Gertrude! Hotărându-se astfel, se așeză pe o parte, închise ochii și adormi lipsit de griji.

Ceea ce voia el nu era lesne de îndeplinit. Trebuia să joace tare. Scruff Mackenzie era șiret și se comporta aparent indiferent față de obiectivele urmărite, lucru care-i cam încurca pe indieni.

Trebuia să-i facă pe acei războinici să înțeleagă că era un vânător neîntrecut și un foarte bun țintaș, astfel că fu laudat de toți cei din jur atunci când doborî un ren american de la o distanță de cinci sute de metri.

Într-o seară Scruff Mackenzie îl vizită pe Thling-Tinneh în adăpostul lui garnisit cu piei de ren și de alte animale. Îi vorbi tare și îi oferie tutun cu multă generozitate. Aceeași onoare i-o făcu vrăjitorului, căci știa ce influență avea acesta din urmă asupra celor din trib și voia să aibă un aliat ca el.

Vrăjitorul era însă mândru și rece. Nu reuși să-l cucerească și Scruff Mackenzie se gândi că trebuia, mai curând, să îl treacă pe lista celor care, la prima ocazie ivită, i-ar fi devenit dușmani.

Albul, care nu reușise a se afla vreodată singur cu Zarinska, îi arunca doar priviri înflăcărate, prin care o înștiința foarte clar de intențiile sale. Ea înțelese și, de fiecare dată când se ivea prilejul ca să rămână singură cu englezul, chemă în jurul ei o mulțime de fete, pentru a-i zădărnici planul.

Mackenzie înțelese că îi făcea în ciudă, dar timpul lucra în favoarea lui și el nu se grăbea. Știa că el îi ocupa gândurile și acea presiune psihică, exercitată zilnic asupra fetei, îi servea mai bine planurile ca orice altceva.

În cele din urmă, într-o seară, când crezu el de cuviință că venise timpul să acționeze, părăsi locuința plină de fum a șefului de trib și se duse la cea vecină, unde se găsea Zarinska. Față stătea în mijlocul femeilor de cele tnai diferite vârste, cum făcea de obicei, lucrând la tnocasini și la șiragurile de perle.

Când intră englezul, femeile începură să râdă și să glumească, legându-se de numele lui și de cel al Zarinskăi. El le luă pe rând și le dădu afară, în zăpadă, de unde ele fugiră și răspândiră vestea în toată tabăra.

După ce rămase singur, Scruff îi vorbi cu căldură fetei, chiar în limba ei, despre dragostea pe care i-o purta. După două ore, se ridică și plecă.

Se învoiseră: Zarinska avea să vină în cabana omului alb. Rămânea ca el să-i vorbească șefului de trib despre Voința lor. Se putea că indianul să nu fie de acord cu *ei... Dacă avea să spună nu? Oricum, fata trebuia să ~vină în cabana omului alb!

Vru să dea la o parte pieile care formau ușa de la intrarea în locuința ei și să iasă de acolo, când un geamăt de-al ei îl opri să o facă. Se întoarse la ea. Așezată în _ genunchi înaintea lui, Zarinska, stând pe o blană de urs, îmbujorată, își desfăcu de la brâu centura grea pe care o purta mereu.

Mirat, bănuitor, albul o privi, fiind atent, în același timp, la orice zgomot ce ar fi venit dinafară. Mișcarea pe care o făcu ea în continuare îi risipi teama și îl făcu să zâmbească, încântat. Zarinska se ridică, luă din sacul ei un fel de teacă din piele de muflón, împodobită cu mai multe perle care o făceau să strălucească. Îi luă apoi cuțitul cel mare de vânătoare și îl privi. Câteva clipe cu respect, fiind parcă tentată să îi încerce tăișul cu degetul, după care îi prinse lui Mackenzie arma iar la șold, așezată în teaca aceea nouă.

Mackenzie îi sărută buzele pe sub mustața-lui mare. Fata nu se aștepta să fie astfel mângâiată de către alb.

Ducând sub braț un pachet enorm, Scruff Mackenzie se îndreptă apoi către adăpostul lui Thling-Tinneh, fiind observat cu atenție de cei din trib.

Copiii alergau în toate părțile, aducând lemne uscate în locul unde pollach-vX urma să se desfășoare. Un murmur de voci feminine se auzea din ce în ce mai clar, iar războinicii tineri se adunaseră și se consultau, sobri, în vreme ce de sub cortul vrăjitorului se auzeau fel de fel de incantații.

Thling-Tinneh era împreună cu soția lui, o femeie cu ochi jucăuși. De la primă privire, englezul înțelesese că vestea se aflase deja. De aceea intră direct în subiect, după pe depuse darurile lui la picioarele celor doi.

— O, Thling-Tinneh, puternicule șef al neamului Sticks și al ținutului Tanana, îi strigă el, tu le poruncești peștilor, urșilor, renilor și altor animale ceea ce au de făcut! Omul Alb vine azi în fața ta cu un gând bun. De multe luni trăiește singur, cabana lui este goală. Inima lui s-a închis în singurătate, dar suspină după o femeie care să se așeze alături de el, sub acoperișul lui și care, atunci când se întoarce de la vânătoare, să-i ofere o masă caldă... El a auzit lucruri ciudate: pașii furișați ai copiilor și glasurile tinerilor au ajuns până la el... O dată, un spirit i-a tulburat singurătatea în timpul nopții. Corbul, tatăl tău, Marele Corb, tatăl întregului neam Sticks, i-a vorbit astfel Omului Alb: „Încalță-ți mocasinii, ia-ți armele și pregătește-te de drum. Ia cu tine hrană pentru mai multe zile și încarcă-te de daruri frumoase pentru șeful Thling-Tinneh. Apoi întoarce-ți ochii către locul unde soarele are obiceiul să dispară la mijlocul primăverii. Vei călători până pe pământurile marelui șef. Îi vei oferi darurile tale minunate și astfel Thling-Tinneh, care este fiul meu, va deveni tatăl tău. Sub acoperișul lui trăiește o față căreia i-am dat viață spre a fi soția ta”.

Astfel a vorbit Marele Corb, viteazule șef! Iată de ce ți-am pus la picioare atâtea daruri și doresc să îți iau fata.

' Bătrânul nu se grăbi să-i răspundă. Cu un gest plin de mândrie, își aranja mai întâi blana ce o purta pe spate. Când vru să-i vorbească, un om micuț se furișă!

În locuință și îl anunță pe Thling-Tinneh că adunarea tribului îl aștepta la sfat. T

— Omule Alb, căruia noi îi zicem Vânătorul de Mufloni și încă Lupul sau Fiul Lupului! Începu indianul. Noi știm că tu faci parte dintr-un neam puternic și suntem mândri că te avem oaspete la pollach-ul nostru. Însă peștele-rege nu face alianță cu peștele obișnuit și nici Corbul nu se unește cu Lupul!

— Ce vrei să spui? Îi strigă Mackenzie. Le-am întâlnit pe fetele Corbului în casele Lupului! Soția lui Mortimer, soția lui Tregidgo, cea a lui Barnabas, care s-a întors acum două ierni. Am auzit vorbindu-se de bine și despre alte fiice ale Corbului, deși nu le-am văzut.

— Adevărat este ceea ce spui, fiul meu. Sunt însă uniri nefericite, ca a apei cu nisipul sau a bulgărelui de zăpadă cu soarele. Te-ai întâlnit cu Mason și cu tovarășa lui? Nu? ... A venit aici cu zece ani în urmă. A fost primul dintre Lupi. Îl însoțea un bărbat înalt, drept ca o ramură de sălcie, puternic precum ursul, fără păr pe față și cu inima ca luna plină în miez de vară.

— Ah, îl întrerupse Scruff, recunoscându-l pe cel despre care-i vorbea șeful de trib, este Malemute Kid!

— Un bărbat foarte puternic. I-ai văzut vreodată femeia? Este sora adevărată a Zarinskăi.

— Nu, șefiile, nu o cunosc. Am auzit vorbindu-se însă despre ea. Mason a fost ucis de un brad uriaș, care a căzut peste el. Își iubea însă mult femeia și i-a lăsat o grămadă de bani. Cu ajutorul lor, ea trăiește acum cu fiul ei în ținuturi mult mai blânde decât acestea și pline de soare în tot cursul anului.

Sosi un alt mesager, care-l chemă urgent pe Thling-Tinneh la adunarea războinicilor săi. Cum Mackenzie îl dădu pe ușă afară pe noul venit, îi zări pe bărbați aplecați deasupra focului care le încălzea adunarea. Le auzi glasurile groase unite într-un cântec bine ritmat și înțelese pe dată că vrăjitorul tribului îi întărâta, stârnindu-le furia împotriva lui.

Se grăbea, de aceea se întoarse iar către șef:

— Iată deci, o vreau pe fata ta! Aici ai tutun, ceai, vase pline cu zahăr, cuverturi groase, batiste mari și frumoase, o carabină, una nouă și bună, cu multe gloanțe și praf de pușcă.

— Nu le primesc, îi răspunse indianul, refuzând cu greutate acele daruri îmbietoare. Tribul meu s-a adunat. Ei sunt împotriva unirii tale cu fiica mea.

— Dar nu ești tu șeful lor?

— Fără îndoială că da, însă tinerii sunt furioși, căci lupii le iau fețele și ei nu se mai căsătoresc.

— Ascultă-mă, Thling-Tinneh, cu sau fără voia ta, înainte ca ziua să urmeze nopții, Lupul va pleca spre munții de la răsărit și se va îndrepta spre ținutul Yukonului împreună cu Zarinska!

— Înainte să se facă miezul nopții, tinerii mei războinici vor arunca, poate, carnea Lupului câinilor tribului și oasele lui vor fi presărate în zăpadă până ce, la primăvară, neaua va fi topită de soare și vor fi văzute iar de către oameni.

Amenințării i se răspundea printr-o altă amenințare. Chipul bronzat al lui Mackenzie deveni roșu stacojiu. Ridică tonul. Soția bătrână, care până atunci asistasă nepăsătoare la spectacol, se strecură afară trecând pe lângă el.

Brusc, indienii încetară să mai cânte. Se auziră mai multe glasuri vorbind zgomotos. Mackenzie o prinse de o mână pe bătrâna care abia pășise pe zăpada de afară și o, trase înapoi înăuntru, silind-o să se așeze pe o blană de urs întinsă pe jos.

— Îți mai spun o dată: ascultă-mă, o, Thling-Tinneh! Lupul moare cu prada încleștată în dinți! Alături de el vor cădea zece dintre cei mai buni oameni ai tăi. Gândește-te că ai nevoie de ei la vânătoare, care de abia a început, ca și la pescuit, peste câteva luni. Cu ce vă va fi de folos moartea mea? Eu cunosc obiceiurile voastre: tu vei avea o parte din toate bogățiile mele dacă fata ta mă va însoți și va fi femeia mea. Dacă mă ucizi, nu uita, vor veni frații mei. Ura lor nu se va potoli niciodată... Și ei sunt mulți! Neamul meu este mult mai mare decât al tău. Asta e soarta. Mai bine acordă-mi ceea ce îți cer și toate lucrurile astea frumoase îți vor aparține.

De afară se auzeau pași pe zăpadă. Mackenzie își pregăti carabina și își verifică pistoalele de la centură.

— Spune da, mare șef!

— Dar neamul meu spune nu!

— Spune da, și aceste bogății vor fi ale tale. Apoi îi voi convinge și pe cei din neamul tău.

— Dacă așa vrea Lupul, voi lua aceste daruri. Dar l-am avertizat...

Mackenzie îi împinse toate darurile, își dezarma carabina, și îi mai dădu în plus o batistă de mătase în diverse culori. În acea clipă intră vrăjitorul, urmat de șase tineri indieni.

Mackenzie, frecându-și hainele de ei, trecu printre ei și ieși de acolo.

— Gătește-te de drum, îi zise el scurt Zarinskăi, atunci când trecu pe lângă cortul ei.

După care se grăbi să își pregătească atelajul de plecare.

Câteva minute mai târziu, veni în mijlocul adunării celor din tribul Sticks. Zarinska se afla lângă el. Scruff se așeză lângă șeful tribului, iar fata trecu în stânga lui, puțin mai în spate, acolo unde trebuia să stea în mod normal femeia.

Se apropia clipa înfruntării. Nu era rău ca să-l păzească fata de un atac venit din spate...

Strânși în jurul focului, războinicii intonau un cântec amintind de vremurile demult trecute. Ciudat, acel cântec, cu pauze repetate, cu un refren obsedant, nu părea deloc frumos, dimpotrivă. Părea îngrozitor...

În celălalt capăt al dreptunghiului amenajat, cinci sau șase femei dansau, sub privirile vrăjitorului. Pe jumătate ascunse de pletele negre care le ajungeau până la centură, ele se balansau încet, înapoi și înainte, iar trupurile li se unduiau după ritmul care se schimba neîncetat.

Mackenzie asista la o scenă stranie, un anacronism. Secolul al XIX-lea nu se simțea prin nimic în mijlocul acelor oameni primitivi, care păreau un fragment rupt din Lumea Veche, încă din timpurile când vânătorii locuiau în cavernele preistorice ale Europei...

Câțiva câini lupi, culcați în zăpadă la picioarele stăpânilor, priveau spectacolul cu ochii injectați de sânge, cu gurile imense deschise, reflectând parcă lucirile roșii ale focului.

Pădurea dormea, nepăsătoare, sub lințoliu-i alb.

Tăcerea în care era cufundată fu tulburată, de câteva ori, de murmurele oamenilor. Stelele sclipeau pe bolta albastră, înghețate parcă de frig, în vreme ce spiritele iernii își purtau hainele luminoase peste împărăția cerurilor.

Lui Scruff Mackenzie nu-i păsa însă prea mult de măreția aceluia spectacol. Cercetă din priviri primele rânduri de brazi ale pădurii. Cum rezistau ei uneori unor friguri de cel puțin patruzeci de grade Celsius sub zero?

Gândurile îi zburară la femeile albe, care sunt așa de delicate. Cum ar fi rezistat una dintre ele acolo? Se mulțumi să zâmbească. Totuși, era fiul uneia dintre acestea și primise o moștenire regală: rasa lui avea dreptul și puterea de a domni, pe mare și pe uscat, asupra oamenilor și animalelor de toate felurile.

Se afla singur împotriva a o șuta de indieni, departe de alți englezi, într-un ținut ostil; simți însă că prin vene îi trece sângele fierbinte al strămoșilor

săi, marii cuceritori, dorința iubirii sălbătice și periculoase ce devenea, pe măsură ce lupta se apropia, ardoarea de a învinge sau muri!

Cântecele și dansurile încetară. Vrăjitorul începu să le vorbească indienilor cu multă însuflețire. Cu ajutorul mitologiei lor complicate, reușea ușor să agite spiritele credule ale celor din neamul său.

Opunând principiile creatoare, personificate de Cioară și de Corb, lui Mackenzie, îl stigmatiza pe alb cu denumirea de lup, principiu al luptei și al distingării. Nu era vorba doar despre înfruntarea dintre aceste forțe spirituale, ci de o luptă fără milă, în care aveau să se înfrunte pe viață și pe moarte doi bărbați.

Indienii reprezentau copiii lui Jelchs, Corbul, cel care le-a adus oamenilor focul. Mackenzie era urmașul Lupului, adică al Răului. Nici o imagine nu era suficient de degradantă, nici un cuvânt destul de dur pentru a-l califica pe Mackenzie, acel intrus, spirit rău, mesager al distrugerii.

Un răget sălbatic se ridică din piepturile celor ce-l ascultau când el începu-să le zică:

— Da, frații mei, Corbul este atotputernic. Nu el a adus focul din cer, ca să ne încălzim? Nu el a făcut să iasă soarele, luna și stelele din peșterile în care stăteau, aducându-ne astfel lumina? Nu el ne-a învățat să luptăm contra spiritelor rele, ca Foamea și înghețul? Acum, Jelchs este furios pe copiii săi, care au rămas puțini, și refuză să îi ajute, căci au pornit pe drumuri greșite, au făcut fapte rele și au primit în locuințele lor pe dușmani, pe care i-au așezat în jurul focurilor lor. Corbul este mâhnit de necinstea copiilor săi. Dacă însă voi vă veți ridica și îi veți arăta că vreți să vă întoarceți la el, va ieși din întuneric spre a vă ajuta!

O, fraților, Mesagerul Focului a venit și i-a murmurat aceste cuvinte la ureche vrăjitorului vostru, lată-le: „Tinerii să ia de soții pe tinerele tribului și să le ducă în locuințele lor! Să-l ia de gât pe Lup și ura lor față de el să fie nestinsă pe vecie! Doar alunei femeile lor vor fi iar fecunde, ei se vor înmulți și vor deveni un neam puternic, iar Corbii vor conduce multele triburi ale părinților lor și ale părinților părinților lor departe, spre Miazănoapte. Aceste triburi vor învinge Lupii, care vor dispărea precum focurile din tabăra noastră, iar Corbii vor rămânea stăpânii întregului pământ!” Acesta este mesajul lui Jelchs.

Cuvintele acelea provocară urletele amenințătoare ale indienilor care, astfel încurajați, se ridicară în picioare, gata de luptă.

Mackenzie era și el gata de luptă. Așteptă însă ca să vadă ceea ce urma.

Mai multe glasuri cerută ca Vulpoiul să le vorbească. Acestea se stinseră abia când un tânăr păși înaintea lor, ca să le vorbească, la rândul lui.

— Fraților, cuvintele vrăjitorului au fost spuse cu multă înțelepciune. Fiindcă Lupii ne iau fetele, nu vom mai avea copii. Am ajuns o mână de oameni! Lupii ne-au luat blănurile călduroase și ne-au dat în schimb spiritele rele care se odihnesc în sticle și veșminte făcute cu iarbă și nu cu blană de castor sau de răs. Hainele acelea nu sunt călduroase, iar bărbații noștri mor de boli ciudate din pricina lor.

Eu, Vulpoiul, nu am femeie... De ce? De două ori mi s-a întâmplat că fetele care îmi plăceau au fost luate de la noi de către Lupi. Astăzi mi-am pus deoparte blănuri de castor, piei de ren că să-l înduplec pe Thling-Tinneh să îmi dea ca femeie pe fata lui, Zarinska. Iată însă că ea și-a pus mocasinii și este gata de plecare împreună cu blestematul de Lup...

Acum nu este vorba doar de mine. Același lucru i s-a întâmplat și Ursului. Și el ar fi vrut să fie tatăl copiilor lui Zarinska, și el a pregătit nenumărate blănuri pentru aceasta... Vorbesc deci în numele tuturor tinerilor care mi au soții. Lupii nu se liniștesc niciodată și ne iau fetele cele mai frumoase. Nouă ne rămân doar cele urâte!

Priviți-o pe Gugkla! Continuă el, arătând spre o femeie infirmă. Picioarele îi sunt strâmbe ca coasta unui canoe. Nu este în stare nici măcar să aducă lemne de foc sau să ducă mâncare vânătorilor. Au ales-o oare Lupii pe ea?

— Bineînțeles că nu! Strigară indienii.

— Iată-o pe Moyri, ai cărei ochi au fost învărtiți în cap de către Spiritul Rău. Copiii se sperie de ea și se spune că doar ursul nu se teme de ea. Au ales-o oare pe ea Lupii?

Războinicii îi dădură iar dreptate.

— Iată-o și pe Rischet, care stă chiar lângă mine. Cuvintele mele nu ajung până la ea. Niciodată nu a auzit glasul bărbatului ei sau gânguritul copilului ei. Ea trăiește într-o tăcere veșnică. De ce n-au ales-o Lupii pe ea? Fiindcă ei aleg ceea ce este mai bun, iar nouă ne lasă resturile... Ei bine, fraților, de acum înainte nu va mai fi așa! Nu-i vom mai lăsa pe Lupi să ne fure ce avem mai bun. A venit clipă ca hoțiile lor să înceteze!

Chiar când pronunța acele cuvinte, o lumină roșie, verde, galbenă și violetă traversă cerul de la un capăt la celălalt. Fenomenul acela îl încuraja și mai mult. Întinse brațele înainte și le strigă indienilor:

— Iată că spiritele părinților noștri se trezesc. În noaptea asta se vor petrece fapte de pomină!

Se dădu apoi înapoi câțiva pași, lăsând locul unui alt războinic. Acesta era un uriaș, depășind cu un cap pe cei mai înalți oameni din trib! Lat în umeri, cu pieptul dezgolit, sfida gerul.

Cuvintele îi ieșeau cu greutate din gură, căci nu era învățat să le vorbească altora. Chipul îi era oribil. O cicatrice groasă îi deforma toată partea stângă a feții.

Începu să se lovească cu pumnul în piept, iar acesta răsună ca o tobă. Glasul lui gros părea un muget de taur și ieșea afară ca dintr-o grotă.

— Sunt Ursul, fiul lui Vârf de Argint! Glasul meu părea încă acela al unei fete pe vremea când am vânat primul răs și primul ren. Când vântul sufla nemilos, am trecut munții din miazăzi și am ucis trei oameni albi pe albia fluviului. Am întâlnit ursul alb și acesta s-a retras din calea mea!

Se opri o clipă și își trecu mâna peste cicatricile înfiorătoare. Continuă apoi:

— Eu nu sunt ca Vulpoiul. Limba îmi este înghețată ca apa. Nu voi vorbi mult, vă voi spune doar câteva cuvinte. Vulpoiul vă anunța că în noaptea aceasta se vor petrece fapte de pomină. Așa să fie! Vorbele îi ies însă pe gură ca apa din izvor, dar el nu e în stare de fapte mari. În noaptea asta eu mă voi bate cu Lupul, îl voi ucide și Zarinska va veni în culcușul meu. Am terminat!

Deși era evidentă ostilitatea celor din jurul lui, Scruff se descurcă destul de bine. Își duse mâinile la cele două revolve, asigurându-se astfel că se putea servi de ele în orice clipă, și își scoase degetele prin găurile speciale ale mânușilor sale lungi până la coate. Își dădea seama că, Dacă dușmanii l-ar fi atacat deodată, n-ar fi avut nici șansă de scăpare. Era însă decis să își vândă pielea cât mai scump...

Ursul îi domina pe ceilalți războinici din trib. Pe cei mai înflăcărați, și care nu-l ascultau, îi doboră cu pumnul său înfricoșător.

Când agitația se mai potoli, Mackenzie se uită la Zarinska și rămase uimit.

Pregătită de luptă, cu nările fremătând și mâna încleștată pe un bici, părea o leoaică gata de luptă! În ochii ei negri se citeau disperarea și sfidarea. Își țintuia din priviri dușmanii, adică bărbații din fostul ei trib! Când se uită însă la englez, ochii îi mărturisiră întreaga ei dragoste.

În zadar încercă Thling-Tinneh să le vorbească. Glasul nu i se auzea datorită zgomotului. Atunci Mackenzie lăcu un pas înainte. Ursul scoase un urlet sălbatic și lung, dai albul se aruncă asupra lui cu atâta furie, încât uriașul indian se dădu înapoi, iar din gâtlej îi ieși un geamăt.

Câțiva izbucniră în râs văzându-l că s-a dezumflat astfel. Toți războinicii prezenți fură însă nevoiți să-l audă vorbind și pe alb:

— Frații mei, le strigă Mackenzie, cel căruia îi spuneți Lup a venit în mijlocul vostru cu vorbe bune, ca un prieten. Buzele lui n-au rostit nici o minciună. Dar oamenii voștri v-au spus despre el ceea ce aveau ei pe suflet. Nu mai pot rosti nici o vorbă bună despre ei, din moment ce ei au vorbit de rău despre Lup.

Vă zic deci că vrăjitorul vostru e un mincinos și are o Jimbă rea. Mesajele sale nu vin de la Cel-Care-A-Adus-Focul. Urechile lui nici n-ar putea auzi glasul Corbului.

Și-a bătut joc de voi și v-a povestit minciunile lui!

De altfel, nu are nici o putere. Aduceți-vă aminte diverse lucruri din trecut. Când a trebuit să vă ucideți câinii și să-i mâncați, când vă dureau burțile de foame și nu aveți de mâncare decât piei de animale, când bătrânii și bătrânele voastre piereau flămânzi, iar copiii se stingeau la sânul uscat al mamelor lor, când era numai întuneric și durere în jurul vostru, când mureați unul după altul, ca peștii otrăviți, cu ce v-a ajutat vrăjitorul vostru? A dat el carne burților voastre flămânde? Vă repet, vrăjitorul nu are nici o putere. El doar vă minte. De aceea iată, îl scuip în față!

Oricâtă surpriză a cauzat acel sacrilegiu, mulțimea n-a scos un cuvânt! Cătorva femei li s-a făcut frică, dar bărbații așteptau un miracol.

Ochii lor erau fixați asupra albului și a vrăjitorului. Acesta din urmă simți toată amărăciunea crudei clipe. Puterea avea să-i scape din mâini!

Deschise gura ca să amenințe, dar se dădu repede înapoi din fața atitudinii feroce, a pumnilor strânși și ochilor aprinși ai lui Mackenzie. Acesta rânji, apoi continuă:

— Am murit? M-a lovit vreun trăsnet? Stelele din cer au căzut peste mine și m-au zdrobit? De unde! Am terminat cu acest câine. În continuare am să vă povestesc despre poporul meu, cel mai puternic din lume și care domnește peste toate țările.

Mai întâi de toate, aflați că noi vânăm singuri, așa cum fac și eu. Câteodată ne strângem în haite, precum muflonii în anumite perioade ale anului. Trăim în cabanele noastre care ne apără de gerul nemilos al iernii. Zarinska este o tânără frumoasă și viguroasă. Lupul este mândru dacă ea va deveni mama copiilor săi. Și orice veți face voi că să vă împotriviți acestui lucru, nu veți reuși să mă împiedicați să-mi îndeplinesc gândul. Frații mei sunt mulți și vor veni pe urmele mele! Ascultați care este legea Lupului: „Oricine va ucide un Lup va fi pedepsit și vor pieri zece din neamul lui.” Multe ținuturi au plătit acest preț, iar legea nu va ierta pe nimeni!

Acum le Vorbesc Vulpoiului și Ursului. Au spus că și unul, și celălalt, au ridicat ochii către Zarinska. Ei, bine, eu am și cumpărat-o! Thling-Tinneh se sprijină chiar în clipa asta în pușca pe care i-am dăruit-o. Cu toate acestea, eu vreau să fiu corect față de cei doi războinici.

Vulpoiului, căruia i s-a uscat limba de câte răutăți a spus împotriva mea, o să-i ofer cinci pachete mari de tutun. Astfel i se va umezi gura și va putea să zică și vorbe bune la adunarea războinicilor... Ursului îi ofer două cuverturi, douăzeci de câni de făină, de două ori mai mult tutun decât Vulpoiului și, dacă va vroi să mă urmeze de cealaltă parte a munților de la răsărit, va căpăta o pușcă nouă, precum cea a lui Thling-Tinneh. Dacă nu... Ei, bine, atunci vom vedea ce se va mai întâmpla:

Lupul a obosit să tot vorbească... Vă mai spune o singură dată legea lui: „Dacă un Lup va pieri printre voi, zece dintre Sticks vor fi uciși.”

După ce le spuse acele cuvinte, Mackenzie se întoarce la locul lui. Era însă foarte îngândurat. Noaptea era tare întunecată... Zarinska se apropie de el ca să îi zică ceva și o. Ascultă cu mare atenție, căci îi povestea despre șiretlicurile pe care le folosea Ursul în lupta cu cuțitul.

Înfruntarea dintre alb și uriașul indian devenise inevitabilă... De îndată, nenumărate picioare, încălțate în mocasini, măriră suprafața de zăpadă bătătorită din jurul focului.

Se vorbea mult despre înfrângerea vrăjitorului. Unii credeau însă că acesta își păstrase puterile pentru a-și pedepsi dușmanul la momentul potrivit. Alții însă îi dădeau dreptate Lupului.

Ursul înainta până în mijlocul terenului pregătit pentru luptă. În mână ținea un cuțit imens de vânătoare. Vulpoiul le atrase atenția asupra pistoalelor

lui Mackenzie, iar acesta își desfăcu centura și o puse pe șoldurile Zarinskăi, căreia îi încredința și carabina lui.

Față le făcu un semn din cap indienilor din jur. Ei puteau să stea liniștiți, căci o femeie nu știa să manevreze asemenea lucruri valoroase.

— Dar, dacă sunt amenințat din spate, nu uita să îmi strigi: „Soțul meu! Soțul meu!” o sfătui Scruff. Să îmi strigi cât poți de tare!

O trase apoi de obraz în glumă și intră în cercul unde avea să lupte pe viață și pe moarte.

Nu doar că Ursul era mult mai înalt decât albul, dar și cuțitul lui era mai lung decât al lui Mackenzie. Acesta din urmă, care se mai bătuse de câteva ori în viața lui, înțelese că avea de înfruntat un dușman foarte periculos... Cu toate acestea, strălucirea oțelului în lumina focului făcu ca inima să-i bată mai tare și îi trezi instinctul dominator al rasei din care făcea parte.

Înfruntarea începu. Încă de la primele schimburi de lovituri, Mackenzie fu silit să se retragă aproape de foc SaU în marginea terenului de luptă, dar reuși să revină în centru. Nimeni nu-l încuraja. Sugestiile și avertizările lor îl avantajau tot pe Urs.

De câte ori se ciocneau lamele, albul strângea mai tare din dinți și dădea ori para loviturile cu mult calin. Mai întâi, îi fusese milă de adversarul lui, dar sentimentul acela cedase repede locul puternicului instinct de conservare. Trebuia să ucidă, spre a nu fi ucis! Miile de ani de cultura ai civilizației din care făcea parte dispăruseră ca prin farmec și albul nu era altceva decât un locuitor primitiv al unei peșteri preistorice care se bătea pentru femeia lui.

Îl atinse de două ori pe Urs și îl răni, iară a se lăsa tăiat, la rândul său. Când încercă să o facă a treia oară, simți că lama adversarului său se apropiase prea mult de el și, pentru a o evita, fu obligat să-l prindă pe indian de brațul înarmat, folosindu-și mâna liberă. Mackenzie își dădu atunci seama de imensă forță a indianului. Acesta îl prinsese, la rândul lui, de mână, și îl trăgea către cuțitul său, iar albul nu avea suficientă putere ca să se opună!

Încercă să scape din strânsoarea de fier, dar în zadar! Cercul indienilor îmbrăcați cu piei de animale se micșoră în jurul lor. Fiecare vroia să vadă înfrângerea albului și lovitura tataia care urma să-i fie dată.

În clipele acelea, șiretenia de luptător experimentat a lui Mackenzie își spuse cuvântul. Se dădu puțin într-o parte și apoi, fulgerător, îl lovi cu capul în gură pe adversarul său. Ursul se retrase un pas, surprins de forța izbiturii, și se dezechilibră. Imediat, Mackenzie se aruncă asupra lui și, cu toată greutatea, reuși să-l doboare pe zăpada întărită. Ursul căzuse pe spate.

— Soțul meu! Strigă Zarinska în acea clipă.

Zgomotul arcului abia se auzi. Mackenzie se aruncă jos și imediat o săgeată, trecând pe deasupra lui, îl lovi pe Urs în inimă, în momentul când acesta se ridică pentru a-l izbi pe alb cu pumnul său nimicitor.

— Indianul se zbătu câteva clipe, înroșind zăpada din jurul lui. Mackenzie nu mai apucă să vadă aceasta. El se ridicase imediat. De pe partea cealaltă a focului, vrăjitorul se pregătea să tragă a doua săgeată.

Albul își apucă iute cuțitul de lamă și îl aruncă spre ticălos. Un fulger traversă focul. Arma se înfipse până la mâner în gâttelejul vrăjitorului. Acesta dădu câteva clipe din mâini, apoi se prăbuși în foc.

Clic! Clic!

Vulpoiul pusese mâna pe pușca lui Thling-Tinneh și încerca în zadar să tragă cu aceasta. Lăsă în jos armă când Mackenzie izbucni în râs.

— Vulpoiul nu știe ce să facă cu această jucărie. El este ca o femeie. Vino, adu-mi-o, și îți voi arăta ce trebuie să faci.

Vulpoiul ezita.

— Hai, vino, insistă Scruff.

Indianul înainta cu pași lenți și grei, cu capul plecat, ca un câine bătut.

— Iată cum trebuie să faci, îi zise albul, bătând un. Glonț pe țeava și armând pușca, pe care și-o puse apoi pe umăr. Vulpoiul a zis că în noaptea asta se vor petrece lucruri de pomină, continuă el, și iată că nu a greșit. Doar că faptele lui nu s-au remarcat în nici un fel. Tot mai are Vulpoiul intenția să o ducă pe Zarinska în vizuina lui? Vrea el să meargă pe drumul pe care deja au plecat vrăjitorul și Ursul? Nu? Atunci e bine.

Mackenzie se întoarse disprețuitor și își smulse cuțitul din gâttelejul vrăjitorului.

— Mai sunt și alți bărbați care doresc să pornească pe același drum? În acest caz, Lupul îi va ucide, câte doi-trei odată, până când nu va mai rămâne niciunul. Nimeni nu mai vrea să-l înfrunte pe Lup? Atunci e foarte bine...

— Thling-Tinneh, i se adresă el apoi șefului de trib, îți dau acum pușca aceasta pentru a doua oară. Dacă, peste o vreme, vei călători în ținutul udat de Yukon, să știi că oricând va exista pentru tine, în culcușul Lupului, un loc cald și mâncare din belșug. În curând vor veni zorii... Eu plec, dar poate mă voi întoarce într-o zi. Vă spun pentru ultima oară, amintiți-vă de legea Lupului!

Porni apoi, alături de Zarinska, înspre animalele care-l așteptau. După câteva clipe se îndreptau către pădurea întunecată.

O siluetă le ieși în drum. Era Vulpoiul!

— Lupul a uitat de cele cinci pachete de tutun? Îl întrebă indianul.

Mackenzie îl privi mai întâi furios pe Vulpoi, dar fu imediat izbit de partea comică a acelei întâmplări.

— Îți voi da doar un pachetel. Iată-l.

— Cum vrea Lupul, îi răspunse, dulceag, indianul și întinse mâna să ia pachetelul.

Apoi plecă.

SFÂRȘIT